

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Redogörelse

för

Högre Allmänna Läroverket i Westerås

under läsåret 1879—1880

jemte

Inbjudning

till

Års-Examen och Slutöfningarna

den 5 Juni 1880

af

Ludvig Mossberg,

Läroverkets Rektor.

Innehåll: *Redogörelse för Allmänna Läroverken i Westerås, Sala och Arboga samt Stadspedagogierna i Köping, Nora och Linde.*

Redogörelse
för
Högre Allmänna Läroverket i Westerås

under läsåret 1879—1880

jemte

Inbjudning
till
Års-Examen och Slutöfningarna

den 5 Juni 1880

af

Ludvig Mossberg,
Läroverkets Rektor.

Innehåll: *Redogörelse för Allmänna Läroverken i Westerås, Sala och Arboga samt Stadspedagogierna i Köping, Nora och Linde.*

Westerås, A. F. Bergh, 1880.

I. Redogörelse för högre allmänna läroverket i Westerås.

A) Undervisningen.

Höstterminen började den 23 Augusti och slutade den 17 December.

Vårterminen började den 24 Januari och kommer att avslutas den 5 Juni.

Undervisningen, som hela läsåret fortgått utan afbrott, har varit förlagd till följande tider på dagen: kl. 7—9, 11—12, $\frac{1}{2}1$ — $\frac{1}{2}3$ samt $\frac{1}{2}5$ — $\frac{1}{2}6$ på Måndags och Thorsdagseftermiddagar. Gemensam morgonbön med bibelläsning och förklaring, hvilken omfattat senare hälften af *Luce Evangelium* och 20 kap. af *Math. Evangelium*, har egt rum hvarje läsdag på fjerdedelstimmen före kl. 7. Gemensam aftonbön har hållits Måndagar och Thorsdagar. För första klassen har morgonbönen börjat kl. $7\frac{1}{4}$ och läsningarna kl. $7\frac{1}{2}$.

Gudstjenst har hållits hvarje Söndag med ungefär halfva lärjungeantalet på skolsalen, under det att de öfriga öfvervarit gudstjensten i domkyrkan, enligt af Rektor bestämd ordning. Responsorierna vid gudstjensten i domkyrkan hafva utförts af skolorngdomens chör.

Gymnastiköfningarna hafva varit förlagda till förmiddagarna kl. $\frac{1}{2}11$ —11, 12— $\frac{1}{2}1$ alla dagar i veckan. Öfningarna i målskjutning med salongsgevär samt fäktning hafva egt rum kl. $\frac{1}{2}6$ — $\frac{1}{2}7$ tre dagar, kl. 9—10 en dag i veckan. Målskjutning med skarpa skott egde rum på Lördagseftermiddagarna under Höstterminen så länge väderleken det tillät samt mot slutet af Vårterminen.

Sångöfningarna hafva egt rum kl. 9— $\frac{1}{2}10$ fyra dagar, kl. $\frac{1}{2}11$ —11 fyra dagar, kl. $\frac{1}{2}5$ — $\frac{1}{2}6$ två dagar, kl. $\frac{1}{2}6$ — $\frac{1}{2}7$ tre dagar i veckan.

Instrumentalöfningarna hafva hållits en dag kl. $\frac{1}{2}10$ — $\frac{1}{2}11$, två dagar kl. $\frac{1}{2}6$ — $\frac{1}{2}7$.

Teckningsöfningarna hafva egt rum kl. 7—8 två dagar, kl. 8—9 fyra dagar, kl. 11—12 två dagar, kl. $\frac{1}{2}1$ — $\frac{1}{2}2$ en dag, kl. $\frac{1}{2}2$ — $\frac{1}{2}3$ en dag, kl. $\frac{1}{2}5$ — $\frac{1}{2}6$ fyra dagar, kl. $\frac{1}{2}6$ — $\frac{1}{2}7$ en dag i veckan.

Antalet lärotimmar i veckan, under hvilka undervisning af särskilda lärare meddelats, öfningslärares undervisningstimmar däri icke inberäknade, inhemtas af följande tabeller:

Klass.	Antal närvarande lärjungar.				Antal undervisningstimmar af ämneslärare i nedannämnda klasser.														
	Gemensam linje Kl. 1-3.	Reallinje.	Latinlinje		S u m m a.	1-3.	4-5.				6-7.						S u m m a.		
			utan Grekiska.	med Grekiska.			Gemensamma för Real- och Latin- linjerna.	Särskilda för		Särskilda för Real- linjen.	Gemensamma för Real- och Latin- linjerna.	Särskilda å Latinlinjen		för frivillig under- visning					
								Reallinjen.	Latinlinjen.			för Latinlinjens alla lärjungar.	endast för dem som ej läsa Grekiska.	Hobreska. i	Engelska. i				
Höstterminen 1879.	1	30	—	—	30	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
	2:a	20	—	—	20	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
	2:b	20	—	—	20	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
	3	34	—	—	34	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
	Real-Latin 4	—	10	27	—	37	—	7	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
	" " 5	—	6	17	—	23	—	7	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
	" " 6:1	—	12	2	10	24	—	—	—	—	29	25	7	5	—	—	—	—	66
	" " 6:2	—	8	6	3	17	—	—	—	—	29	25	7	5	—	—	—	—	66
	Latin 7:1	—	—	5	8	13	—	—	—	—	—	24	6	4	1	1 1/2	36 1/2	36 1/2	36 1/2
	" 7:2	—	—	4	5	9	—	—	—	—	—	24	6	4	1	1 1/2	36 1/2	36 1/2	36 1/2
	104	36	61	26	227	108	44	14	16		58	98	26	18	2	3		387*	
Vårterminen 1880.	1	31	—	—	31														
	2:a	19	—	—	19														
	2:b	19	—	—	19														
	3	33	—	—	33														
	Real-Latin 4	—	9	27	—	36													
	" " 5	—	7	15	—	22													
	" " 6:1	—	11	3	9	23													
	" " 6:2	—	5	6	3	14													
	Latin 7:1	—	—	5	9	14													
" 7:2	—	—	5	5	10														
	102	32	61	26	221														

*) Härtill komma morgonbönderna, beräknade för kl. 1 till 1 1/2 t:e, för de öfriga klass. till 4 t.r.

lika med Höstterminen 1879.

Begagnade läroböcker och genomgångna lärokurser i läseämnena inom de särskilda klasserna och afdelningarna inhämtas af nedanstående uppgift om

Genomgångna Pensa under läsåret:

Kristendom.

- Kl. 1.* 3 tim. — Bibl. Hist.: 40 berättelser i Gamla test.; Steinmetz' lärobok. — 1:sta hufvudstycket af Katekesen. — Valda psalmer.
- Kl. 2.* 3 tim. — Bibl. Hist.: Steinmetz' lärobok. — Berättelserna 41—48 i Gamla test.; hela Nya test. — Katekes: 2:a hufvudstycket. — Bibelläsning och psalmer.
- Kl. 3.* 3 tim. — Bibl. Hist.: repetition af Steinmetz' lärobok. — Katekes: 3:dje, 4:de och 5:te hufvudst. — Bibelläsning och psalmer.
- Kl. 4.* R. & L. tillsammans 2 timmar. — Katekes: 1:a och 2:a hufvudstycket. — Bergs Bibellhandbok, Gamla test. — Bibelläsning: Matt. Ev. kap. 1--14 med förklaring.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Klassiska linien.* 2 tim. — Förra hälften af Norbecks Teologi. — 1:sta perioden af Cornelii Kyrkohistoria. — Nya testamentets läsning med förklaring.
Real-linien. — Gamla samt medeltidens kyrkohistoria efter Cornelii lärobok. — Nya testamentets läsning med förklaring.
Högre afdeln. Klassiska linien. 2 tim. — Senare hälften af Norbecks Teologi. — 2:dra perioden af Cornelii Kyrkohistoria. — Nya testamentets läsning med förklaring.
Real-linien. — Nyare tidens kyrkohistoria efter Cornelii lärobok. — Nya testam. läsning med förklaring.
- Kl. 7.* *Lägre afdeln. Klassiska linien.* 2 tim. — Norbecks Teologi. — 3:dje perioden af Cornelii Kyrkohistoria. — Nya testamentets läsning med förklaring.
Högre afdeln. Klassiska linien. 2 tim. — Repetition af Norbecks Teologi och Cornelii Kyrkohistoria. — Nya testamentets läsning med förklaring

Svenska.

- Kl. 1.* 5 tim. — Läsning af stycken ur Sundéns och Modins samt Folkskolans läsebok jämte, der innehållet därför lämpat sig, öfning att med egna ord återgifva det lästa. Undervisning i språkläran meddelad, dels i sammanhang med den i tyska språket, dels med ledning af Sundéns lärobok. Satsbildningsöfningar. Rättskrifningsöfningar.
- Kl. 2.* 6 tim. — Läsning af valda stycken ur Sundéns och Modins läsebok med redogörelse

- för innehållet. Sundéns språklära. Det viktigaste af form- och satslära till den sammansatta satsen. Rättstafnings- och satsbildningsöfningar på lärorummet.
- Kl. 3.* 6 tim. — Läsning af valda stycken i obunden och bunden form såsom i föregående klass. Formläran utförligare samt den allmänna satsläran efter Sundéns språklära. Rättskrifning efter diktamen med iakttagande af interpunktionsreglerna. Satsanalys. Satsbildningsöfningar. Skriftlig öfversättning från tyska språket på lärorummet.
- Kl. 4.* R. & L. tillsammans 4 tim. — Läsöfningar i Sundéns och Modins läsebok med redogörelse för innehållet af det lästa. Formläran (kap. 1—7) och satsläran fullständigt efter Sundéns språklära. Det viktigaste af svenska språkets syntax. Satsanalys. Interpunktionsöfningar. Skriftliga öfversättningar från tyskan på lärorummet.
- Kl. 5.* R. & L. tillsammans 3 tim. — Läsöfningar. Svenska språkets syntax jämte satsöfningar. Repetition af form- och satslära. En uppsats eller öfversättning hvarannan vecka.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Klassiska och Reala linien.* 2 tim. hvardera. — Läsning af skandinavisk litteratur jämte underrättelser om författarne. Ordbildningslära. Satsanalys. Verslära. En uppsats eller öfversättning hvarannan vecka.
Högre afdeln. Klassiska och Reala linien. 2 tim. hvardera. — Läsning af skandinavisk litteratur såsom i föregående afdelning. Öfersigt af nordiska mytologien med ledning af Sundéns lärobok jämte läsning af Eddans Gudasånger i Gödeckes öfversättning. En uppsats eller öfversättning hvarannan vecka.
- Kl. 7.* *Lägre afdeln* 2 tim. — Läsning af skandinavisk litteratur. Dispositions- och talöfningar. Literaturhistoria med ledning af Claësons lärobok t. o. m. Gustavianska perioden. En utförligare uppsats i månaden.
Högre afdeln. 2 tim. — Läsning som i föregående afdelning. Öfningar i disposition. Literaturhistoria. Uppsatser enligt läroverksstadgan.

Latin.

- Kl. 4.* 8 tim. — Törnebladhs elementarbok: 38 stycken. — Grammatik: det allmännaste af formläran efter Ellendt-Seyfferts lärobok.
- Kl. 5.* 8 tim. — Cornelius Nepos: Aristides, Cimon, Lysander, Alcibiades, Conon, Thrasybulus. — Grammatik: formläran och kasusläran efter Ellendt-Seyfferts lärobok. — Extemporerade öfningar.
- Kl. 6.* *Högre afdeln.* 8 tim. — Livius: 42 kap. af första boken. — Virgilius: Æn. fjerde boken. — Grammatik och prosodik efter Rabes lärobok. — Extemporerade öfningar på lärorummet. — Ett hemthema hvarje vecka.
Lägre afdeln. 8 tim. — Cæsar: första boken af de bello Gallico. — Ovidius: Metamorphoserna: Quattuor ætates, Lycaon, Diluvium. — Grammatik och prosodik efter Ellent-Seyffert. — Extemporerade öfningar på lärorummet. — Ett hemthema hvarje vecka.
- Kl. 7.* *Lägre afdeln.* 8 tim. — Livius I,30—III,30. — Virgilius Æneid: I. — Horatius Od. I,1—20. — Repetition af Grammatiken. — Extemporalier. — Ett hemthema hvarje vecka.

Högre afdeln. 8 tim. — Livius III,36—72. — Virgilius *Æn.*: V—VI,350. — Horatius *Od.* I,21—38; IV. — Cicero *Oratio pro Milone.* — Grammatik repeterad. — Extemporalier. — Antiquiteter. — Ett hemthema hvarje vecka.

Grekiska.

- Kl. 6.* *Lägre afdeln.* 7 tim. — Grammatik: Det viktigaste af formläran till de oregelbundna verben. — Aulins läsebok: Valda öfningar. — Xenofons *Anabasis*: I,1, 2.
Högre afdeln. 7 tim. — Grammatik: Formläran fullständigare till de oregelbundna verben. — Xenofons *Anabasis* I, II. — Homeri *Odyssé* I,1—100, jemte motsvarande ur Episka formläran.
- Kl. 7.* *Lägre afdeln.* 6 tim. — Grammatik: Oregelbundna verb, repetition af öfriga formläran. — Det viktigaste af Syntaxen till Infinitiven. — Xenofons *Anabasis* III, IV. — Homeri *Odyssé* I, II, III,1—300. — Grunddragen af Episka formläran.
Högre afdeln. 6 tim. — Grammatiken avslutad och repeterad. — Xenofons *Anabasis* V,7—VI,5. Plato: *Krito* och *Apologia Socratis.* — Homeri *Iliad* III, VI, jemte delvis repetition af det föregående. — Extemporerad läsning. — Skriföfningar å lärorummet.

Hebreiska.

- Kl. 7.* 2 tim. — Grammatik efter Lindbergs lärobok. — Öfversättning: Davids psalmer 1—5.

Tyska.

- Kl. 1.* 6 tim. — Substantivens, adjektivens, personliga, possessiva och demonstrativa pronomens samt hjälpverbens böjning jämte det svaga regelbundna verbets aktiva och passiva former efter Calwagens språklära. — Öfningar i särskiljande af den enkla satsens delar. — Calwagens elementarbok: kurs I samt af kurs II st. 1—3, 5, 6 dels muntligen, dels skriftligen genomgångna.
- Kl. 2.* 7 tim. — Det viktigaste af formläran efter Calwagens språklära. — Calwagens elementarbok: kurs I, st. 19—21, 30, kurs II fullständigt samt 2:a afdeln. st. 1—15. — Öfningar i särskiljande af ordklasser, satsdelar och olika slags satser. — Vokabelläsning.
- Kl. 3.* 7 tim. — Substantivens genuslära jämte repetition af formläran i öfrigt efter Calwagens språklära. — Calwagens elementarbok: 2:a afdeln. fullständigt samt extemporalier st. 1—12. — Vokabelläsning och skriföfningar på lärorummet.
- Kl. 4.* R. & L. tillsammans 4 tim. — Formläran efter Calwagen repeterad samt af syntaxen det viktigaste till verbet. — Calwagens läsbok: sid. 1—47. — Extemporalier efter Calwagens elementarbok. — Ett hemthema hvarannan vecka.
- Kl. 5.* R. & L. tillsammans 3 tim. — Formläran och det viktigaste af syntaxen efter Flach. — Calwagens läsbok: sid. 47—94 af pros. afdeln. samt st. 1—12 af poetiska afd. — Extemporalier efter Calwagens elementarbok. — Ett hemthema hvarannan vecka.

- Kl. 6. Lägare afdeln. Klassiska linien.* 1 tim. — Repetition af grammatiken. — Calwagens läsbok: sid. 53—103 af pros. afdeln. samt st. 13—20 af poet. afdeln.
- Real-linien.* 2 tim. — Grammatiken repeterad. — Calwagens läsbok st. 12—16, 19, 23, 29 af pros. afdeln. samt st. 13—20 af poetiska afdeln. — Extemporalier dels efter Sundstens dels efter Hammars öfningar. — Ett hemthema hvarannan vecka.
- Högare afdeln. Klassiska linien.* 1 tim. — Hjorts språklära fullständigt med repetition. — Calwagens läsbok st. 15—19, 23, 28, 29, 36 af pros. afdeln. samt st. 21—27 af poet. afdeln. — Lokutionsöfningar.
- Real-linien.* 2 tim. — Det samma som klassiska linien samt dessutom Schillers "Maria Stuart." — Lokutions- och talöfningar. — Ett hemthema hvarannan vecka.

Engelska.

- Kl. 4. Real-linien.* 7 tim. — Modins språklära och elementarbok: uttals- och formlära inöfvade i sammanhang med elementarbokens 1:a kurs. — Moréns läsbok för yngre begynnare. — Skriföfningar på lärorummet.
- Kl. 5. Real-linien.* 7 tim. — Modins språklära: formläran fullständigare; hufvudreglorna af syntaxen inöfvade i sammanhang med elementarbokens 2:a kurs. — Sturzen-Beckers läsbok: 1:a kurs. sid. 1—68. — Skriföfningar på lärorummet.
- Kl. 6. Lägare afdeln. Icke-Greker.* 4 tim. — Modins språklära: uttalsläran samt det viktigaste af formläran. — Elementarboken: 1:a kursen. — Sturzen-Beckers läsbok: första afdeln. af första kursen.
- Real-linien.* 3 tim. — Modins språklära: formläran samt syntaxen fullständigare till Verbets hufvudformer. — Sturzen-Beckers läsbok: 1:a kursen, sid. 49—150. — Extemporerade öfningar. — Ett hemthema i månaden.
- Högare afdeln. Icke-Greker.* 4 tim. — Modins språklära: repetition af formläran samt det viktigaste af syntaxen i sammanhang med 2:a kursen af elementarboken. — Sturzen Beckers läsbok: 1:a kursen, sid 23—166. — Lokutions- och talöfningar.
- Real-linien.* 3 tim. — Modins språklära: formläran och syntaxen fullständigare. — Sturzen-Beckers läsbok: 1:a kursen, sid. 87 till slutet. — Extemporerade öfningar. — Ett hemthema i månaden.
- Kl. 7. Lägare afdeln. A.* 2 tim. (frivill.) — Modins språklära: uttalsläran samt formläran jämte första kap. af syntaxen. — Elementarboken: 1:a kursen. — Sturzen-Beckers läsbok: första afdeln. af första kursen.
- Lägare afdeln. B.* 2 tim. — Modins språklära: repetition af formläran och syntaxen. — Sturzen-Beckers läsbok: 1:a kursen, sid. 130 till slutet. — Talöfningar efter "the English Echo."
- Högare afdeln. A.* 1 tim. (frivill.) — Repetition af formläran samt det viktigaste af syntaxen i sammanhang med vissa stycken af elementarbokens 2:a kurs. — Sturzen-Beckers läsbok: 1:a kursen, sid. 1—77.
- Högare afdeln. B.* 2 tim. — Modins språklära fullständigt. — Sturzen-Beckers läsbok: 2:a kursen, sid. 108 till slutet jämte den poetiska afdeln. Shakspeares "Julius Cæsar." — Talöfningar efter "the English Echo."

Franska.

- Kl. 5.* R. & L. 3 tim. — Oldes språklära: första kursen af kap. 1—6. — Oldes läsbok: öfversättning till svenska och till franska af st. 1—34.
- Kl. 6.* *Lägre afdeln. Klassiska linien.* 4 tim. — Oldes språklära: 1:a och 2:a kursen af kap. 2—7. — Oldes läsbok: 1:a afdeln. st. 34—75. — Öfversättn. till franska af st. 31—68 dels muntligen dels skriftligen på lärorummet. — Lokutionsöfningar.
Real-linien. 4 tim. — Lika med den klassiska.
Högre afdeln. Klassiska linien. 4 tim. — Oldes språklära: 1:a och 2:a kursen af kap. 2—9. — Oldes läsbok: 2:a afdeln. st. 15—114 samt af 3:e afdeln. st. 4. — Öfversättning till franska af st. 31—68. — Lokutionsöfningar.
Real-linien. 4 tim. — Oldes språklära: lika med den klassiska linien. — Oldes läsbok: hela 2:a och 3:e afdeln. — Öfversättning till franska af st. 41—68 samt extemporalier efter Pauli och Philp. — Lokutionsöfningar. — Båda linierna skriföfningar på lärorummet.
- Kl. 7.* *Lägre afdeln. A.* 3 tim. — Oldes språklära: kap. 2—11. — Oldes läsbok: 2:a afdeln. st. 101—114 samt hela 3:e afdeln. jämte de poetiska styckena. — "L'ambitieux" af Scribe, akt. 1—5. Extemporalier och skriföfningar efter Pauli och Philp. — Ett hemthema hvarannan vecka.
Lägre afdeln. B. 4 tim. — Det samma som afdeln. A samt dessutom skrif- och lokutionsöfningar på lärorummet efter Drysen.
Högre afdeln. A. 3 tim. — Oldes läsbok fullständigt med repetition. — "L'honneur et l'argent" af Ponsard, akt. 3—5. "Le Tartuffe" af Molière. "Hernani" af V. Hugo. — Extemporalier efter Philp. — Lokutions- och talöfningar. — Ett hemthema hvarannan vecka.
Högre afdeln. B. 4 tim. — Det samma som afdeln. A samt dessutom talöfningar dels efter "Echo français", dels med ledning af stycken ur Oldes läsbok.

Historia och Geografi.

- Kl. 1.* 4 till. (2 i hist. och 2 i geogr.) Historia: Ekelunds mindre lärobok till Gustaf I jemte läsning af samma period i Sjögrens läsebok. — Geografi: det allmännaste om verdensdelarna efter jordglob och globkartor. Sverige, Norge och Danmark efter Palmblads lärobok.
- Kl. 2.* 5 tim. (3 i hist. 2 i geogr.) Historia: Ekelunds lärobok från och med Gustaf I till och med Carl XII jemte läsning af samma period i Alanders läsebok. — Geografi: öfriga Europas.
- Kl. 3.* 5 tim. (4 i hist. 1 i geogr.) Historia: från och med Carl X Gustaf jemte läsning af samma period i Alanders läsebok. — Geografi: Asiens, Afrikas, Amerikas och Australiens.
- Kl. 4.* R. & L. 5 tim. (4 i hist. 1 i geogr.) Historia: Gamla och Medeltidens efter Pallins lärobok jemte läsebok af Sjögren. — Geografi: den matematiska samt Europas och Asiens fysiska och politiska.
- Kl. 5.* R. & L. 4 tim. — Allmän historia: repetition af Gamla och Medeltidens. Nyare

tidens af Pallin läst och repeterad. Svenska historien efter Ekelunds mindre lärobok repeterad. — Geografi: den matematiska samt alla verdensdelarnas fysiska och politiska.

- Kl. 6. Lägre afdeln. Klassiska linien.* 3 tim. — Historia: Gamla och Medeltidens efter Pütz läroböcker jemte repetition. — Geografi: repetition af de skandinaviska ländernas.
- Real-linien.* 3 tim. — Historia: Fäderneslandets från och med Gustaf I efter Ekelunds större sammandrag jemte repetition. — Geografi: repetition af de skandinaviska ländernas.
- Högre afdeln. Klassiska linien.* 3 tim. — Hela Svenska historien efter Ekelunds större sammandrag jemte repetition.
- Real-linien.* 3 tim. — Historia: Palmblads lärobok i Nyare tidens till Franska revolution genomgången och flera gånger repeterad; repetition af fäderneslandets historia från och med Gustaf I. — Geografi: repetition af den fysiska samt af de skandinaviska ländernas fysiska och politiska.
- Kl. 7. Lägre afdeln.* 3 tim. — Historia: Palmblads lärobok i Nyare tidens till 1815 samt repetition af fäderneslandets från Gustaf I.
- Högre afdeln.* 3 tim. — Repetition af Gamla, Medeltidens och Nyare tidens historia äfvensom af Fäderneslandets. — Geografi: repetition.

Matematik.

- Kl. 1.* 4 tim. — Aritmetik (Nyströms lärobok): de fyra räknesätten med hela tal samt tillämpning på sorter; läran om decimaler meddelad i sammanhang med reduktion af dekadiska sorter; hufvudräkning.
- Kl. 2.* 5 tim. — Aritm.: de fyra räknesätten med bråk samt tillämpning på sorter; hufvudräkning. — Geometri: åskådningslära samt $\frac{1}{2}$ timme linearteckning i veckan.
- Kl. 3.* 5 tim. — Aritm. (Nyströms lärobok): läran om bråk avslutad; tillämpning på gamla och nya sorter, regula de tri, procenträkning; metersystemet — Geometri: Euklides B. I, satserna 1—12 med bevis för problemen; linearteckning.
- Kl. 4.* R. & L. tills. 5 tim. — Aritm.: bolagsräkning, repet. af regula de tri och intresseräkning. — Geometri: Euklides (Lindman) böck. I, II. — Algebra (Björling): obrutna kvant: s, add., subtr., multipl. och uppdelning i faktorer.
- Kl. 5.* R. & L. tills. 5 tim. — Aritm.: Bolagsräkning, planimetriska och stereom. räkneexempel; repet. af reg. de tri och intresseräkning. — Geom.: Euklides (Lindman): böck. III, IV; strödda problem efter Todhunter. — Algebra (Björling): obrutna kvant: s division, läran om bråk och negat. kvant: r; lättare eqvationer af 1:a gr. med en obekant.
- Kl. 6. Lägre afdeln. Klassiska linien.* 3 tim. — Aritm.: bolags- och alligationsräkning, repet. af intresse-, rabatt- och diskonträkning. — Geom.: repet. af Eukl. I och II jemte problemöfningar efter Todhunter. — Algebra: eqvat. af 1:a gr. med en obekant, irrationela kvant: r, kvadratrötter, räkning med radikaler; Björlings problemsamling 1:a afdeln. I, II, III, IV. — *Icke-Grekerna* dessutom probl. öfningar efter Björling, Lindman och Todhunter 1 tim. i veckan.
- Real-linien.* 7 tim. — Aritm.: bolagsräkning. — Algebra (Björling): eqvat: r af 1:a gr. med en obekant, irrationela kvant: r, kvadratrötter, räkning med radikaler, imaginära kvant: r; eqvat: r af 2:a gr. till § 3 af kap. VIII; problemen 1—17 i lärobo-

ken och i Björlings samling 1:a afdeln. — Geom.: repet. af Eukl. I, II jemte problem efter Todhunter. — En skriftlig uppsats i månaden.

Högre afdeln. Klassiska linien. 3 tim. — Algebra: kvadratrötter, räkning med radikaler, imaginära kvantiteter; eqvationer af 1:sta graden med en obekant, eqvationer af 2:dra graden (till § 3 i Björlings lärobok); problemöfningar; proportionsläran (Hultman). — Geometri: öfningssatser (Todh.) för tillämpning af Eukl. I—III. — *Icke-Grekerna.* 1 tim. — Algebraiska problem (efter Lindman) samt eqvationer af 1:sta graden med flera obekanta.

Real-linien. 7 tim. — Algebra: eqvationer af 1:sta graden med flera obekanta, eqvationer af 2:dra graden med en obekant; proportionsläran (Hultman); läran om rötter, potenser, logaritmer och serier (efter Lindman); problem. — Geometri: proportionslärans tillämpning på plan-geometrien (Lindman); problem. — En skriftlig uppsats i månaden.

Kl. 7. Lägre afdeln. Klassiska linien. 3 tim. — Algebra: eqvationer af 2:dra graden och rot-eqvationer samt tillämpning häraf på problem af planimetriskt och omväxlande innehåll. — Geometri: proportionslärans tillämpning på plangeometrien till läran om likställda figurer (Lindman) samt problem för tillämpning såväl häraf som af föregående kurs. — *Icke-Grekerna.* 1 tim. — Geometriska och algebraiska problem samt läran om rötter och potenser (efter Lindman).

Högre afdeln. Klassiska linien. 3 tim. — Algebra: eqvationer af 1:sta graden med flera obekanta; problem; repetition. — Geometri: proportionslärans tillämpning på plangeometrien avslutad; problem; repetition. — *Icke-Grekerna.* 1 tim. — Läran om rötter, potenser och logaritmer (efter Lindman) samt öfning i logaritmiska tabellers bruk.

En lärjunge har dessutom genomgått stereometrien (Guldberg), trigonometrien (Phragmén), koniska sektioner (Hallström) samt första grunderna af analytiska geometrien (Jocknick).

Naturalhistoria och Naturlära.

- Kl. 1.* 2 tim. — Öfersigt af människans kroppsbyggnad med ledning af Gumperts väggtäflor. Beskrifning af typer för de viktigaste afdelningarne af däggdjur och foglar efter Almqvists och Lagerstedts lärobok samt af 13 växter efter samma lärobok. Undersökning af lefvande växter på lärorummet.
- Kl. 2.* 2 tim. — Repetition af läran om människokroppens byggnad. Zoologi efter Sandbergs lärobok (sidd. 32—80). Botanik efter samma lärobok (sidd. 129—150). Sexualsystemet genomgånget med ledning af Thedenii skolbotanik och lefvande växter. Exkursioner.
- Kl. 3.* 2 tim. Däggdjur och foglar efter Sandbergs lärobok (sidd. 57—99). De frögömmiga växterna efter samma lärobok (sidd. 150—179). Undersökning af lefvande växter. Exkursioner.
- Kl. 4.* 2 tim. — De ryggradslösa djuren efter Sandbergs lärobok (sidd. 108—128). Enhjertbladiga, nakenfröiga och kryptogama växter efter samma lärobok (sidd. 174—186). Läran om jenvigt och rörelse, ljudet, ljuset och värmet efter samma lärobok (sidd. 243—300). Om eld, luft och vatten såsom inledning till kemien, mundtligt meddeladt. Exkursioner.
- Kl. 5.* 2 tim. — Zoologi och botanik, mineralogi och geologi samt astronomi efter Sandbergs lärobok. Undersökning af lefvande växter. Exkursioner.

- Kl. 6. Lägre afdeln. Klassiska linien.* 1 tim. — Botanik: Areschougs lärobok (Lund 1875), 3:e afdeln., innehållande de Phanerogama växternas systematiska indelning. Undersökning af växter. Exkursioner.
Real-linien. 1 tim. — Botanik: Samma kurs som klass. linien.
Högre afdeln. Klassiska linien. 1 tim. — Botanik: Areschougs lärobok, 3:e afd. fr. de monokotyla växtfamiljerna samt repetition af 3:e afdelningen. Undersökning af växter. Exkursioner. Zoologi, det viktigaste om människokroppens byggnad efter Wahlstedts mindre lärobok.
Real-linien. 1 tim. — Botanik och Zoologi. Samma kurs som klass. linien.

Kemi och Fysik.

- Kl. 6. Lägre afdeln. Klassiska linien.* 1 tim. — Fysik: Christies lärobok till § 33, om fasta, flytande och gasformiga kroppars egenskaper.
Real-linien. — Fysik 3 tim. Floderi lärobok, statiken med problemlösningar samt läran om Magnetism och Elektricitet. — Kemi 2 tim. Blomstrands lärobok till metallerna.
Högre afdeln. Klassiska linien. 1 tim. — Fysik: Christies lärobok, läran om ljudet och ljuset.
Real-linien. — Fysik 3 tim. Floderi lärobok, läran om ljudet, ljuset och värmets. Kemi 2 tim. Blomstrands lärobok, metallerna och repetition af metalloiderna.
- Kl. 7. Lägre afdelningen. Klass. linien.* — Fysik 2 tim. Läran om ljudet, ljuset och friktionselektriciteten efter Christies lärobok samt öfning i lösning af problem för tillämpning af denna och föregående kurs.
Högre afdeln. Klassiska linien. — Fysik 2 tim. Repetition af läran om ljudet, ljuset, värmets, elektricitet och magnetism.

Filosofisk Propedeutik.

- Kl. 7. Lägre afdeln.* 1 tim. — Antropologi efter Sjöbergs och Klingbergs lärobok.
Högre afdeln. 1 tim. — Antropologi och Logik efter Sjöbergs och Klingbergs läroböcker.

I välskrifning hafva klass. 2—3 undervisats hvardera en timme, klassen 1 två timmar i veckan.

Undervisningen i teckning har varit på följande sätt anordnad:

- Kl. 1.* 1 tim. — Första afdelningen af den bundna teckningen efter Stuhlmans system, utförd i ritbok med quadratisk rutnät.
Kl. 2. 1 tim. — Senare hälften af nyssnämnda afdelning samt större delen af den bundna teckningens andra afdelning, utfördt i ritbok med punkteradt papper.
Kl. 3. 1 tim. — Hela andra afdelningen af den bundna teckningen.

- Kl. 4.* R. 3 tim. — Stuhlmans väggtäflor, större delen af Wohliens d:o samt några Stuhlmans gipser för konturteckning.
De första grunderna i linearteckning.
Frivill. 1 tim. — Förberedande öfningar i den fria teckningen, Stuhlmans och en del af Wohliens väggtäflor.
- Kl. 5.* R. 3 tim. — Det samma som 4:de realklassen.
Frivill. 2 tim. — Större delen af Stuhlmans och Wohliens väggtäflor.
- Kl. 6:1.* *Real.* 3 tim. — Det samma som 4:de och 5:te realklasserna.
Icke-Greker. 2 tim. — Stuhlmans och Wohliens väggtäflor.
- Kl. 6:2.* *Real.* 3 tim. — Det samma som 6:te lägre realklassen.
Icke-Greker. 2 tim. — Det samma som 6:te realkl., men utan linearteckning.
- Kl. 7:1.* *Icke-Greker.* 2 tim. — Det samma som 6:te realkl., utan linearteckning.
- Kl. 7:2.* *Icke-Greker.* 2 tim. — Större delen af Stuhlmans gipser för konturteckning, några af hans gipser för skuggning samt några Wienergipser, framställande åtskilliga ornamentika former.

Den 3 December inspekterades teckningsöfningarna vid läroverket af Slottsintendenten, R. W. O. E. A. Jacobsson.

Vid sångöfningarna, som upptagit 8 timmar i veckan, hafva lärjungarne varit fördelade i 5 sångklasser, hvilka varit oberoende af läsklasserna.

För de särskilda sångklasserna hafva kurserna och undervisningstiden varit följande:

<i>Första sångklassen</i>	(27 elever)	1 tim.: 17 stycken af Lundhs sångskola.
<i>Andra</i>	„ (28 elever)	1 tim.: 1:sta delen af Lundhs sångskola.
<i>Tredje</i>	„ (27 elever)	1 tim.: Cronhamns sånglära fullständigt.
<i>Fjerde</i>	„ (23 elever)	2 tim.: Blandade Chörer, Duetter och Trior.
<i>Femte</i>	„ (35 elever)	2 timmar: Blandade Chörer och Quartetter.

Äfven hafva 16 elever 1 timme öfvats i notläsning samt kännedom om musikaliska tecken och termer. Dessutom hafva de 3 lägsta sångklasserna haft 1 timme i veckan koralsång, hvori äfven 4:de sångklassen deltagit 1 timme hvarje månad.

Samtliga sångelevernas antal har varit 156.

I Violinspelning hafva 16 lärjungar erhållit undervisning. Af dessa har en genomgått största delen af Davids Violinskola, Kaysers samt större delen af Kreutzers etyder.

De öfriga hafva undervisats efter Kaysers etyder 1:sta häft. äfvensom efter Hennings violinskola 1:a och 2:a delen. Undervisningstiden har varit 2 timmar i veckan.

I Orgelspelning hafva 10 lärjungar öfvats tillsammans 1 timme i veckan.

Vid Gymnastik- och Vapenöfningarna voro under kalenderåret 1879 lärjungarna fördelade på trenne afdelningar sålunda, att 7:2 utgjorde en afdelning, 7:1—5 en afdelning och 4—1 en afdelning. Andra afdelningen var indelad i 4, den tredje i 8 ungefär lika stora underafdelningar. Gymnastiköfningarna egde rum under Vårtermi-

nen för klass. 7:1—5 Måndagar och Onsdagar kl. 6—7, Fredagar kl. 5—6; för klass. 4—1 Måndagar och Onsdagar kl. 5—6, Fredagar kl. 6—7. Under Höstterminen hade klass. 7:1—5 sina öfningar kl. $\frac{1}{2}$ 11—11 och klass. 4—1 sina kl. 12— $\frac{1}{2}$ 1 hvarje dag i veckan.

Gemensamma öfningar i gevärsexercis och manöver för klass. 7:1—5 förehades stundom å nämnde timmar, hvarjemte klass. 5 särskildt öfvades i dessa ämnen m. m. under Vårterminen Tisdagar kl. 5—6 och under Höstterminen Onsdagar vid samma tid på dagen. I bajonettfäktning öfvades klass. 7:1—6 under Vårterminen Thorsdagar kl. 10—11 och under Höstterminen Fredagar kl. $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{1}{2}$ 7.

I fäktning med florett och sabel erhöilo lärjungarne i klassen 7:2 undervisning under Vårterminen Måndagar kl. 10—11 och Thorsdagar kl. 5—6 samt under Höstterminen Måndagar och Thorsdagar kl. $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{1}{2}$ 7.

Målskjutning med salongsgevär förehade klass. 7:1 och 6, ett skjutlag i sender, å Gymnastiksalen under Vårterminen Lördagar kl. 10—11 och under Höstterminen Onsdagar kl. 9—10. Öfriga genom Kongl. Cirkuläret den 23 Mars 1870 föreskrifna militäröfningar, som erfordra en blidare årstid, egde rum på särskildt för hvarje gång med hänsyn till väderleken bestämd tid, skjutöfningarna med klass. 7:2 dock alltid på Lördags eftermiddagarna. Öfningarna omfattade målskjutning i skjutbana för kl. 7:2 samt afdelnings- och kompaniexercis i såväl spridd som sluten ordning för klass. 7:1 och 6. Under Vårterminen användes härtill (utom en dags gemensam "utmarsch") 13 timmar och under Höstterminen 32 $\frac{1}{2}$ timmar, deraf 7 $\frac{1}{2}$ timmar till målskjutning, under ledning af Gymnastikläraren. Antalet af Gymnastiklärarens undervisningstimmar har under pågående militäröfningar icke inskränkts.

Den 30 September 1879 inspekterades militäröfningarna vid läroverket af Öfverste-Löjtnanten vid Kongl. Uplands Regemente R. S. O., *S. G. R. von Bahr*.

Den 3—4 Oktober besöktes läroverket af Kaptenen R. W. O., R. R. St: St. O. 3:e kl. *L. M. Törngren*, enligt offentligt uppdrag, för införande af s. k. fria lekar.

Beträffande från Gymnastiköfningarna befriade lärjungar, se nedanstående uppgift:

Tabellarisk uppgift

å antalet lärjungar, som på grund af nedanstående orsaker icke deltagit i gymnastiköfningarna vid Westerås allmänna läroverk. *)

Termin och åldersgrupp.	S j u k d o m a r											Andra orsaker.	Summa i öfningarna icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvarande lärjungar.		
	i syn- och hörsel-organ.	i nerv-systemet.	i cirkulationsorganerna.	i andedrägtsorganerna.	i matsmältningsoorgan.	i urin- och köns-organ.	i rörelseorganerna.	Missbildning.	Bräck.	Allmän svaghet.	Andra sjukdomar.				Summa.	
Vårtermin 1879.																
Under 15 år . .	—	—	4	1	—	1	—	3	4	2	—	15	—	11	104	
15 år ell. deröfv.	—	—	4	6	—	—	2	3	4	1	—	20	—	24	135	
Summa	—	—	8	7	—	1	2	6	8	3	—	35	—	35	239	
Hösttermin 1879.																
Under 15 år . .	—	—	3	—	—	3	—	1	5	2	—	14	—	14	133	
15 år ell. deröfv.	—	—	2	6	—	—	4	3	3	1	—	19	—	19	94	
Summa	—	—	5	6	—	3	4	4	8	3	—	33	—	33	227	
Vårtermin 1880.																
Under 15 år . .	—	—	—	1	—	—	—	1	1	1	—	4	—	4	93	
15 år ell. deröfv.	—	—	4	3	—	3	2	3	1	—	—	16	—	16	128	
Summa	—	—	4	4	—	3	2	4	2	1	—	20	—	20	221	

B) Lärarne.

Lärarnes tjänsteåligganden voro under Höstterminen 1879 på följande sätt fördelade:

Undertecknad <i>Rektor</i> : Latin i 7:1 och 5, 16 tr; morgonbönerna, gudstjänsterna, 4 tr; Latinskrifning i 7:1	20 timmar i veckan.
Lektorn, Fil. Dokt. <i>J. S. Löfberg</i> : Hist. och Geogr. i 7—6; Svenska uppsatser i L. 6:2	18 " "
Lektorn, Fil. Dokt. <i>C. H. Johansson</i> : Nat.hist. i 6, 4 tr; Fysik i 7:2 och 6, 10 tr; Kemi i R. 6, 4 tr; Naturlära i 5, 2 tr; Svenska uppsatser i 6:1; Klassföreståndare i R. 6:1	20 " "
v. Lektorn, Fil. Kand. <i>J. Janzon</i> : Svenska i 7—4 (utom 1 t:e i 7:1), 18 tr; Filosofi i 7, 2 tr; Tyska i L.	

*) Som denna uppgift i föregående årsberättelser meddelats för kalenderår, intages här, på det ingen lucka må uppkomma, uppgift för 3 terminer.

	6:1, 1 t:e; Svenska uppsatser i 7:2 och R. 6:2; Klassföreståndare i R. 4	21 timmar i veckan.		
Lektorn, Teol. och Fil. Dokt. <i>C. Schmidt</i> :	Kristendom i 7—5, 14 tr; Svenska i 7:1, 1 t:e; Hebreiska, 2 tr; Svenska uppsatser i 7:1	17	”	”
Lektorn, Fil. Dokt. <i>Th. D. G. Widegren</i> :	Grekiska i 7, 10 tr; Latin i 7:2, 8 tr; Latinskrifning i 7:2; Klassföreståndare i 7:2	18	”	”
Lektorn, Fil. Dokt. <i>J. E. Modin</i> :	Franska i 7:2, 4 tr; Tyska i 6:2 och R. 6:1, 5 tr; Engelska med icke Greker i 7 och 6:2 8 tr, med frivilliga i 7, 3 tr; Fransk skrifning i 7:2; Tysk skrifning i R. 6:2	20	”	”
Lektorn, Fil. Dokt. <i>Th. C. C. Billbergh</i> :	Mathematik i 7 och 6:2, 18 tr; Fysik i 7:1, 2 tr; Problemöfningar med icke Greker i L. 6:2, 1 t:e; Matematisk skrifning i R. 6:2; Klassförestånd. i R. 6:2	21	”	”
v. Adjunkten, Fil. Dokt. <i>P. C. W. Molér</i> :	alla ämnen i 1 (utom Kristendom, Kalligrafi och Teckning), 21 tr; Naturlära i 4—2, 8 tr; morgonbönera i 1, 1½ t:e; Klassföreståndare i 1	30½	”	”
Adjunkten <i>S. H. Rathsmän</i> :	Franska i 7:1—5, 23 tr; Fransk skrifning i 7:1; Tysk skrifning i R. 6:1; Klassföreståndare i 7:1	23	”	”
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>F. J. L. Wulff</i> :	Mathematik i 6:1—3, 25 tr; Problemöfningar med icke Greker i L. 6:1, 1 t:e; Matematisk skrifning i R. 6:1; Klassföreståndare i L. 6:1	26	”	”
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>C. A. Hvasser</i> :	Grekiska i 7:1 och 6, 16 tr; Tyska i 5—3, 9 tr; Tysk skrifning i 5; Klassföreståndare i 5	25	”	”
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>P. A. Peterson</i> :	Hist. och Geogr. i 3 och 2 b), 10 tr; Matematik i 2, 10 tr; Engelska med icke Greker i 6:1, 4 tr; Svenska i 2 b) 2 tr; Tysk skrifning i R. 4; Klassföreståndare i 2	26	”	”
Adjunkten, Fil. Kand. <i>K. A. Stigman</i> :	Svenska i 2, 10 tr; Hist. och Geogr. i 2 a), 5 tr; Svensk skrifn. i 4	15	”	”
	Ann. För Adj. <i>Stigman</i> , som för sjuklighet haft partiel tjänstledighet under hela läsåret, har <i>Rektor</i> tjänstgjort 8 tr och v. Adj. <i>Molér</i> 2 tr (tills. 10 tr i v.)			
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>C. G. Åström</i> :	Kristendom i 4—1, 14 tr; Svensk skrifning i 5; Klassföreståndare i 3	14	”	”

Anm. För Adj. *Åström*, som i egenskap af Folkskole-Inspektör haft partiel tjenstledighet, har Lektor *Billbergh* tjenstgjort 3 tr, v. Lektor *Janzon* 4 tr, Adj. *Svartz* 3 tr och v. Adj. *Molér* 1 t:e (tillsammans 11 tr i veckan).

Adjunkten, Fil. Dokt. <i>J. A. F. Svartz</i> : Engelska i R. 6, 5 och 4, 20 tr; Latin i 6:2, 8 tr; Latinskrifning i 6:2; Engelsk skrifning i R. 6; Klassföreståndare i L. 6:2	28 timmar i veckan.		
Adjunkten, Fil. Dokt. <i>E. Sandelius</i> : Hist. och Geogr. i 5 och 4, 9 tr; Latin i 6:1 och 4, 16 tr; Latinskrifning i 6:1; Klassföreståndare i L. 4	25	”	”
v. Adjunkten <i>J. E. G. Hvasser</i> : Svenska i 3, 6 tr; Tyska i 3 och 2, 19 tr; Tysk skrifning i L. 4	25	”	”
Gymnastikläraren, Kapten <i>R. Bolling</i> : Gymnastik och Vapenöfningar i alla klasser (undervisningstiden utom schema oberäknad)	11	”	”
Musikläraren, Direktör <i>C. J. Bolander</i> : Musik- och Sångöfningar i alla klasser	12	”	”
Läraren i Teckning, Löjtnant <i>O. Brander</i> : Kalligrafi och Teckning i alla klasser	20	”	”

Från och med den 5:te September till Høstterminens slut samt hela Vårterminen har Lektor *Sundén* varit af sjukdom hindrad att tjenstgöra. Adj. *Janzon* har uppå förordnande af H. H. Eforus tjenstgjort såsom vik. Lektor i hans ställe. Adj. *Janzons* tjenstgöringsskyldighet har, likaledes på H. H. Efori förordnande, under samma tid uppehållits af Stud. vid Upsala Universitet *J. E. G. Hvasser*.

Från och med den 12 November till Høstterminens slut var Adj. *Peterson* af sjukdom hindrad att tjenstgöra mera än 4 timmar i veckan. Hans öfriga undervisningsskyldighet uppehölls enligt H. H. Efori förordnande under denna tid af Stud. *C. E. Qvarforth*.

Från och med den 5 April till Vårterminens slut har Adj. *C. A. Hvasser* varit af sjukdom hindrad att tjenstgöra; i hans ställe har Stud. vid Upsala Universitet *E. W. Wall* varit förordnad till v. Adjunkt.

Från och med den 19 Maj till Vårterminens slut har läraren i Teckning, Löjtnant *Brander*, varit af militära tjensteåligganden hindrad att tjenstgöra vid läroverket. Hans undervisningsskyldighet har under tiden till en del uppehållits af Gymnastikläraren, Kapten *Bolling*.

Adjunkten *H. E. Lyrberg* har under hela läsåret varit tjenstledig på grund af sjuklighet.

Till vik. Adj. för Adj. *Lyrberg* hafva varit förordnade: från läsårets början till den 1:a Maj Adj. *Molér*; ifrån denna tid till Vårterminens slut Kyrhoherden *Åström*. Vikarierna tillkommande arvodesbelopp af statsmedel utgöra

för Hösttermin.	vik. Lekt. <i>Janzon</i>	103: 17.	
	vik. Adj. <i>Molér</i>	415: 18.	
	vik. Adj. <i>E. Hvasser</i>	245: 24.	
de ord. lärare, som	vik. för Adj. <i>Stigman</i>	77: 68.	
	vik. Adj. <i>Qvarforth</i>	58: 28.	899: 55.
för Vårtermin.	vik. Lekt. <i>Janzon</i>	132: 94.	
	vik. Adj. <i>Molér</i>	347: 75.	
	vik. Adj. <i>Åström</i>	127: 75.	
de ord. lärare, som	vik. för Adj. <i>Stigman</i>	88: 97.	
	vik. Adj. <i>E. Hvasser</i>	269: 97.	
	vik. Adj. <i>Wall</i>	146: 19.	1,113: 57.
			2,013: 12.

Kyrkoherden, Fil. Dokt. *C. G. Åström*, hvilken alltsedan Höstterminen 1869 tjenstgjort vid Westerås läroverk och nu går att egna sina insigter och sitt arbete åt kyrkans tjenst, qvarlemnar här erkännandet och minnet af en mångsidig och pligtrogen verksamhet samt åtföljes till sitt nya kall af lärjungars uppriktiga tacksamhet och embetsbröders hjertliga välönskningar.

Till den efter Kyrkoherden *Åström* lediga Adjunktsplatsen vid läroverket har H. Domkapitlet den 28 Maj 1879 utnämmt Fil. Dokt. *P. C. W. Molér*, hvilken den 1:sta sistl. Maj tillträdde denna befattning, efter att hafva sedan början af läsåret tjenstgjort såsom vik. Adjunkt härstädes. Dokt. *Molér*'s hittills varande lärareverksamhet berättigar till de bästa förhoppningar om ett nitiskt och gagnande arbete i skolans tjenst, och vi helsa honom under uppriktiga välönskningar hjertligen välkommen i bland oss.

Doktor *Molér* har om sig lemnat följande biografiska uppgifter:

Paul Carl Wilhelm Molér är född i Gothem socken på Gotland den 21. Maj 1847. Föräldrarne: framlidne Kyrkoherden *Carl Magnus Molér* och ännu lefvande *Margreta Christina Molér*, född *Engbom*. Intogs i Wisby elementarläroverk h. t. 1856; aflade afgangsexamen derstädes den 12 Juni 1868 samt inskrefs samma höst vid Upsala Universitet. Aflade filosofie kandidatexamen den 29 Maj 1875 och promoverades den 6 September 1877. Genomgick profår i Stockholm läsåret 1875—76 samt förordnades till extra lärare h. t. 1876 och vikarierande Adj. läsåren 1877—78, 78—79 vid Söderhamns allmänna läroverk. Vikarierande Musiklärare vid samma läroverk läsåren 1877—78, 78—79. Utnämndes till Adjunkt vid Westerås h. allmänna läroverk den 28 Maj 1879; vik. Adj. derstädes Höstterm. 1879 samt Vårt. 1880 till d. 1 Maj.

Af trycket utgifvit: «Bidrag till kännedom om vedens byggnad hos dvergbjörken (*Betula nana* L.), akademisk afhandling, Upsala 1877.

Någon ledig ordinarie lärareplats vid läroverket finnes ej för närvarande.

C) Lärjungarne.

Antalet när- och frånvarande lärjungar under Høstterminen 1879 och Vårterminen 1880 synes af nedanstående Tabell:

K l a s s.	Gemensamma linien		Reallinien		Latinlinien			Summa		Total- summa.
	närv.	frånv.	närv.	frånv.	med	utan	frånva- rande.	närv.	frånv.	
					grekisk.	grekisk.				
Høstterminen 1879.	1	30	1	—	—	—	—	30	1	31
	2	40	—	—	—	—	—	40	—	40
	3	34	—	—	—	—	—	34	—	34
	4	—	—	10	—	—	27	37	—	37
	5	—	—	6	—	—	17	23	—	23
	6: 1	—	—	12	1	10	2	24	1	25
	6: 2	—	—	8	—	3	6	17	—	17
	7: 1	—	—	—	—	8	5	13	1	14
	7: 2	—	—	—	—	5	4	9	—	9
	Summa	104	1	36	1	26	61	1	227	3
Vårterminen 1880.	1	31	—	—	—	—	—	31	—	31
	2	38	1	—	—	—	—	38	1	39
	3	33	1	—	—	—	—	33	1	34
	4	—	—	9	—	—	27	36	—	36
	5	—	—	7	—	—	15	22	—	22
	6: 1	—	—	11	—	9	3	23	—	23
	6: 2	—	—	5	—	3	6	14	—	14
	7: 1	—	—	—	—	9	5	14	—	14
	7: 2	—	—	—	—	5	5	10	—	10
	Summa	102	2	32	—	26	61	—	221	2

I afseende på de under Høstterminen närvarande lærjungarnes ålder se Bil. 1.

I afseende på de under Høstterminen närvarande lærjungarnes hemorter voro: från Westmanlands län 200; från St. Kopparbergs län 15; från Örebro län 3; från Stockholms län 3; från Upsala län 3; från Nyköpings län 3.

I afseende på de under Höstterminen närvarande lärjungarnes hemort i läroverksstaden eller å annan ort, se nedanstående Tabell:

Klass.	Antal lärjungar som bo		Summa
	i läroverksstaden	på annan ort	
1	20	10	30
2	26	14	40
3	17	17	34
R. 4	5	5	10
L. 4	7	20	27
R. 5	2	4	6
L. 5	8	9	17
R. 6: 1	4	8	12
L. 6: 1	3	9	12
R. 6: 2	5	3	8
L. 6: 2	2	7	9
L. 7: 1	3	10	13
L. 7: 2	2	7	9
Summa	104	123	227

I sjunde latinklassen hafva under Höstterminen 1879 två lärjungar deltagit i undervisningen i Grekiska och tillika begagnat sig af undervisningen i Engelska och Hebreiska; fyra hafva läst Grekiska och Engelska, men icke Hebreiska, två Grekiska och Hebreiska men icke Engelska.

I afseende på lärjungarnes deltagande i teckning, musik och gymnastik under Höstterminen, se Bil. 2.

Hemlexor hafva blifvit lärjungarne i alla klasser föresatta: i klasserna 1—5 i allmänhet i 2:ne läroämnen för hvarje dag, i de öfriga i 3:ne; och kunna dessa hemlexor anses hafva upptagit i klass. 1 en timme, i 2 och 3 två, i 4 och 5 tre samt i 6 och 7 tillsammans med de skriftliga hemarbetena fyra timmar om dagen.

Helsotillståndet bland lärjungarne har under hela läsåret varit i allmänhet tillfredsställande. Hvad deras kropps-konstitution beträffar, så kan den sägas vara i allmänhet god, med undantag för några få bland de lärjungar, som deltaga i gymnastik-öfningarna samt några af dem, som från dessa öfningar äro befriade, i afseende på hvilka sistnämnda närmare besked inhentas af den dem beträffande här ofvan intagna tabell, som utvisar anledningen till befrielsen.

Antalet lärjungar, som under hvardera terminen af sist förflutna kalenderår blifvit vid läroverket inskrifna, eller inom detsamma flyttade, eller derifrån afgått, se Bil. 3 *a)* och *b)*.

Af de 45 lärjungar, som under läsåret blifvit vid läroverket inskrifne, har ingen förut bevisat endast folkskola, utan allesammans annan offentlig eller enskild undervisningsanstalt.

Förteckning öfver under sistförflutna kalenderår afgångna lärjungar
samt den angående uppgifter.

De afgångna lärjungarnes N a m n.	Klass som lärjunge tillhörde vid af- gången.	Afgången under Vårt och påföljan- de mellanvermån.	Afgången under Höst- och påföljan- de mellanvermån.	Afgången under Känd afgångssex- men på Vårtermån.	Efter afägd god- känd afgångssex- men på Vårtermån.	Afhiden.	Summa afgångne.	Anmäld afsigt vid afgången.
Carl Robert Landin . . .	7: 1	—	—	—	—	1	—	
Karl Johan Sandberg . . .	2	—	—	—	—	1	—	
Carl Axel Löfgren . . .	R. 4	—	—	—	—	1	—	
C. W. Wiewägg . . .	7: 2	—	—	—	1	—	—	öfvergång till Universitetet.
J. E. Pettersson . . .	7: 2	—	—	—	1	—	—	d:o.
P. F. Wassberg . . .	7: 2	—	—	—	1	—	—	att öfvergå till Landtbruksinstitut.
P. J. Wallén . . .	7: 2	—	—	—	1	—	—	
E. A. Lyckman . . .	7: 2	—	—	—	1	—	—	
J. A. Sjöström . . .	7: 2	—	—	—	1	—	—	
P. R. Ekvall . . .	7: 2	—	—	—	1	—	—	
A. V. S. Åström . . .	7: 2	—	—	—	1	—	—	öfvergång till Universitetet.
J. A. Magnusson . . .	7: 2	—	—	—	1	—	—	
O. A. Öström . . .	7: 2	—	—	—	1	—	—	
A. Jernberg . . .	7: 2	—	—	—	1	—	—	
Th. W. Kalén . . .	7: 2	—	—	—	1	—	—	
T. Stenman . . .	7: 2	—	—	—	1	—	—	att ingå vid Tullverket.
C. G. M. Valin . . .	7: 2	—	—	—	1	—	—	att ingå vid Postverket.
H. E. Ringdahl . . .	7: 2	—	—	—	1	—	—	öfvergång till Universitetet.
P. H. H. Linder . . .	2	1	—	—	—	—	—	att öfvergå till Linköpings lärov.
C. A. Ljunggren . . .	R. 6: 2	1	—	—	—	—	—	att öfvergå till Upsala läroverk.
E. A. Jernberg . . .	L. 5	1	—	—	—	—	—	d:o.
A. J. S. Lindgren . . .	R. 5	1	—	—	—	—	—	att söka inträde vid Chalmerska slöjdskolan.
R. Z. Peterson . . .	L. 4	1	—	—	—	—	—	att öfvergå till Upsala h. allm. lärov.
A. O. Valin . . .	R. 5	1	—	—	—	—	—	att blifva brukselev.
R. A. Westerlund . . .	2	1	—	—	—	—	—	att öfvergå till Upsala läroverk.
J. R. Andersson . . .	R. 6: 2	1	—	—	—	—	—	att öfvergå till reallärov. i Sthm.
K. A. I. Berg . . .	R. 4	1	—	—	—	—	—	att blifva landtbrukare.
H. Zethelius . . .	7: 2	1	—	—	—	—	—	att privat fortsätta studierna.
A. F. Hallmodin . . .	7: 1	1	—	—	—	—	—	att ingå på Handelskontor.
C. M. Hallmodin . . .	L. 6: 2	1	—	—	—	—	—	att ingå vid Jernvägen.
G. E. Lindström . . .	R. 5	1	—	—	—	—	—	att ingå i Handel.
V. A. Jäderblom . . .	L. 4	1	—	—	—	—	—	att blifva landtbrukare.
Carl Alfr. Eriksson . . .	2	1	—	—	—	—	—	att ingå i praktiskt yrke.
M. E. Cassel . . .	R. 7: 1	1	—	—	—	—	—	
F. A. Moström . . .	R. 7: 1	1	—	—	—	—	—	att sedan Reallinien i 7:de klas- sen här blifvit borttagen privat fortsätta sina studier.
P. R. Norberg . . .	R. 7: 1	1	—	—	—	—	—	
C. Berg . . .	R. 7: 1	1	—	—	—	—	—	
A. Öjermark . . .	R. 7: 1	1	—	—	—	—	—	
A. H. Bjuggren . . .	R. 6: 2	1	—	—	—	—	—	att blifva landtbrukare.
J. A. Kjellborg . . .	R. 6: 2	1	—	—	—	—	—	att ingå i Handel.
Alb. Em. Lundgren . . .	L. 4	1	—	—	—	—	—	att blifva landtbrukare.
J. E. Fröström . . .	R. 6: 1	1	—	—	—	—	—	att ingå i Handel.
C. V. F. Rydström . . .	R. 4	1	—	—	—	—	—	att söka inträde vid Slöjdskola.
B. J. Sjöström . . .	2	1	—	—	—	—	—	att privat fortsätta studierna.
O. A. Lundbeck . . .	2	1	—	—	—	—	—	att ingå i Handel.
E. B. Johansson . . .	3	1	—	—	—	—	—	att privat fortsätta studierna.
David Nyvall . . .	L. 6: 2	1	—	—	—	—	—	d:o.
A. E. Andersson . . .	R. 4	1	—	—	—	—	—	att blifva landtbrukare.
A. F. Axelsson . . .	3	1	—	—	—	—	—	att privat fortsätta studierna.
C. F. Fredriksson . . .	2	1	—	—	—	—	—	att ingå i praktiskt yrke.
E. A. Löfgren . . .	R. 6: 1	—	1	—	—	—	—	att öfvergå till Upsala läroverk.
C. H. G. Karlsson . . .	L. 5	—	1	—	—	—	—	att ingå på Handelskontor.
E. G. H. Pettersson . . .	R. 4	—	1	—	—	—	—	att blifva brukselev.
A. Decker . . .	R. 6: 2	—	1	—	—	—	—	att öfvergå till annat allm. lärov.
August Eriksson . . .	L. 4	—	—	—	—	1	—	
K. O. L. Fleming . . .	L. 5	—	1	—	—	—	—	att öfvergå till annat allm. lärov.
L. Ekblom . . .	L. 4	—	1	—	—	—	—	att ingå i Handel.
E. G. Fröström . . .	R. 6: 2	—	1	—	—	—	—	d:o.
Axel Wallén . . .	2	—	1	—	—	—	—	att ingå i praktiskt yrke.
A. Helander . . .	R. 6: 2	—	1	—	—	—	—	att öfvergå till annat läroverk.
F. Th. Tideström . . .	R. 6: 1	—	1	—	—	—	—	att blifva brukselev.
H. L. Andersson . . .	2	—	1	—	—	—	—	att ingå i praktiskt yrke.
Summa	—	32	11	15	4	62		

Beloppet af under sistförflutna kalenderår till lärjungarne utdelade *stipendier* utgjorde Kr. 1,654: 84; *premier* och *understöd* Kr. 604: 01 eller tillsammans Kr. 2,258: 85.

Under Hötterminen 1879 hafva 43 och under Vårterminen 1880 38 lärjungar varit befriade från afgift till både biblioteks- och materielkassan samt byggnadsfonden; från afgift till byggnadsfonden men icke till biblioteks- och materielkassan befriades Hötterminen 18 och Vårterminen 19 lärjungar; ingen lärjunge har varit befriad från afgift till biblioteks- och materielkassan, men icke till byggnadsfonden.

D) Undervisningsmateriel.

Under denna rubrik upptages här först det hufvudsakliga af den vid läroverket befintliga undervisningsmaterielen i de särskilda ämnena och sedan det viktigare dithörande, som för året tillkommit.

a) Kristendom.

H. M. Melin: *Evangelierna och Apostlagerningarna*; I. M. Lindblad: två årgångar predikningar; Ros: *Postilla*; C. P. Hagberg d:o; kartor öfver Palestina.

b) Modersmälet.

Tegnér's, Runeberg's och Stagnelii Samlade Skrifter, Malmströms Dikter, Bjurstens Läsebok, Hammerich's Danska och Norska läsestycken, Lindblads Danska läsebok, Floors Haandbog i den danske litteratur, Nygaard's Oldnorsk Læsebog, Gödeckes öfversättning af Eddan, Rydqvists svenska språkets lagar, Dalins ordbok öfver svenska språket, Molbechs Danske Ordbog.

c) Klassiska språk.

Lexica af Forcellini, Klotz, Georges, Cavallin, Salenius, Lindfors, Rich, Lübker, Passow, Benseler; Antiquiteter af Lange, Curtius, Guhl & Kohner, Lyth; Mommsen: *Röm. Geschichte*; Schlyter: *Monumenta Antiquitatis*; åtskilliga Auctores class: Sallustius, Curtius, Justinus, Homerus, Xenophon; Curtii *Etymologi*; Löfstedts och Ellendts Seyfferts *Grammatikor*; åtskilliga läsböcker; *Roma vetus* (karta på väf).

d) Främmande lefvande språk.

Webster, *Dictionary unabridged* 1 ex.; Dalin A. F., *Fransk-Svensk ordbok* 1 ex.; Dubb P. J. C., *Handbok i Franska språket och Litteraturen* 4 ex.; Alex. Dumas, *Napoléon* 8 ex.; Bernh. d. St Pierre, *Paul & Virginie* 8 ex.; Em. Souvestre, *le Philosophe sous les Toits* 8 ex.; Chateaubriand, *Voyage en Amerique* 8 ex.; Macaulay, *Biographical Essays* 8 ex.; Washington Irving, *The Sketch Book* 7 ex.; Walter Scott, *Ivanhoe* 10 ex.

e) Historia och Geografi.

Kartor af Sydow 8 st., af Bretschneider 10 st., af Stülpnagel 4 st., af Johnston 8 st., af Gräf 2 st.; *Westliche und Oestliche Halbkugel. Glogau*; Mentzer, *Karta öfver Skandinavien*, 4 st.; Kiepert, *Græcia antiqua*, 1 ex.; d:o, *Umgebungen v. Rom.* 1 ex.;

Kartor öfver Skandinavien af Vexelundervisnings-Sällskapet 5 st.; Geogr. Wandkarte von Garbs. 1 ex.; Karta öfver Sverige och Norge jemte Danmark och Finland, 4 st.; Jernvägskarta öfver Sverige, 1 ex., alla dessa på väf och med rullar; 8 blad af karta öfver mellersta och södra Sverige af Aug. Hahr; Jordglob af Akrell 1864; Reliefglob. Berlin 1878; Steins Atlas 3 ex.; Stiellers större Atlas 1 ex.; Rhode C. E. Historischer Schulatlas, Glogau 1870; Spruner, Historisch geografischer Handatlas, 3:e aufl., 3 Theilen; Kutschut, Hist. Geogr. Atlas.

f) **Mathematik.**

16 ex. Logaritmiska tabeller; 5 ex. Lindmans Problem till Algebran och Eqv.-läran; 2 ex. Väggtaflo för mått, mål och vikt; 1 samling stereometriska figurer af trä; 1 d:o af papp; 5 st. cirkel-instrument; 1 gradskifva; 1 metermått; 1 vinkel-lineal; 1 kub af trä (en fot).

g) **Naturlära.**

Ett Tellurium; 8 st. Väggtaflo öfver planetsystemet; Erdmans Geologiska Väggtaflo, 6 st.

h) **Naturalhistoria.**

N. J. Anderssons Väggtaflo (växter); Fiedlers Anatomiska Väggtaflo (öfv. människokroppen); Lehmanns Zoologiska Väggtaflo (36 st.); Anderssons och Thedenii skolbotanik; Smitts Väggtaflo öfver skandinaviens ätliga och giftiga svampar; 2 ex. Ahlbergs skolherbarium (200 arter); en samling af 144 växtanatomiska preparater.

Naturhistoriska Museet, innehållande

1) **Zoologiska afdeln.**

Ett skelett af menniska (i dåligt skick); 16 arter däggdjur, uppstoppade eller förvarade i sprit; skelett af 7 arter däggdjur och 1 fogel samt kranier af 26 arter däggdjur i 42 exempl.; 139 arter svenska foglar i 209 ex.; 53 d:o utländska d:o i 54 ex.; 36 d:o reptilier och batrachier i 81 ex.; 24 d:o fiskar, spritlagda, i 62 ex.; 180 arter leddjur, blötdjur och stråldjur (spritlagda); en samling fogelägg (omkring 120 arter); en d:o svenska landt- och söttvatten Mollusker (något öfver 100 arter); en d:o hafsnäckor (omkring 50 arter); en d:o koraller (60 st.); en mindre samling petrifikater fr. Gottland.

2) **Botaniska afdelningen.**

Ett större herbarium innehållande skandinaviska fanerogamer och ormbunkar, uppfästade å papper och inlagda i 63 fasciolar; en samling af 375 arter kärlväxter fr. Pyreneerna, samlade af J. E. Zetterstedt; en d:o af 100 arter växter fr. Alpena, inlagda i 3 små portföljer; en d:o växter från Brasilien, insamlade af E. Widgren och skänkta af Kongl. Vetenskaps-Akademien; E. Fries, Herbarium normale, Fasc. II—XI; C. J. Lindeberg, Hieracia Scandinaviæ exsiccata, Fasc. I—III; J. E. Zetterstedt, Grimmia & Andræa exsiccata; R. Hartman, Bryacea Scandinaviæ exsiccata, Fasc. I—XIII; Chr. Stenhammar, Lichenes Sueciæ exsiccati, Fasc. I—VI; en mindre samling svenska mossor, lafvar och alger; en samling af 125 växtdroger; en frukt- och frösamling (omkring 570 arter).

i) Fysik.

Den fullständiga förteckningen upptager 125 nummer, af hvilka här må anföras följande: Våg, med inrättning äfven för hydrostatisk vägning; blocktyg, 3 system, på stativ; Haldat's apparat för bottentryck; 1 vigts- och 2 volyms-areometrar; sifon-barometer med nonie-affäsning; hydraulisk press; luftpump, enkelt verkande, horisontel metallcylinder, jemte åtskilliga biapparater; Atwoods fallmaskin; centrifugal-maskin jemte åtskilliga biapparater; monokord; Cagniard-Latour's akustiska sirén; klocka i glasballon, för ljudets fortplantning i förtunnad luft; 1 konkav- och 1 konvex-spegel af glas; 6 linser, flyttbara på graderad lineal; 6 glasprismor; Nörrembergs polarisations-apparat; spegel-sextant; spegel-teleskop af Gregory's konstruktion; häfstängs-apparat för längdutvidgning; 2 brännspeglar af metal; Ingenhous' apparat för olika fasta kroppars värmelednings-förmåga; kalorimeter för is-smältningsmetoden; Gravesande's ring; Bohnenbergers elektroskåp; friktions-elektricitetsmaskin; batteri med 4 laddflaskor i särskild låda; apparat med 7 blixtrör på metall-stativ; Grenets zink-kolelement, 1 större och 1 mindre; galvanometer; tangent-bussol; vattensönderdelnings-apparat; Ampère's stativ med solenoid m. m.; inklinatorium; 4 elektro-dynamiska rotations-apparater; magneto-elektrisk induktions-apparat.

k) Kemi och mineralogi.

En samling af 150 svenska bergarter insamlade af I. H. af Forselles; en d:o af 48 sv. bergarter och mineralier samlade af P. N. Sevén; en d:o mineralier (omkr. 500 stuffer); en d:o kristallformer af trä (Roses); 2:ne samlingar framställande rå, gar- och smideskoppar-tillverkningen vid Ätvidaberg; en samling framställande blytillverkningen vid Sala; en d:o kemiska preparater (110 st.); diverse kemiska utensilier ss. en agatmortel, blåsrör af silfver, Bunsens brännare m. m.

l) Teckning.

En större samling äldre planscher af Julien, Bucollet, Hubert, Calame, Harding, m. fl., en del modeller af trä och jerntråd för klotsritning; ett antal planscher ur Tidsskrift för Byggnadskonst och Ingeniörvetenskap samt 72 väggplanscher af den genom Ecclesiastik-Departem. försorg utgifna ritkursen. De till den nya kursen hörande anbefalda planscher, gipser och klotsar: Stuhlmanns väggtaflor 40 st.; Wohliens d:o 40 st.; fyra lådor klotsar af Heimerdingers modell; Stuhlmanns gipsmodeller för konturteckning 24 st.; d:o för skuggning 16 st.; dessutom 17 st. Wienergipser samt 18 planscher af Jacobsthal.

m) Sång och Instrumentalmusik.

Musica sacra 2:ne delar för blandad kör samlade och utgifne af J. P. Cronhamn; Sånger för blandad kör samlade och utgifne af Roselli; Sånglära för skolan bestående af en- två- tre- och fyrstämmiga sånger af J. P. Cronhamn, samt dessutom sånger för blandad kör af olika kompositörer; Odinslund och Lundagård, samling af flerstämmiga sånger för mansröster; Quartettsamlingar för mansröster af C. J. Leverth m. fl., samt dessutom skrifna sångkvartetter af olika kompositörer; lärobok i sång utgifven af L. A. Lundh; Hæffners Choralbok; Hennings Violinskola, 1:sta och 2:dra delen; Kaisers och Kreutzers etyder; duetter af Dancla; en mindre orgel, ett fortepiano, en

en kontrabas, två violonceller, två altviolier, två violer, messingsinstrument för sextett.

n) Gymnastik- och Vapenöfningar.

2 st. hästar af olika storlek; 1 låg- eller fällplint; 1 hög plint med fotstöd; 1 d:o utan d:o; 2 språngställ med tillbehör; 2 landgångar; 1 satsbräde; 103 remingtongevär; 3 d:o apterade för salongsmålskjutning; 100 gevär af 1849 års förändringsmodell försedda med bollar å bajonetspetsarne; 14 gevär af 1860 års modell; 2 salongsgevär; 20 floretter; 26 sablar, fäkt-; 2 florettmasker; 4 rustningar för sabel- och bajonettfäktning; 1 fana; 1 trumma; 12 rep till markering af halftroppar; 1 skottafla i väggfast skåp; 1 målskjutningsstöd; 1 ammunitionsväska; 20 trägevär; 2 spjut; 4 pilbågar; 8 pilar; 1 skottafla för spjutkastning; 1 d:o för bågskjutning.

Läroverket eger äfven en icke obetydlig mynt- och medaljsamling.

Någon boksamling afsedd till utlåning åt lärjungarne finnes ej utom några läro- och läseböcker, som begagnas af obemedlade lärjungar.

För läroverkets medel hafva inköpts:

Svenska Akademiens handlingar, del. 54, 55; Pedagogisk Tidskrift för år 1880; Nordisk Tidskrift för år 1880; Carlsson, F. F. Sveriges historia, 5:e del.; C. v. Linnés svenska arbeten, 4:e och 5:e häftena; Posttidningen för 1880; E. G. Geijers samlade skrifter, afd. I, B. I—VIII, Sth. 1849—55; d:o d:o afd. II, B. I—V, Sth. 1850—54; d:o föreläsningar öfver menniskans historia, utg. af S. Ribbing, Sth. 1856; Castrén, M. A. Nordiska resor och forskningar, D. I—V, Helsingfors 1852—58; Upsala Universitets Fyrahundraårs Jubelfest i Sept. 1877, Sth. 1879; Berättelse om Nionde allm. Sv. Läraremötet i Gefle 1878 af V. Knös, Sth. 1879; Sveriges Geologiska undersökning: Kartbladen 68, 69, 71, 72 med beskrifningar; Törnqvist, L. Iakttagelser öfver Dalarnes graptolitskiffer; Nathorst, A. G. Om Spirangium och dess förekomst i Skånes kolförande bildningar; d:o: Om de äldre sandstens- och skifferbildningarne vid Vettern; d:o: Om de svenska urbergens sekulära förvittring; d:o: Floran vid Bjuf; Linnarsson, G. Om Gotlands graptoliter; d:o: Om Faunan i coronatus-kalken; d:o: Iakttagelser öfver de graptolitförande skifferne i Skåne; d:o: Om Faunan i lagren med paradoxides ölandicus; Blomberg, A. och Lindström, A. Praktiskt geologiska undersökningar inom Herjedalen och Jemtland.

Följande gåfvor hafva blifvit öfverlemnade till läroverket och biblioteket:

Från Kgl. Ecclesiastik-Departementet:

Svenskt Diplomatarium från och med år 1401 utg. af Riksarchivet genom C. Silfverstolpe, andra delens första häfte, Sth. 1879; Historiskt Bibliothek utg. af C. Silfverstolpe 1878, h. 1—3, 1879 h. 1—2, Sth. 1878, 79; Meddelanden från Sv. Riksarchivet, utg. af R. M. Bovallius, III, Sth. 1879; Kon. Gustaf den Förstes Registratur, VIII, 1, Sth. 1879; En samling Danska och Norska Läroverksprogram för 1879.

Från Kgl. Statistiska Central-Byrån:

A. Befolknings-statistik, ny följd, XX; B. Rättsväsendet, ny följd, XX, 1, 2; C. Bergshandteringen. Commerce-Collegii berättelse för Nov.—Dec. 1877 och år 1878, Sth. 1880; D. Fabriker och Manufakturer. Commerce-Collegii berättelse för år 1878; E. Inrikes Sjöfart och Manufakturer. Commerce-Collegii berättelse för år 1878; F. Utrikes handel och sjöfart. Commerce-Collegii berättelse för år 1878; L. Statens jernvägstrafik. Trafikstyrelsens berättelse för år 1878, Sth. 1879; d:o: Allmän Svensk jernvägstrafik för år 1878, Sth. 1880; N. Jordbruk och Boskapsskötsel. Sammandrag af Kgl. Maj:ts Bef.Haf:s årsväxtberättelser för år 1879, Sth. 1879; Q. Skogsväsendet. IX. Skogsstyrelsens berättelse för år 1877, Sth. 1879; d:o: I. Skogsstyrelsens berättelse ang. skogs- och jagtväsendet i Sverige intill år 1870, Sth. 1879; R. Valstatistik IV, Sth. 1879; S. Allmänna arbeten. Styrelsens för allm. Väg- och Vattenbyggnader berättelse för 1878, Sth. 1879; T. Lots- och Fyrinrättnings-anstalterna å rikets kuster. Lotsstyrelsens berättelse för 1878, Sth. 1879; V. Bränvinstillverkning och förvaltning. II. Berättelse af Byrån för kontrollen å tillverkningsafgifter för åren 1875—76 och 1876—77, Sth. 1879.

Från Sekreteriatet vid det Kgl. Norske Frederiks Universitet i Christiania.

Schübeler, F. C. Væxtlifvet i Norge, Chr. 1879; Lie, S. Classification der Fläichen, Chr. 1879; Sars, G. O. Carcinologiske bidrag till Norges Fauna. I, Chr. 1879; Daa, L. Kong Christian den förstes Norske historie, Chr. 1879; Universitetets Aarsberetning för 1877, Chr. 1878; d:o d:o för 1878, Chr. 1879; Brandanus saga. Fragment, Chr. 1876; Kong Carl XIV Johan, Chr. 1879.

Från Kgl. Vetenskaps-Akademien:

Dess Minnespenning öfver J. Hallenberg; Dess Medalj i brons öfver A. E. Nordenskiöld och A. A. L. Palander.

Från Smithsonian Institution i Washington:

Miscellaneous Collections. Vol. XIII, XIV, XV, Washington 1878; Annual report for 1877, Washington 1878.

Från Kgl. Svenska Akademien:

Dess Minnespenning öfver Jac. de la Gardie.

Från Westmanlands och Dala Nation i Upsala:

Akademiskt årstryck för läseåret 1878—79 och 1879—80.

Från Läroverks-Adjunkten S. H. Rathsmän:

Afhandling rör. mekaniken, 1:a delen af E. Nordvall, 2:a delen af S. Rinman; Grundritningar och profiler uti 53 Tabbl. hörande till föreg. afhandling, folio, 2 ex.; Gray, A. The experienced millwright illustrated with 44 engravings, 1806; Stålhammar, F. Svenska Justitiæ- och Politicæ Värket, Sth. 1794.

Från Öfversättaren:

Om arbetet och den sociala frågan. Föredrag öfvers. af H. O. Indebetou, Nyköp. 1878.

Från Dr L. M. Altins sterbhus:

En bibel tryckt i Stockholm 1674, qvart.

Från Författaren:

Om spetälska af F. Eklund, Sth. 1879.

E) Läroverksbyggnader och Inredningsmateriel.

Läroverkshuset, hvartill grundstenen lades Oscarsdagen 1852, kom på hösten 1853 under tak och fulländades under det därpå följande året så, att läsningarna från och med Vårterminens början 1855 kunde hållas därstädes; den högtidliga invigningen skedde dock icke förr än den 10 Juni 1856. Det är ett stenhus i 2 våningar under plåttak med framskjutande flyglar i öster och vester, af hvilka den i vester på öfra botten upptages af sollennitetssal, den i öster likaledes på öfra botten af bibliothek och museum. Facaden är mot söder med en temligen rymlig plan framför, afsedd för ungdomens lekar.

Gymnastikhuset, som ligger på obetydligt afstånd norr om läroverkshuset och som blef färdigt till begagnande i Oktober månad 1864, är ett reveteradt plankhus under plåttak innehållande endast Gymnastiksal med tambur och läktare på östra gaveln; det ligger fritt och högt med facaden åt söder och där framför en sluttande gräsbevuxen plan.

I afseende å byggnaderna och lokalerna äro för året inga viktigare ändringar eller tillägg att omnämna, med undantag för ritsalen, i afseende på hvars inredning och möblering åtskilliga förändringar behöft vidtagas.

Beträffande andra hithörande förhållanden, för hvilka under denna rubrik nu bör redogöras, får jag meddela:

- 1:o) att såväl i Läroverks- som Gymnastikhuset endast porslinskakelugnar begagnas för uppvärmningen.
- 2:o) att för luftvexlingen äro i läroverkshusets väggar rör anbragta, som utmyнна i eldstäderna, hvarförutom i hvarje rum finnas fönsterventiler, likasom äfven de synnerligen rymliga vestibulerna och tamburerna väsendtligen befordra luftvexlingen.
- 3:o) att alla lokaler hafva belysning förmedelst gas.
- 4:o) att i klass. 7—5 lärjungarna sitta vid pulpeter 1 å 1, i de öfriga vid pulpetbänkar med sluttande skifva, afsedda för resp. 8—2 platser.

I sammanhang härmed torde böra redogöras för inredningen i ritsalen och gymnastiksalen. Den förra är på följande sätt anordnad:

Ritsalen har 7 fönster, hvaraf 3 vetta åt norr, de öfriga åt öster och vester. Den är försedd med 40 st. ritbord, ordnade i rader af 5 och 6 med dagern fal-

lande från venster genom fönsterna på norra långväggen. Bordskifvorna äro 23 tum i längd, 20 t. i bredd, och hafva den för frihandsteckningen erforderliga lutningen. Till hvarje bord hör en golffast stol med cirkelformig sits och skrufinrättning, att höja och sänka. Vid linearteckningen fastskrufvas ofvanpå dessa bord lösa bordskifvor i horisontal ställning; pallar anbringas vid hvarje bord. På jerltrådar, spända mellan de begge långväggarna, upplängas planscherna. Vid hvarje ritbord är en rörlig ställning fästad för mindre gipser. I fonden af rummet står på en estrad en svart, inrutad och punkterad kritttafla. I salen finnas 2:ne skåp, ett större för förvarande af planscher, gipser och klotsar, ett mindre för lärjungarnas ritböcker samt 2:ne större bord. Dessutom finnes ett bord, särskildt apterad för klotsritning. Ett större skåp för förvarande af mera skrymmande attiralj, är placeradt i tamburen utanför ritsalen. Salen upplyses med 24 gaslågor, deraf 18 på norra långväggen, så att ljuset i lämplig vinkel kan falla på ritborden.

Den fasta redskapen i Gymnastiksalen utgöres af följande:

5 st. pinnstolpar, hvaraf 1 med utsprång i vågrät riktning; 4 plintar med gångjern fästade vid väggen; 5 fällbommar, hvaraf 2:ne med klädsel och stoppning samt den ena af dessa försedd med 4 par olika höga sadelbommar; 2 ribbstolar; 2 runda master; 2 halfva stigmaster, fästade å väggen samt försedda med trossar; 4 par stänger (placerade parvis); 4 st. lodlinor (långa, placerade parvis); 1 båglinä; 4 slagäntringsbommar; 2 vågräta stegar; 1 stege att begagnas i sned ställning. — Alla dessa gymnastikpjeser (utom pinnstolpar, ribbstolar och master — hvilka befinna sig *på* eller helt *nära* väggen —) kunna upphissas eller undanföras då de ej begagnas.

- 5:o) att lärjungarnes sittplatser äro i alla lärummen så anordnade, att dagern infaller från venster, med undantag för 3 rum, i hvilka fönstren äro så belägna, att detta endast delvis kan ske.
- 6:o) Den till ungdomens lekar afsedda planens ytvidd utgör omkring 7,500 qvadratm. Beträffande skolrummens dimensioner m. m., se Bil. 4.

F) Ekonomiska förhållanden.

I afseende på ställningen i läroverkets kassor vid slutet af år 1879, se Bil 5.

Genom testamente upprättadt den 20 September 1877 har framlidne Doktorn och Riddaren *Lars Magnus Altin* "till Westerås högre Elementarläroverk donerat Tretusen kronor såsom Stipendiifond, hvaraf årliga räntan utgår som stipendium till en 6:te eller 7:de klassens lärjunge, hvilken Lärare-Collegiet för hvarje år vid läsårets slut utser. Stipendiifonden benämnes *Doktor Altins Stipendiifond*."

Genom denna frikostiga gåfva har Doktor *Altin* för alla tider fäst sitt namn vid läroverket och ännu mera ökat den tacksamhetsskuld, hvori läroverket sedan lång tid tillbaka stått hos honom för mångårig nitisk läkarevård.

Tacksamt får jag omnämna, att Sällskapet *Karlsbröderna* äfven detta år till mig öfverlemnadt 150 Kr., "för att i 2:ne premier, hvardera å 75 Kronor, vid Vårterminens slut enligt Läroverks-Collegii bestämmande tilldelas 2:ne behöfvande, hoppgifvande ynglingar af läroverkets 6:te eller 7:de klass"; samt att vid sistlidne Vårtermins slut af onämnda gifvare till mig öfverlemnades dels 20 Kronor att läggas till de premier, som då utdelades, dels 4 Kr. att af Lektorn i Svenska språket gifvas till någon lärjunge, som visat håg och intresse för studium af modersmålet.

Under det sistförflutna kalenderåret hafva af läroverkets medel utgått ungefär följande belopp till underhåll och tillökning af materielen, nämligen: till boksamlingen 500 Kronor; till den öfriga undervisningsmaterielen 1,000 och till inredningsmaterielen 800 Kronor (utom de 1,000 Kr., som med vederbörligt tillstånd fått för detta ändamål användas af Byggnadsfondens medel.)

G) Examina och Terminsafslutning.

Den skriftliga afgangsexamen vid läroverket egde under det sist förflutna kalenderåret rum d. 18, 19, 21 och 22 April. Sexton af läroverkets lärjungar, fem privatister samt en komplettant hade i stadgad ordning anmält sig till denna examen och blefvo samtliga, med undantag för en af privatisterna, admitterade till den muntliga examen, som hölls den 6 och 7 Juni. Utom H. H. Eforus voro såsom vittnen därvid närvarande: f. d. Öfversten, R. S. O., R. D. D. O. *E. von Wedderkop*, Medecine Doktorn, R. K. W. O. *L. M. Altin*, Borgmästaren, R. K. W. O. *E. W. Abenius*. Såsom Censorer fungerade Professorn, En af de 18 i Svenska Akademien, R. N. O. Doktor *Th. Wisén*, Professorn, Doktor *F. W. Häggström*, Adjunkten vid Kgl. Universitetet i Lund, Doktor *E. W. E. von Zeipel*. Examen godkändes för femton af läroverkets lärjungar samt tre af privatisterna och komplettanten. En af privatisterna uteblef från den muntliga examen.

Till afgangsexamen under innevarande termin hafva anmält sig samtliga lärjungarne i sjunde klassens högre afdelning, 10 till antalet, samt en privatist. Den skriftliga examen egde rum den 16, 17 och 19 April och blefvo efter densamma nio af läroverkets lärjungar admitterade till den muntliga examen, som börjar den 3 Juni.

Höstterminsexamen med läroverkets *fem* nedersta klasser anställdes den 17 sistl. December. Årsexamen kommer att hållas den 5 instundande Juni kl. 8— $\frac{1}{2}$ 1, hvar efter slutöfning i sång sker på stora lärosalen. Sedan derefter klassflyttningen äfvensom belöningar och understöd offentligen gifvits tillkänna, kommer läsåret att afslutas med gudstjenst i Domkyrkan, då tecken gifves med stora klockan.

Uppvisning i Gymnastik sker Fredagen den 4 Juni kl. 7 e. m.

Att läroverkets Eforus, Biskopen, Kommendören med Stora korset af Kgl. Nordstjerne-Orden, Högvördigste Herr Doktor *C. O. Björling* måtte tackas med sin närvaro gifva åt ofvannämnda offentliga förrättningar ökad vigt och betydelse, anhåller jag värdsammast. Med samma värdsamma anhållan vänder jag mig äfven till de män, som H. H. Eforus anmodat att såsom ledare och vittnen vid examen tillstädesvara: Länets Höfding, Kommendören af K. N. O. Hr *G. R. Charpentier*, Chefen för Kongl. Westmanlands Regemente, Generalmajoren, K. S. O. 1:a kl., K. S:t O. O. 1:a kl., R. D. D. O. *D. A. L. Silverstolpe*, Sekund-Chefen för Kongl. Lifregem. Grenadiercorps, Öfverstelöjtnanten, R. S. O., R. N. O. Frih. *A. H. Leijonhufvud*, Öfverstelöjtnanten, R. S. O., R. S:t O. O., R. Bäj. S:t Mik. O. 1:a kl., Inneh. Thun. Nick. Ift. 4:e kl., R. S. Ern. O., R. D. D. O. *A. M. O. Reuterskiöld*, Domprosten, Teol. och Fil. Dokt. *J. H. Björnström*, Prosten, Ledam. af K. W. O., Fil. Dokt. Hr *L. E. Boberg*, Landssekreteraren, Riddaren af K. W. O. Hr *C. E. Stålhös*, Landskamereraren, Riddaren af K. N. O. Hr *L. W. Ahlm*, Borgmästaren, Riddaren af K. W. O. Hr *E. W. Abenius*, Landtränmästaren *C. E. Sandstenius*, Lasarettsläkaren, Riddaren af K. N. O. Hr Doktor *J. F. Claréus*, Förste Bataljonsläkaren, Stadsläkaren *M. L. P. O. Lind*; och skall räkna det för en heder och glädje att vid samma tillfälle få se rätt talrikt närvarande ungdomens Föräldrar, Anhörige och Målsmän, samt öfrige vetenskapernas och den offentliga undervisningens Gynnare och Vänner.

Nästkommande Hötstermin kommer att börjas Lördagen den 28 Aug. kl. 10 f. m.
Westerås den 22 Maj 1880.

Ludvig Mossberg.

Bil. 1.

Lärjungarnes ålder Höstterminen 1879.

Klass och linie.	9 år.	10 år.	11 år.	12 år.	13 år.	14 år.	15 år.	16 år.	17 år.	18 år.	19 år.	20 år.	21 år.	Summa närva- rande lärjung.
1	6	8	5	8	2	1	—	—	—	—	—	—	—	30
2	1	3	14	11	8	1	1	1	—	—	—	—	—	40
3	—	1	3	12	6	7	5	—	—	—	—	—	—	34
R. 4	—	—	—	2	—	2	4	2	—	—	—	—	—	10
L. 4	—	—	1	3	6	9	6	1	1	—	—	—	—	27
R. 5	—	—	—	—	1	—	—	5	—	—	—	—	—	6
L. 5	—	—	—	—	6	4	4	—	1	—	2	—	—	17
R. 6: 1	—	—	—	—	—	—	6	3	1	1	1	—	—	12
L. 6: 1	—	—	—	—	—	—	2	4	2	2	1	1	—	12
R. 6: 2	—	—	—	—	—	—	1	4	1	2	—	—	—	8
L. 6: 2	—	—	—	—	—	—	1	—	2	2	3	1	—	9
L. 7: 1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	4	3	3	—	13
L. 7: 2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	1	2	1	9
Summa för Gemensamma linien	7	12	22	31	16	9	6	1	—	—	—	—	—	104
Real-linien . . .	—	—	—	2	1	2	11	14	2	3	1	—	—	36
Latin-linien . . .	—	—	1	3	12	13	13	5	10	12	10	7	1	87
Summa	7	12	23	36	29	24	30	20	12	15	11	7	1	227

Bil. 2.

Uppgift om antalet af de lärjungar, som deltagit i nedan nämnda öfningar
Höstterminen 1879.

Klass och Linie.	Närvarande lärjungar.	Lärjungar som deltagit i						Särskilda militäröfningar enligt cirkuläret den 23 Mars 1870.
		Teckning.		Sång.	Instrumentalmusik.	Gymnastik och vapenöfningar enligt cirkuläret den 19 Juni 1866.	Särskilda militäröfningar enligt cirkuläret den 23 Mars 1870.	
		obligatorisk.	frivillig.					
1	30	30	—	31	—	27	—	
2	40	40	—	35	3	35	—	
3	34	34	—	27	6	30	—	
R. 4	10	10	—	5	—	10	—	
L. 4	27	—	11	20	5	24	—	
R. 5	6	6	—	3	2	5	—	
L. 5	17	—	9	12	1	15	—	
R. 6: 1	12	12	—	2	1	11	11	
L. 6: 1	12	2	—	3	1	10	10	
R. 6: 2	8	8	—	—	—	7	7	
L. 6: 2	9	6	—	3	1	6	6	
L. 7: 1	13	5	—	7	1	7	7	
L. 7: 2	9	4	—	8	—	7	7	
Summa för								
Gemensamma linien	104	104	—	93	14	92	—	
Real-linien . . .	36	36	—	10	3	33	18	
Latin-linien . . .	87	17	20	53	9	69	30	
Summa	227	157	20	156	26	194	48	

Bil. 3 a.

Vårterminen 1879.

Klass och linie.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser					från andra linien.	Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 Febr. (så väl när- som frånvarande).			S u m m a.	Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.			S u m m a.		
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.						Övar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut			Inskrifne i läroverket under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med 31 Januari.		från och med 1 Februari till terminens slut.	under näst följande måntermin.
	0	1	2	3	4			5 eller flera	vid vårterminens början							
1	—	—	—	—	—	—	26	—	—	3	29	—	—	—		
2	—	1	—	—	—	—	42	—	1	3	46	—	—	6		
3	—	1	—	1	—	—	31	—	2	—	33	—	—	2		
R. 4	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	14	—	—	3		
L. 4	—	—	—	—	—	—	21	—	—	—	21	—	—	3		
R. 5	—	—	—	—	—	—	9	—	—	1	10	—	—	3		
L. 5	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	14	—	—	1		
R. 6: 1	—	—	—	—	—	—	16	—	—	—	16	—	—	1		
L. 6: 1	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	8	—	—	—		
R. 6: 2	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	6	—	—	4		
L. 6: 2	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	15	—	—	2		
L. 7: 1	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	14	—	—	6		
L. 7: 2	—	—	—	—	—	—	16	—	—	—	16	—	19	—		
Summa för																
Gemensamma lin.	—	2	—	1	—	—	99	—	3	6	108	—	—	8		
Real-linien . . .	—	—	—	—	—	—	45	—	—	1	46	—	—	11		
Latin-linien . . .	—	—	—	—	—	—	88	—	—	—	88	—	19	12		
Summa	—	2	—	1	—	—	232	—	3	7	242	—	19	31		

Bil. 3 b.

Höstterminen 1879.

Klass och linie.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 Sept. (så väl när- som frånvarande).				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.				
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.						Övar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med 14 September.	från och med 15 September till terminens slut.	under näst följande mellan-termin.	S u m m a.
	0	1	2	3	4	5 eller flera		från andra linien.	vid föregående termins slut.						
1	—	—	—	—	—	—	4	—	—	27	31	—	—	—	—
2	—	3	20	—	—	—	8	14	9	9	40	—	—	2	2
3	—	2	23	—	7	—	2	18	14	—	34	—	—	—	—
R. 4	—	—	7	—	—	—	3	6	1	—	10	—	—	1	1
L. 4	—	2	20	—	—	—	4	16	6	1	27	—	—	2	2
R. 5	—	—	4	—	1	—	—	5	—	1	6	—	—	—	—
L. 5	—	—	15	—	—	—	2	13	2	—	17	—	1	1	2
R. 6: 1	—	—	6	—	2	—	5	4	4	—	13	1	—	1	2
L. 6: 1	—	—	11	—	—	—	1	10	1	—	12	—	—	—	—
R. 6: 2	—	—	4	—	—	—	4	3	1	—	8	—	—	3	3
L. 6: 2	—	—	4	—	1	—	4	4	1	—	9	—	—	—	—
L. 7: 1	—	—	11	—	—	—	3	11	—	—	14	—	—	—	—
L. 7: 2	—	—	9	—	—	—	—	6	3	—	9	—	—	—	—
Summa för															
Gemensamma lin.	—	5	43	—	7	—	14	32	23	36	105	—	—	2	2
Real-linien . . .	—	—	21	—	3	—	12	18	6	1	37	1	—	5	6
Latin-linien . . .	—	2	70	—	1	—	14	60	13	1	88	—	1	3	4
Summa	—	7	134	—	11	—	40	110	42	38	230	1	1	10	12

Bil. 4.

Skolrummens dimensioner.

Rummens N:r.	Rummens dimensioner.					Fönster- yta i kvadrat- meter.	Rummens nu varande användning.
	Längd i meter.	Bredd i meter.	Höjd i meter.	Golfyta i kvadrat- meter.	Kubik- innehåll i kubik- meter.		
1	24,0	11,6	5,9	278,40	1642,560	52,38	samlingsrum; bönsal; sång- och instrumentalöfnings-rum; läsrum för icke Greker samt för R. 5 och R. 4 (särskildt.)
2	6,4	6,1	4,9	39,04	191,296	7,02	läsrum för 7: 2.
3	6,43	4,68	4,9	30,09	147,453	7,02	Collegii samlingsrum.
4	8,95	6,55	4,9	58,62	287,238	10,53	läsrum för 5.
5	5,5	4,5	4,9	24,75	121,275	7,02	läsrum för L. 6: 2.
6	6,2	6,1	4,9	37,82	185,318	7,02	läsrum för 7: 1.
7	11,8	6,1	4,9	71,98	352,702	19,17	Museum.
8	17,5	11,9	4,9	208,25	1020,455	43,74	Bibliothek.
9	4,4	4,3	4,9	18,92	92,708	3,51	läsrum för R. 6: 2.
10	7,5	4,3	4,9	32,25	156,025	7,02	korridor.
11	12,1	4,3	4,9	52,03	254,947	10,53	korridor och tambur.
12	11,9	6,1	4,1	72,59	297,619	20,55	läsrum för 3.
13	7,5	5,3	4,1	39,75	162,975	5,76	läsrum för R. 6: 1.
14	7,5	5,4	4,1	40,50	166,05	5,76	läsrum för L. 6: 1.
15	11,85	6,1	4,1	72,28	296,348	14,79	läsrum för 4.
16	6,4	6,2	4,1	39,68	162,688	5,76	för undervisning i fysik samt för dithörande samlingar.
17	6,5	5,5	4,1	35,75	146,575	5,76	för undervisning i kemi samt för dithörande samlingar.
18	9,0	7,3	4,1	65,07	269,37	5,76	korridor och tambur.
19	4,63	2,59	4,1	12,99	53,266	2,88	kök för vaktmästaren.
20	4,63	2,59	4,1	12,99	53,266	2,88	boningsrum för d:o (mindre).
21	6,3	6,15	4,1	38,74	158,854	5,76	d:o d:o (större).
22	11,85	6,1	4,1	72,28	296,348	14,79	läsrum för 1.
23	7,5	5,4	4,1	40,05	166,05	5,76	läsrum för 2 B).
24	7,5	5,3	4,1	39,75	162,975	5,76	läsrum för 2 A).
25	11,9	6,1	4,1	72,59	297,619	20,55	för undervisning i teckning med dithörande samlingar.
26	9,0	7,3	4,1	65,07	269,37	5,76	korridor och tambur.
27	26,4	12,24	6,6	323,136	2132,70	35,22	Gymnastiksal (särskildt hus).
28	12,24	3,4	2,8	41,616	116,525	3,10	tambur till Gymnastiksalen.

Bil. 5.

Uppgifter om nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1879.

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behållning vid årets början.	Summa inkomster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
Byggnadsfonden .	8665,65	2400,13	—	11065,78	78,90	2649,94	8336,94	11065,78
Ljus- och Vedkassan	15,97	4911,70	—	4927,67	1700,00	3109,68	117,99	4927,67
Bibliotheks- och Materielkassan .	1167,30	2079,50	—	3246,80	23,97	2956,51	266,32	3246,80
Premie- & Fattigkass.	—	622,98	104,52	727,50	29,84	697,66	—	727,50

II. Lägre allmänna läroverket i Sala.

(Uppgift af Rektor, Fil. Dokt. J. G. Westman.)

A) Undervisningen.

Höstterminen började den 29 Augusti och slutade den 18 December; Vårterminen började den 22 Januari och kommer att avslutas den 9 Juni.

Tiden för den dagliga undervisningen har varit kl. 7—9, 11—1 och 3—5 e. m. Måndagar och Tisdagar samt 4—5 Fredagar. Fjerdedelstimmen hvarje morgon före kl. 7 har blifvit använd till bön och bibelläsning. Gymnastiköfningarna hafva försiggått kl. $\frac{1}{2}$ 11—11 hvarje dag; öfningarna i Sång Onsdagar kl. $\frac{1}{2}$ 3— $\frac{1}{2}$ 5; i Teckning Tisdagar och Fredagar $\frac{1}{2}$ 3—5.

Beträffande antalet undervisningstimmar i hvarje vecka för de särskilda klasserna och läroämnena se nedanstående tabell:

Läroämnen.	Kl. 1.	Kl. 2.	Kl. 3.
Kristendom	3	3	2
Modersmålet	5	6	4
Tyska	6	7	5
Matematik	4	5	5
Naturlära	2	2	2
Historia och Geografi	4	5	4
Summa	24	28	22
Närvar. lärjungars antal Höstterminen	10	14	13
„ „ „ Vårterminen	8	18	12

Tredje klassen har utom de 22 i tabellen upptagna lärotimmarna haft 6 gemensamt med andra klassen, nemligen 2 i Modersmålet, 2 i Tyska, 1 i Kristendom och en i Historia.

Beträffande pensa och läroböcker se nedanstående uppgift.

Genomgångna Pensa under läsåret:

Kristendom.

- Kl. 1.* 3 tim. — Bibl. Hist.: Gamla Test. efter Hübner. — Första hufvudstycket af Katekesen. — Valda Bibelspråk och Psalmer.
- Kl. 2.* 3 tim. Bibl. Hist.: Nya Testamentets efter Hübner. — Katekes: 2:dra och 3:dje hufvudst. — Valda Bibelspråk och Psalmer.
- Kl. 3.* 3 tim. — Bibl. Hist.: Nya Testamentets efter Kurtz. — Katekes: 4:de och 5:te hufvudst. och repetition af de föregående. — Katekisation. — Valda Bibelspråk och Psalmer.

Historia och Geografi.

- Kl. 1.* 4 tim. — Historia: till Wasa-ätten efter Ekelunds mindre sammandrag. — Geografi: det allmännaste om Verldsdelarne; fäderneslandets Geografi; det öfriga Europas fysiska och politiska till Sachsiska staterna efter Palmblads lärobok.
- Kl. 2.* 5 tim. — Historia: från Wasa-ätten till Frihetstiden. — Geografi: större delen af Europas fysiska och politiska.
- Kl. 3.* 5 tim. — Historia: från Frihetstiden till lärobokens slut. — Geografi: Europas fysiska och politiska afslutad jemte Asiens och Afrikas.

Matematik.

- Kl. 1.* 4 tim. — Arithmetik: Sorter och Bråk efter Zweigbergk, jemte hufvudräkning. — Geometri: Linearteckning efter Ekman.
- Kl. 2.* 5 tim. — Arithmetik: Sorter och Bråk, Bråks användande på Sorter, hufvudräkning. — Geometri: Euklides Bok. I, 41 propositioner.
- Kl. 3.* 5 tim. — Arithmetik: till och med sammansatt Regula-de-tri. — Geometri: Euklides Bok. I samt Bok. III 25 propositioner.

Naturlära.

- Kl. 1.* 2 tim. — Inledning till djur- och växtrikets kännedom, omfattande det allmännaste af läran om människans kroppsbyggnad och undersökning af lefvande växter. (Berlins lärobok.)
- Kl. 2.* 2 tim. — Om växters yttre organer efter Anderssons inledning till Botaniken, Anderssons väggtaflor och Thedenii Skolbotanik. — Början till växtinsamling. — Torins Zoologi: kännedom om människokroppen med tillämpning på Fiedlers anatomiska väggtaflor, Djurrikets system.
- Kl. 3.* 2 tim. — Växtens yttre organer efter Areschoug och Andersson, praktisk tillämpning härpå på växter. — Växtinsamling. — Torins Zoologi: kännedom om människokroppen. Djurrikets system. — Däggdjuren.

Modersmålet.

- Kl. 1.* 5 tim. — Läsning af Sundéns och Modins läsebok med redogörelse för innehållet; läsning af vissa skaldestycken. — Det viktigaste af Formläran samt läran om den

enkla satsens delar, efter Sundéns lärobok. — Rättskrifningsöfningar. — Satsbildningar.

- Kl. 2.* 6 tim. — Formlära, Satslära, Rättskrifningslära efter Sundén. — Sundéns och Modins läsebok. — Rättstafnings-, Satsupplösnings- och Satsbildningsöfningar.
- Kl. 3.* 6 tim. — Detsamma som klassen II, ehuru utförligare. — Skriftliga uppsatser öfver lättare ämnen.

Tyska språket.

- Kl. 1.* 6 tim. — Det viktigaste af Formläran samt af Explikationsöfningarna styck. 1—29 efter Lyth.
- Kl. 2.* 7 tim. — Formlära efter Lyth och af Läseboken 21 st. med analys och jemförelser med den svenska satsen och formläran. — Lokutionsöfningar.
- Kl. 3.* 7 tim. — Formläran och någon bekantskap med Syntaxen efter Lyth och af Läseboken styck. 22—39 med analys och jemförelser med modersmålet. — Skrif- och Lokutionsöfningar.

Under läsåret har ingen annan förändring med läroböcker egt rum, än att nya Katekesen införts i första klassen.

I välskrifning har 1:a klassen undervisats 2 timmar, 2:a klassen 1 timme och 3:e klassen 1 timme i veckan.

Undervisningen i Teckning har varit fördelad på 3 afdelningar sålunda:

- 1:a Afd. (1 kl.) (3 timmar) Teckning i punkterade ritböcker efter Stuhlmann;
- 2:a Afd. (2 kl.) (1 timme) Teckning på fri hand af plana figurer;
- 3:e Afd. (3 kl.) (1 timme) Teckning efter Stuhlmans Vägtaflor.

Undervisningen i Sång har meddelats 2:ne timmar i veckan och hafva läroverkets samtliga lärjungar, utgörande blott en sångklass, deltagit i öfningarne, som bestått uti choralsång, tonträffning, inöfvande af lättare en- och tvåstämmiga sångstycken samt bringande af kännedom om de allmänna musikaliska tecknen, hufvudsakligen med begagnande af läroböcker af Josephson och Lundh.

Under särskilda lärotider hafva två bland lärjungarne inöfvats i choral-spelning på läroverkets orgelharmonium, som under de dagliga bönestunderna blifvit användt.

Gymnastiköfningarne, som fortgått med $\frac{1}{2}$ timme dagligen — kl. $\frac{1}{2}$ 11—11 — hafva varit sålunda fördelade, att för fri- och redskapsgymnastik användts $2\frac{1}{2}$ timme, för lekar $\frac{1}{2}$ d:o i veckan.

Dervid hafva samtliga i gymnastik deltagande lärjungar utgjort blott en gymnastik-klass, fördelad i 3:ne ungefär lika stora underafdelningar.

Antalet från gymnastiköfningarne befriade lärjungar synes af nedan stående tabell-riska uppgift:

Tabellarisk uppgift

å antalet lärjungar, som på grund af nedanstående orsaker icke deltagit i gymnastiköfningarna vid Sala lägre allmänna läroverk.

Termin och åldersgrupp.	S j u k d o m a r.											Andra orsaker.	Summa i öfningarne icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvar. lärjungar.		
	I syn- och hörsel-organ.	I nerv-systemet.	I cirkulationsorganerne.	I andedräftsorganerne.	I matsmältin-organerna.	I urin- och köns-organ.	I rörelse-organerne.	Missbildning.	Bräck.	Allmän svaghet.	Andra sjukdomar.				Summa.	
Vårtermin 1879.																
Under 15 år . .	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	—	5	—	—	5	28
15 år ell. deröfv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Summa	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	—	5	—	—	5	32
Hösttermin 1879.																
Under 15 år . .	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	3	—	—	3	33
15 år ell. deröfv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Summa	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	3	—	—	3	37

B) Lärarne.

Rektor har undervisat i Kristendom (klass. 2—3) 5 timmar, i Historia och Geografi (1—3) 13 timmar, i Modersmålet (1) 5 timmar samt (1) i Välskrifning 1 timme = 24 timmar i veckan.

Kollega *G. Arpi* har undervisat i Kristendom (1) 3 timmar, i Matematik (1—3) 14 timmar, i Tyska (1) 6 timmar, i Naturlära (1) 2 timmar samt i Välskrifning (1—2) 2 timmar = 27 timmar.

Kollega *P. E. Wallstersson* har undervisat i Modersmålet (2—3) 10 timmar, i Tyska (2—3) 12 timmar, i Naturlära (2—3) 4 timmar samt i Välskrifning (3) 1 timme = 27 timmar.

Uppsatser i Tyska och Modersmålet hafva rättats på lärorummet af Kollega *Wallstersson*.

Lärarne hafva turvis öfvervarit lärjungarnes beivstande af den offentliga gudstjensten och handhaft ledningen af bönstunderna i skolan.

Löjtnant *F. Aminoff* har undervisat i Sång 2 t:r och i Gymnastik 3 t:r i veckan. t. f. Ritlärarinnan *Demoiselle A. Lindfeldt* har undervisat 5 timmar i veckan.

Rektor har varit Klassföreståndare för 3:e klassen.

Kollega *Wallstersson* „ 2:a „

Kollega *Arpi* „ 1:a „

Demoiselle Lindfeldt har under begge terminerna uppehållit lärarebefattningen i Teckning. Hennes arvode för Höstterminen: 133 Kr. 33 öre, för Vårterminen är require-radt 166 Kr. 67 öre.

Ingen ordinarie lärare har under året afgått från läroverket eller blifvit dit befördrad. Lärarebefattningen i Teckning är den enda lediga.

C) Lärjungarne.

Deras antal.

Klass.	Höstterminen 1879.			Vårterminen 1880.		
	Närv.	Frånv.	Totalsumma.	Närv.	Frånv.	Totalsumma.
1	10	—	10	8	—	8
2	14	1	15	18	—	18
3	13	—	13	12	—	12
S:ma	37	1	38	38	—	38

I afseende på lärjungarnes ålder se Bil. 1.

Beträffande de närvarande lärjungarnes hemorter Höstterminen 1879.

I 1:a kl. 7 i läroverksstaden, 3 å annan ort.

I 2:a „ 11 „ 3 „

I 3:e „ 11 „ 2 „

Af dessa tillhörde 34 Westerås län och 3 Falu län.

I afseende på lärjungarnes deltagande i Teckning, Sång och Gymnastik se Bil. 2.

Hemlexor hafva under läsåret gifvits i 2:a och 3:e klasserna, men ej till någon dag i flera än 2 läroämnen. Den tid, som på detta hemarbete behöft användas, kan beräknas till 1 å 2 timmar för dagen.

Helsotillståndet bland lärjungarne har under läsåret varit i allmänhet godt, endast tillfälliga illamåenden hafva egt rum. En har varit frånvarande omkring 4 veckor för ansigtsros. Några hafva visat symptom af bleksot.

Deras kropps-konstitution är i allmänhet god.

I afseende på antalet inskrifne, flyttade och afgångne lärjungar under sist förflutne kalenderår se Bil. 3 a och 3 b.

Af de under läsåret inskrifne hafva 5 bevistat folkskola, 1 annat allmänt läroverk och 7 åtnjutit enskild undervisning.

Vårterminen 1879 afgick från läroverkets 3:e klass *G. V. Lyckman* till folkskollärarekallet; från 2:a kl. *C. V. Hellström* och *C. H. Carlsson* utan uppgifven afsigt; från 1:a kl. *J. B. Pettersson* och *A. B. Herou* d:o.

Höstterminen 1879 afgick från 3:e kl. *P. A. Söderström* till landtbruk och från 2:a kl. *R. V. Fromell* d:o.

Under kalenderåret 1879 utdelades såsom stipendier 36 Kr. 12 öre, såsom premier och understöd 67 Kr.

Höstterminen 1879 befriades från afgift till materielkassan och byggnadsfonden 17 lärjungar; från afgift till materielkassan, men icke till byggnadsfonden 12 lärjungar samt från afgift till byggnadsfonden, men icke till materielkassan ingen lärjunge.

Vårterminen 1880 befriades från afgift till materielkassan och byggnadsfonden 16 lärjungar; från afgift till materielkassan, men icke till byggnadsfonden 11 lärjungar samt från afgift till byggnadsfonden, men icke till materielkassan ingen lärjunge.

D) Undervisningsmateriel.

Läroverket eger några Historiska Verk, större och mindre, Kartverk, större och mindre, Globes, Tellurium; Lexica, större och mindre; Thedenii Skolbotanik, Anderssons Botaniska Väggtäflor, Anatomiska Väggtäflor, Brehm: "Djurens lif," Atlas öfver Skandinaviens Däggdjur, Naturhistorisk Atlas, Herbarium, Mineralsamling; Geometrisk åskådningmateriel m. m. Dessutom finnes för Teckningsundervisningen: Stuhlmans Väggtäflor, Vohliens d:o, andra Väggtäflor för undervisningen, Brouhns och Köhlers Ritkurser; för Musikundervisningen: Orgelharmonium och för Gymnastikundervisningen: fullständig materiel.

Under kalenderåret 1879 hafva för skolans egna medel inköpts 3 häften af Sveriges Historia, 2 d:o af Illustrerad Verldshistoria, Stuhlmans Väggtäflor, Vohliens d:o.

Såsom gåfvor har läroverket fått emottaga några häften af Bidrag till Sveriges officiella Statistik, Svensk Författningssamling för år 1879, läroverkens Årsberättelser samt Ule: "Hvarför och Derför."

Till utlåning åt obemedlade lärjungar finnes en mindre samling af läroböcker.

E) Läroverksbyggnaden.

Läroverkshuset, färdigbygdt 1867 och brandförsäkradt för 30,000 Kr., består af en stenhusbyggnad i 2 våningar, innehållande festivitetsal, 3 klassrum, biblioteksrum och gymnastikrum.

I afseende på rummens dimensioner se Bil. 4.

Under året har ingen förändring egt rum.

1. Uppvärmningsapparater: dels kakelugnar, dels kaminer;
2. luftvexlingssystem: ventiler i de yttre murarne;
3. konstgjord belysning: stearinljus;
4. inredningssystem: bord för 2 och flere, bänkar med eller utan karmar för 2 och flere;
5. dagern infaller i 2 klassrum från venster och i 1 från höger;
6. den till ungdomens lekar afsedda planens ytvidd: 16 Ar 62 Qv.m. 43 Qv. d. m.

F) Ekonomiska förhållanden.

Kassornas ställning se Bil. 5.

Beloppet af utgifter för underhåll och tillökning af

a) boksamlingen	8,25.
b) öfrig undervisningsmateriel	28,50.
c) inredningsmateriel	13,35.

G) Examina och Terminsafslutning m. m.

Höstterminsexamen hölls den 18 Dec. Såsom ledare och vittnen voro närvarande: läroverkets Inspektor, Herr Kontraktsposten Fil. Doktor *G. A. Westholm*, Hr Bergshauptmannen och Riddaren Fil. Doktor *P. N. Sewén* samt Hr Rådmanen *J. A. Ekstedt*.

Årsexamen är af H. H. Eforus utsatt att hållas den 9 Juni.

Näst kommande termin öppnas åter läroverket den 27 Aug. kl. 10 f. m.

Sala den 7 Maj 1880.

Bil. 1.

Lärjungarnes ålder Höstterminen 1879.

Klass.	9 år.	10 år.	11 år.	12 år.	13 år.	14 år.	15 år.	Summa närva- rande lärjung.
1	2	3	1	1	3	—	—	10
2	—	2	4	—	5	2	1	14
3	—	—	1	4	3	2	3	13
Summa	2	5	6	5	11	4	4	37

Bil. 2.

*Uppgift om antalet af de lärjungar, som deltagit i nedan nämnda öfningar
Höstterminen 1879.*

Klass.	Närvarande lärjungar.	Lärjungar som deltagit i			
		Teckning		Sång.	Gymnastik och vapen- öfningar enligt cirku- läret den 19 Juni 1866.
		obligatorisk.	frivillig.		
1	10	10	—	10	10
2	14	14	—	14	11
3	13	13	—	13	13
Summa	37	37	—	37	34

Bil. 3 a.

Vårterminen 1879.

Klass.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 Febr. (så väl när- som frånvarande).				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.				
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.						Övar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med 31 Januari.	från och med 1 Februari till terminens slut.	under näst följande mellan-termin.	S u m m a.
	0	1	2	3	4	5 eller flera		vid föregående termins slut.	vid vårterminens början.						
1	—	—	—	—	—	—	10	—	—	5	15	—	—	2	2
2	—	4	—	—	—	—	7	—	4	—	11	—	—	2	2
3	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	6	—	—	1	1
Summa	—	4	—	—	—	—	23	—	4	5	32	—	—	5	5

Bil. 3 b.

Höstterminen 1879.

Klass.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 Sept. (så väl när- som frånvarande).				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.				
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.						Övar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med 14 September.	från och med 15 September till terminens slut.	under näst följande mellan-termin.	S u m m a.
	0	1	2	3	4	5 eller flera		vid föregående termins slut.	vid höstterminens början.						
1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	9	10	—	—	—	—
2	—	4	8	—	—	—	1	12	—	2	15	—	—	1	1
3	—	4	4	—	—	—	5	8	—	—	13	—	—	1	1
Summa	—	8	12	—	—	—	7	20	—	11	38	—	—	2	2

Bil. 4.

Skolrummens dimensioner.

Rummens nummer.	Rummens dimensioner.					Fönsteryta i kvadrater.	Rummens nuvarande användning.
	Längd i meter.	Bredd i meter.	Höjd i meter.	Golvyta i kvadrat- meter.	Kubikme- tall i kub. meter.		
1	9,00	4,72	4,00	42,48	169,92	11,60	Klassrum.
2	9,00	4,72	4,00	42,48	169,92	11,60	Biblioteksrum.
3	9,04	9,98	4,18	90,22	377,116	26,10	Gymnastiksal.
4	9,02	4,82	4,11	43,48	178,688	13,28	Klassrum.
5	9,02	4,82	4,11	43,48	178,688	13,28	Klassrum.
6	9,03	9,95	4,11	89,85	369,277	29,88	Festivitetsal.

Bil. 5.

*Uppgifter om nedan nämnda till läroverket hörande kassors ställning
kalenderåret 1879.*

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behåll- ning vid årets början.	Summa in- komster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behåll- ning vid årets slut.	Summa.
Byggnadsfonden	3697,92	388,73		4086,65		25,80	4060,85	4086,65
Ljus- och Vedkassan	15,57	274,37		289,94		211,00	78,94	289,94
Biblioteks- och Materialkassan	3727,54	283,38		4010,92		151,62	3859,30	4010,92
Premie- och Fattigkassan . .	102,95	59,50		162,45		61,00	101,45	162,45

III. Lägre allmänna läroverket i Arboga.

(Uppgift af Rektor, Fil. Doktor L. Afzelius).

Undervisningen.

Höstterminen började den 30 Augusti och avslutades den 19 December; Vårterminen började den 24 Januari och kommer att avslutas den 11 inst. Juni.

Den dagliga undervisningen har under detta läseår varit förlagd till kl. 7—9 och 11—12 f. m. samt kl. 1—3 e. m., och dessutom till kl. 5—6 tvänne eftermiddagar i veckan för de båda öfversta klasserna, häruti inberäknadt tiden för öfningarna i Teckning. De närmaste 20 minuterna före kl. 7 hafva varit upptagna till förrättande af morgonbönerna. Öfningarna i Gymnastik egde under Höstterminen rum på förmiddagarne kl. 9— $\frac{1}{2}$ 10 samt $\frac{1}{2}$ 11—11; under Vårterminen hafva dessa öfningar försiggått endast kl. 9— $\frac{1}{2}$ 10. Till Vapenöfningar har varit anslagen en eftermiddagstimme i veckan. Öfningarna i Sång och Instrumentalmusik hafva varit förlagda till kl. 12— $\frac{1}{2}$ 1 fyra dagar i veckan samt kl. 5—6 e. m. trenne dagar i veckan.

Antalet lärotimmar i veckan, under hvilka enligt den fastställda läseordningen undervisning af de särskilda ämneslärarne meddelats, visas i följande tabellariska uppgift:

Klass.	Antalet undervisade lärjungar.	Rektor.	Kollega Sundell	Kollega Stapelmohr	Kollega Åhrling	Kollega Stenberg	Kollega Kemner	Anmärkingar.
5	6	11	5	—	6	5	10	Kl. 4 har haft 1 undervisningstimme gemensamt med kl. 5 i Kristendom; L. 4 & L. 5 hafva haft 3 gemensamma undervisningstimmar i Latin; R. 4 & R. 5 hafva haft 1 gemensam undervisningstimme i Engelska.
4	15	9	5	—	7	5	6	
3	16	—	5	1	7	8	7	
2	17	—	12	—	7	7	3	
1	30	—	—	26	—	—	—	
Summa	84	20	27	27	27	25	26	

Denna uppgift gäller för båda terminerna, under hvilka förhållandet varit lika med den skilnad, att under Vårterminen lärjungarnes antal varit: i 4:e klass. 14, i 3:e klass. 15, i 2:a klass. 16 och i 1:a klass. 31.

Under läsåret hafva följande lärostycken blifvit genomgångna:

Första klassen.

- Kristendom.* 3 tim. — Bibl. Historia, Gamla Testamentets efter Hübner (Thomand. uppl.), berättelserna 1—38. — Första hufvudstycket af Katekesen. — Bibelläsning. — Valda Psalmer.
- Modersmålet.* 5 tim. — Uppläsning och förklaring af berättelser ur "Läsebok för Folkskolan" med öfning för lärjungarne att med egna ord redogöra för innehållet. — Af språkläran, efter Brodén's lärobok, det viktigaste af formläran till och med de regelbundna svaga Verbernas aktiva böjningsformer. — Det viktigaste om satsdelarna samt öfningar i rättstafning.
- Tyska.* 6 tim. — Af språkläran, efter Calwagens lärobok, det viktigaste af formläran till och med de regelbundna svaga Verbernas aktiva böjningsformer. — Af Calwagens Elementarbok såväl de tyska som svenska styckena af första afdelningens första kurs utom st. 19—21.
- Mathematik.* 4 tim. — Arithmetik, de fyra räknesätten i hela tal och decimalbråk med tillämpning på sorter. — Hufvudräkning. — Efter Zweigbergks lärobok.
- Naturlära.* 2 tim. — Inledning till djur- och växtrikets kännedom, omfattande det allmänaste af läran om människans kroppsbyggnad, samt de sex första växterna efter Almqvists och Lagerstedts lärobok. — Undersökning af lefvande växter.
- Historia och Geografi.* 4 tim. — Fäderneslandets Historia, efter Ekelunds "Lärobok för första begynnare", till Karl VIII Knutsson. — I Geografi, efter Palmblad—Sörenssons lärobok, det allmänaste om verdensdelarna samt Sveriges, Norges, Danmarks och Rysslands fys. och pol. Geografi.

Andra klassen.

- Kristendom.* 3 timmar. — Bibl. Historia, Nya Testamentets. — Andra hufvudstycket af Katekesen. — Läsning af psalmboken och Nya Testamentet.
- Modersmålet.* 6 tim. — Läsöfningar såsom i föregående klass. — Formläran avslutad. — Läran om satsen och dess delar. — Satsbildnings- och rättstafningsöfningar.
- Tyska.* 7 tim. — Det viktigaste af formläran. — Elementarboken, första afdelningens andra kurs, samt styck. 1—16 af andra afdelningen. — Öfningar i särskiljande af ordklasser, samt satsers och satsdelars. — Vokabelläsning.
- Mathematik.* 5 tim. — Arithmetik, de fyra räknesätten i bråk med tillämpning på Sorter. — Hufvudräkning.
- Naturlära.* 2 tim. — Sedum—Orobis; Människokroppens allmänna byggnad; Katten—Gräsanden efter Almqvists och Lagerstedts lärobok, med ledning af "botaniska väggtaflor", Fiedlers "Wandtafeln", Holmgrens Atlas öfver däggdjuren, Kraus "das Thierreich in Bildern" samt Läroverkets samlingar af naturalier. — Sexualsystemets klasser. — Insamling och undersökning af några allmänna värväxter.
- Historia och Geografi.* 5 tim. — Fäderneslandets Historia f. o. m. Kalmar-Unionen till Frihetstiden. — Tysklands, Hollands, Belgiens, Schweiz' och Frankrikes fys. och polit. Geografi jemte repetition af det föregående.

Tredje klassen.

- Kristendom.* 3 tim. — Bibl. Historia., Gamla och Nya Testamentets, repeterad. — Katekesen avslutad. — Läsning af Psalmboken och Nya Testamentet.

- Modersmålet.* 6 tim. — Läsöfningar såsom i föregående klasser. — Formläran repeterad. — Satsläran afslutad. — Rättstafningsöfningar i förening med muntlig undervisning i Interpunktions- och Rättstafningsläran. — Smärre uppsatser på lärorummet.
- Tyska.* 7 tim. — Formläran, efter Flach's lärobok. afslutad och repeterad. — Svedboms större läsebok, styck. 1—25. — Muntlig öfversättning från Svenska till Tyska efter Flach's Elementarbok. — Skriföfningar på lärorummet 1 timme hvarje vecka.
- Mathematik.* 5 tim. — Arithmetik: tillämpning af de genomgångna kurserna på Reg.-de-tri, Intresseräkning m. m. — Hufvudräkning. — Geometri: åskådninglära tillämpad på planimetriska och stereometriska uppgifter. — Några enkla geometriska satser.
- Naturlära.* 2 tim. — Lika med föregående klass och dessutom: Salix—Solanum; Sandödlan—Abborren och Sexualsystemets ordningar. — Insamling och examinering af lefvande växter.
- Historia och Geografi.* 5 tim. — Fäderneslandets Historia afslutad och repeterad från Gustaf Wasa. — Europas polit. Geografi afslutad och repeterad.

Fjerde Klassen.

- Kristendom.* 2 tim. — Repetition af de två första hufvudst. af Katekesen. — Bergs bibelhandbok, Gamla Testamentet. — Läsning af Matth. Evangelium, kap. 1—15
- Modersmålet.* 4 tim. — Språkläran repeterad. — Läsning af "Fänrik Ståls sägner". — Rättstafningsöfningar. — Hvarannan vecka en uppsats på lärorummet.
- Tyska.* 4 tim. — Formläran repeterad. — Af Syntaxen det viktigaste i förening med extemporerade öfningar. — Läseboken, styck. 26—65. — Hvarannan vecka ett hemthema, några gånger i stället ett profscriptum på lärorummet.
- Engelska.* 7 tim. — Enbloms lärobok: hela formläran med undantag af senare hälften af præpositionerna samt conjunctionerna, i förening med muntlig öfversättning från Svenska till Engelska af öfversättningsstyckena i Mathesii Elementarbok. — Läsebokens 1:sta afdelning, styck. 1—23. — Vokabelläsning.
- Latin.* 8 tim. — Rabe's lärobok, formläran samt 1—3 afdeln. af läseboken. — Vokabelläsning. — Behöfliga delar af Syntaxen muntligt meddelade.
- Mathematik.* 5 tim. — Algebra: de fyra räknesätten i hela tal, efter Björling. — Geometri: läran om liniers ställning till hvarandra samt om trianglar och parallelogramer (Eukl. Bok. 1—2). — Arithemetiska öfningar så mycket tiden medgifvit.
- Naturlära.* 2 tim. — "De fauerogama växternas yttre organer"; "Öfversigt öfver märkligare växter"; Sexualstymet och de förnämsta naturliga familjerna. — Biet t. o. m. Toffeldjuret; Öfversigt öfver djurrikets första provins. — Insamling och examinering af lefvande växter.
- Historia och Geografi.* 5 tim. — Gamla Tidens och Medeltidens Historia efter Pallins lärobok. — Öfversigt öfver de främmande verldsdelarnas polit. Geografi samt de förnämsta Europeiska kulturländernas polit. Geografi repeterad.

Femte Klassen.

- Kristendom.* 2 tim. — Katekisation öfver tredje, fjerde och femte hufvudstyckena. — Bergs bibelhandbok, Nya Testamentet. — Bibelläsning lika och tillsammans med 4:e klass.
- Modersmålet.* 3 tim. — Språkläran repeterad. — Läsning af "Fänrik Ståls sägner" och Tegnérs "Frithiofs saga," med lärjungarnes redogörelse för innehållet af det lästa samt någon undervisning om versmått m. m. — Rättstafningsöfningar. — En uppsats hvarannan vecka, omvexlande med öfversättningar från Tyskan.

- Tyska.* 3 tim. — Formläran fullständigare, Syntaxen fortsatt och utförligare i förening med extemporerade öfningar. — Läseboken, styck. 66—100. — Schillers "Wilhelm Tell", Akt. 1—3. — Hvarannan vecka ett hemthema, några gånger i stället ett profscriptum på lärorummet.
- Engelska.* 7 tim. — Formläran repeterad. — Af Syntaxen läran om satsdelarnas öfverensstämmelse, Artiklarna, Pronomen, Infinitivus och Participium, i förening med extemporerade öfningar, dels efter Herléns, dels efter Modins Elementarbok. — Läseboken, styck. 24—41. — Vokabelläsning. — Themaskrifning på lärorummet 1 timme hvarje vecka.
- Franska.* 3 tim. — Oldes lärobok, det viktigaste af formläran till de oregelbundna Verberna, i förening med extemporalier. — Läsebokens 1:a afdelning, styck. 1—30.
- Latin.* 8 tim. — Formläran fullständigare och repeterad. — Kasusläran. — Af Syntaxen för öfrigt det nödigaste muntligen meddeladt. — Rabe's läsebok, 3:dje afdelningen. — Cornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias, Cimon, Lysander, Alcibiades.
- Mathematik.* 5 tim. — Algebra: läran om Bråk afslutad; lättare eqvationer af första graden med en obekant jemte problem. — Geometri: läran om cirklar och månghörningar (Eukl. Bok. 3—4). — Arithmetiska öfningar så mycket tiden medgifvit.
- Naturlära.* 2 tim. — Botanik: Anderssons "Inledning till Botaniken," Häft. 2, "Kronblomstrige" och "Fästblomstrige," med ledning af lärjungarnes egna växtsamlingar, Fristedts Exsiccater och Läroverkets herbarium. — Insamling och examinering af levande växter. — Zoologi: Torins lärobok, de vertebrerade djuren med ledning af Holmgrens Atlas, Kraus' "Bilder," Sundevalls Atlas till Svenska foglarna och Läroverkets naturaliesamling.
- Historia och Geografi.* 4 tim. — Pallins lärobok i Allm. Historia afslutad och repeterad samt Fäderneslandets Historia repeterad fr. o. m. Gustaf Wasa. — Amerikas polit. Geografi repeterad.

Under läseåret har intet annat ombyte af läroböcker egt rum, än att Almqvists och Lagerstedts "Lärobok i Naturkunnighet" blifvit antagen för 1:sta klassen i stället för Berlins läsebok, äfvensom — i stället för Anderssons och Torins läroböcker — för 4:de klassen, hvars nuvarande lärjungar redan förra året började begagna förstnämnda lärobok.

Undervisning i Välskrifning har meddelats: i 1:sta klassen 2 timmar, i 2:dra och 3:e klasserna 1 timme i veckan, äfvensom under Hötsterminen i R. 4 och R. 5 en timme i veckan.

Till undervisning i Teckning hafva varit anslagna och i den allmänna läseordningen upptagna: för klass. 1—3 en timme i veckan samt för klass. 4—5 under Hötsterminen 2 och under Vårterminen 3 timmar.

Med läseårets början infördes vid Läroverket den s. k. Stuhlmanska methoden vid undervisningen i Teckning och hafva de olika afdelningarna genomgått följande kurser:

Klass. 1 har tecknat i rutade ritböcker;

Klass. 2 det samma som 1:a klass. samt börjat med böjda linier i punkterade böcker;

Klass. 3 har tecknat i punkterade böcker såväl raka som böjda linier, enkla krokliniga figurer, bladformer o. s. v.

Klass. 4 har tecknat efter Stuhlmans och Wohliens väggtäflor samt under Vårterminen börjat med konstruktionsritning;

Klass. 5 det samma som 4:de klassen äfvensom tecknat efter gipser.

Under Høstterminen inspekterades öfningarna i Teckning af Slottsintendenten m. m. *E. A. Jacobsson*, som dervid meddelade hvarjehanda upplysningar och anvisningar, hvilka visat sig vara gagneliga för främjande af undervisningen i detta öfningsämne.

Vid öfningarna i Sång hafva lärjungarne varit fördelade i 2:ne afdelningar, den lägre bestående af klass. 1—2 och den öfra bestående af klass. 3—5. Hvardera afdelningen har haft 1 timmes undervisning i veckan förutom den timme, under hvilken båda afdelningarna öfvats gemensamt i koralsång. Den lägre afdelningen har undervisats i läran om de musikaliska tecknen, tonarter o. s. v., samt öfvats i tonträffning och enstämig sång. Den öfre afdelningen har undervisats i läran om tempo, de musikaliska termerna o. s. v. samt öfvats i tonträffning och flerstämig sång. — Öfningar i Instrumentalmusik hafva egt rum 2:ne timmar i veckan. Af de lärjungar, som deruti deltagit, hafva 6 öfvats i behandling af blåsinstrumenter, 12 i orgelspelning och 2 i violinspelning.

I Gymnastik- och Vapenöfningarna deltog under sist förflutna årets Vårtermin 70 lärjungar och under Høstterminen 78. Antalet af dem, hvilka Läkaren förklarar böra från deltagande i öfningarna befrias, samt orsakerna dertill inhämtas af följande tabellariska uppgift:

Termin och åldersgrupp.	S j u k d o m a r											Andra orsaker.	Summa i öfningarne töke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvarande lärjungar.	
	i syn- och hörsel-organ.	i nerv- systemet.	i cirkulations- organerna.	i andelrögts- organerna.	i matsmält- ningsorgan.	köns-organ.	i urin- och köns-organ.	i rörelse- organerna.	Missbildning.	Bräck.	Allmän svaghet.				Andra sjuk- domar.
Vårtermin 1879.															
Under 15 år . .	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	3	—	3	48
15 år ell. deröfv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
Summa	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	3	—	3	73
Høsttermin 1879.															
Under 15 år . .	—	1	1	—	—	—	1	—	3	—	—	6	—	6	71
15 år ell. deröfv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
Summa	—	1	1	—	—	—	1	—	3	—	—	6	—	6	84

Lärjungarne voro under båda terminerna fördelade på 2:ne afdelningar, hvardera delad i 2 rotar, och öfvades dessa afdelningar, den ena bestående af 1—2 klassernas lärjungar, den andra af 3—5 klassernas, under Vårterminen samtidigt hvarje dag en half timme omedelbart efter morgonlektionernas slut kl. 10. Under Høstterminen öfvades de båda afdelningarna på skilda tider, den högre afdelningen en half timme omedelbart efter morgonlektionernas slut kl. 9 och den lägre afdelningen en half timme omedelbart före lektionernas början kl. 11. En eftermiddagstimme i veckan var anslagen till vapenöfningar, bestående i gevärsexercis och infanterimauöver samt dermed under de tider, väder och väglag tilläto, förenade utmarscher. I Vapenöfningarna deltog samtliga lärjungarne ur klasserna 4—5, under Vårterminen till ett antal af 22 och under Høstterminen till ett antal af 21. Af dem, som uppuått 15 års ålder och i Gymnastiköfningarna deltagit, fanns under året ingen, som ej fick i vapenöfningarna deltaga.

Under året voro öfningarna inställda under 5 dagar utom den tid, från den 10 Maj till Vårterminens slut, då Läraren bevistade sitt Regementes möten.

Lärarne.

Tjenstgöringsskyldighet och undervisningsämnen voro under Höstterminen på följande sätt mellan Lärarne fördelade:

Rektor: Latin i klass. 5-4, 13 timmar i veckan; Tyska i 5, 3 tr, och i 4, 4 tr; Tyska hemthemata i 4-5; Klassföreståndare för 5.

Kollega *L. T. Sundell*: Matematik i 5-2, 20 tr; Tyska i 2, 7 tr; rättat 4:de klassens Svenska uppsatser; Klassföreståndare för 4.

Kollega, Fil. Dokt. *G. H. von Stapelmohr*: Alla ämnen i 1 utom Teckning, 26 tr; Kristendom (Bibl. Hist.) i 3, 1 t:e; Klassföreståndare för 1.

Kollega, Fil. Dokt. *J. E. E. Åhrling*: Historia och Geografi i 5-2, 19 tr; Naturlära i 5-2, 8 tr; Klassföreståndare för 3.

Kollega, Fil. Dokt. *S. O. Stenberg*: Kristendom i 5-2, 7 tr; Modersmålet i 5-2, 18 tr; Morgonbönerna; rättat 5:te klassens Svenska uppsatser; Klassföreståndare för 2.

Kollega, Fil. Dokt. *G. V. Kemner*: Franska i 5, 3 tr; Engelska i 5-4, 13 tr; Tyska i 3, 7 tr; Kristendom (Bibl. Hist.) i 2, 1 t:e; Modersmålet i 2, 1 t:e; Välskrifning i 2, 1 t:e.

Vik. lärarinnan i Teckning undervisade 8 timmar i veckan, Läraren i Musik *J. E. Söderberg* 5 tr, och Läraren i Gymnastik, Kaptenen *S. A. Hallström*, under Höstterminen 7 tr och under Vårterminen 4 tr.

Ledig ordinarie lärareplats vid Läroverket: Ritläraretjensten.

Under hela läsåret har denna tjänst uppehållits af Fru *A. Åhrling*, f. *Kindeström*, och utgjorde hennes arvode för Höstterminen 266:67 Kronor. Det henne för Vårterminen tillkommande arvodesbelopp af statsmedel utgör 333:33 Kronor.

Lärjungarne.

Lärjungarnes antal Höstterminen 1879 och Vårterminen 1880.

K l a s s .	Gemensamma linien		Reallinien		Latinlinien.		Summa närvar.
	närv.	frånv.	närv.	frånv.	närv.	frånv.	
H.-T. 1879.							
1	30	—	—	—	—	—	30
2	17	—	—	—	—	—	17
3	16	—	—	—	—	—	16
4	—	—	8	—	7	—	15
5	—	—	1	—	5	—	6
Summa	63	—	9	—	12	—	84
V.-T. 1880.							
1	31	—	—	—	—	—	31
2	16	—	—	—	—	—	16
3	15	—	—	—	—	—	15
4	—	—	8	—	6	—	14
5	—	—	1	—	5	—	6
Summa	62	—	9	—	11	—	82

För öfversigt öfver de under Høstterminen närvarande lärjungarnes ålder hänvisas till Tabellen, Bil. 1.

Af de under Høstterminen närvarande lärjungarne voro

a) från Westmanlands län	67,
„ Örebro „	9,
„ Södermanlands „	4,
„ Kopparbergs „	3,
„ Elfsborgs „	1,
b) och af dessa 84	
i klass. 5 från Arboga 3, från annan ort 3,	
i „ 4 „ 8, „ 7,	
i „ 3 „ 10, „ 6,	
i „ 2 „ 10, „ 7,	
i „ 1 „ 14, „ 16,	
Summa „ 45, „ 39,	

För öfversigt öfver lärjungarnes deltagande i Teckning, Musik och Gymnastik under Høstterminen hänvisas till Tab. Bil. 2.

Hemlexor hafva i alla klasser för hvarje dag blifvit lärjungarne föresatta, i allmänhet för klass. 1 i 2 ämnen, för de öfriga i 2 å 3 ämnen, och kunna dessa hemlexor för lärjungar af medelmåttiga anlag i allmänhet anses hafva upptagit: för 1:sta klassen 1½ å 2 timmar dagligen, för 2:dra och 3:dje klass. omkring 2 timmar, samt för de öfriga omkring 3 timmar. Den tid, lärjungarne i 4:de och 5:te klasserna behöft använda på sina hemscripta, kan antagas till omkring 2 timmar i veckan.

Helsotillståndet bland lärjungarne har under hela läseåret varit synnerligen tillfredsställande. Ehuru difterit under hösten och vintern varit gängse i staden och dess grannskap, der den varit synnerligen svårartad, så hafva blott några få fall af denna sjukdom förekommit bland lärjungarne, och det så lindrigt, att de insjuknade efter några dagars eller någon veckas sjukdom kunnat återvända till skolan. Två af läroverkets lärjungar hafva dock efter förra årsberättelsens afgifvaude blifvit borttryckta af denna sjukdom. Den ene, *A. L. Hagberg*, tillhörande 1:sta klassen, insjuknade hastigt i slutet af förra Vårterminen och dog efter en veckas sjukdom. Den andre, *C. G. Gahn*, tillhörande 4:de klassen, reste frisk hem till julferierna men insjuknade i föräldrahemmet kort före Vårterminens början och dog efter några dagars sjukdom. Hvad angår lärjungarnes kropps-konstitution, torde blott angående de vid läseårets början inskrifne 28 lärjungarne behöfva anmärkas, att endast 2:ne af dem behöfde från Gymnastiköfningarna befrias.

För öfversigt för hvardera terminen under sist förflutna kalenderår öfver antalet inskrifne, inom läroverket flyttade och från läroverket afgångne lärjungar m. m. hänvisas till Tabellerna Bil. 3 a) och 3 b).

Af de under läseåret inskrifna 29 lärjungarne hafva 22 förut bevistat folkskola, 2 annat offentligt läroverk och 5 haft enskild undervisning.

Följande lärjungar afgingo från läroverket vid förra Vårterminens slut, efter att hafva undergått godkänd afgångspröfning enligt § 33, mom. 2 i Nådiga Stadgan för Rikets allmänna läroverk:

G. S. N. Söderqvist till Stockholms Gymnasium;
H. R. Gahn „ allmänna läroverket i Upsala;
A. T. Sjöman att söka plats i handel;
C. Lindström „ „
C. A. Erikson i Telegrafverkets tjänst;
G. A. B. Silfverhjelm att blifva laudtbrukslev.

De lärjungar, som i öfrigt och utan att hafva aflagt afgangsexamen nämnda termin afgingo från läroverket, voro följande:

Från 5:te klassen:

J. E. Pettersson utan uppgifven afsigt.

Från 4:de klassen:

P. L. Larsson utan uppgifven afsigt;
C. S. Frunck i handel;
C. V. Löf i bleckslagarelära;
C. H. E. Sjöberg att blifva brukslev.

Från 3:dje klassen:

A. H. Lundvall utan uppgifven afsigt.

Från 2:dra klassen:

K. W. Eklund utan uppgifven afsigt;
Alex. Pettersson „ „

Från 1:sta klassen:

A. H. Frisk utan uppgifven afsigt;
C. J. Andersson „ „
A. L. Hagberg död under terminen.

Efter Höstterminens slut afgingo:

L. E. Jansson, från 3:dje klassen, utan uppgifven afsigt;
M. H. Manncrstråle, från 2:dra klassen, till privat undervisning.

De under sistförflutna kalenderår till lärjungarne utdelade stipendier uppgingo till ett belopp af Kronor 1405,84 samt prämier och understöd till belopp af 96,50 eller tillsammans 1502,34 Kronor.

Under Höstterminen voro 11 lärjungar befriade från afgift till både materielkassan och byggnadsfonden, samt 9 befriade från afgift till byggnadsfonden men ej från afgift till materielkassan. För innevarande termin äro 13 lärjungar befriade från afgiften till både materielkassan och byggnadsfonden, samt 7 från afgiften till byggnadsfonden men ej från afgiften till materielkassan.

Undervisningsmateriel.

För Läroverkets egna medel hafva blifvit inköpta: Sveriges Historia, utgifven af O. Montelius m. fl., 4 häften; Englands Historia af Macaulay, 25 häft.; Musci frond. Scandin.

exsiccati af O. L. Sillén samt pedagogisk Tidskrift för år 1879. Från K. Ecclesiastik-Departementet, Consistorium och andra myndigheter har Läroverket fått emottaga: Sv. Författningssamling för år 1879 samt en del af Sv. Författningssamling för år 1880; Und. Betänkande och Förslag ang. lönereglering för lärarne vid allm. läroverken af den 7 Maj 1879; Bidrag till Sveriges offic. Statistik, 15 häften, samt den vanliga samlingen af Läroverkens årsberättelser.

Vidare har blifvit inköpt: en sats metermått, i 32 stycken; ett uppstoppadt exempl. af ung svan, äfvensom för undervisningen i Teckning Stuhlmans väggtaflor, 40 st., Wohliens väggtaflor, 40 st., Stuhlmans "Gipser för konturteckning", 27 st., en sats klotsar enligt Stuhlmans modeller samt några cirkelbestick, linealer och annan mindre ritmateriel.

Dessutom får jag med tacksamhet omnämna följande gåfvor: Af Kaptenen och Ridd. E. Zielfelt 24 st. mynt, deribland 9 af silfver samt ett Österrikiskt pappersmynt å 10 kreuzer; af lärjungen C. A. Pettersson skalle af utter (*Lutra vulgaris*), samt till uppstoppning; af Verkmästaren C. Olsson en alfogel (*Clangula glacialis*), gammal hanne; af Bryggmästaren J. Oberneder en sparfhök (*Astur nisus*), hanne; af Herr E. Sjöberg, f. d. lärjunge vid Läroverket, en krickand (*Anas crecca*), hanne, samt af lärjungarne A. Hirsch och R. Bosæus en hjerphona (*Tetrao Bonasia*), fångad inom sjelfva staden.

Till utförligare redogörelse för skolans undervisningsmateriel får jag lemna följande uppgifter:

Utom Boksamlingen, som består af 201 olika arbeten, deribland inbegripna 98 häften af "Bidrag till Sveriges offic. Statistik" men ej inräknade åtskilliga "Betänkanden och Förslag", Svensk Författningssamling f. o. m. 1869, samlingar af Läroverkens årsberättelser fr. o. m. 1862 och Pedagog. Tidskrift fr. o. m. 1872,

samt Myntsamlingen, som består af 163 mynt, deribland 55 i silfver, samt 23 medaljer och minnespenningar, deribland 11 i silfver, utgöres Läroverkets undervisningsmateriel af följande:

För undervisningen i Matematik: Junkers, Bäckmans och Pihlstrands räknetafler; Nordlunds räkneöfningssexempel; en sats metermått, i 32 stycken, samt en låda innehållande Geometrisk åskådningsmateriel;

för undervisningen i Historia och Geografi: Wibergs och Mentzers Atlas till Sv. Historien; Mentzers Atlas öfver Gamla Tiden; dito öfver Medeltiden; Mühlerts Hist.-Geografiska Atlas, utgifven af v. Hess; en jord- och en himmelsglob; 3 st. större globkartor; 2 st. väggkartor öfver Sverige och Norge; Mentzers blindkarta öfver dito; Mentzers karta öfver Finland; Holle's fys. karta öfver Ruropa; Sydow's väggkartor öfver verldsdelarna, 4 st., samt en större karta öfver Förenta staterna i Amerika;

för undervisningen i Naturlära: Fristedts Exsiccatverk öfver Sveriges pharmaceutiska växter; Silléns Exsiccatverk öfver Musci frond. Scandin.; Anderssons och Thedenii "Skolbotanik"; Anderssons "Botaniska väggtaflor"; Kraus' "das Thierreich in Bildern"; Sundevalls "Atlas till Svenska foglarne"; Holmgrens "Atlas öfver däggdjuren"; Fiedler's "Anatomische Wandtafeln", 4 st. (öfver människokroppen) jemte Läroverkets naturaliesamlingar, bestående af ett större Herbarium af Skandinaviska växter, af omkring 1000 arter, i särskildt

skåp; en samling uppstoppade foglar, 106 st.; en äggsamling af omkring 100 arter; 9 st. uppstoppade däggdjur; ett människoskelett; 2 däggdjursskelett; 2 fogelskelett; skeletter af groda och vattenödda jemte åtskilliga andra skeletter och delar af skeletter; Winslow's Insektsamling; fiskar inlagda i sprit, 30 arter; 10 glasburkar med i sprit inlagda amphibier; 6 burkar med i sprit inlagda lägre hafsdjur; en mindre samling snäckor och andra mindre naturalster, hvartill kommer ett Tellurium, en elektricitetsmaskin, ett elektroskop samt Erdmanns geologiska väggtäflor, 6 st.

För undervisningen i Teckning: Pasch' Geometrisk konstruktions- och projectionslära med planscher; de genom K. Ecclesiastik-Departementet utgifna väggtäflorna, 1--2 kurs.; en äldre uppsättning klotsar; Stuhlmans väggtäflor, 40 st.; Wohliens dito, 40 st.; Stuhlmans "Gipsar för konturteckning, 27 st.; en sats klotsar enligt Stuhlmans modeller samt några cirkelbestick, ritbräden och linealer m. m.

För undervisningen i Gymnastik: fullständig fast och lös apparelj, samt 31 st. gevär, dels trägevär dels s. k. skolgevär från Husqvarna.

För undervisningen i Musik: ett orgelharmonium, 5 st. blåsinstrumenter från Wahls fabrik i Landskrona, med lådor; 6 st. dito, äldre uppsättning, med 4 lådor; 3 st. trummor och en triangel; Löfmans 3-stämmiga sånger; Lunds dito; Lundhs "Sånger för hemmet och skolan", alla dessa i flera exemplar; 2 koralböcker (den ena Mankells) samt 16 st. äldre handskrifna sångböcker jemte notställare.

Läroverksbyggnader och Inredningsmateriel.

Endast några mindre reparationer, såsom omsättning af kakelugnar, lagning af kaminerna i Gymnastiksalen m. m. äro för året att omnämna.

Hos Herrar Stadsfullmäktige har under året fråga blifvit väckt om antingen ombyggnad af det gamla, nu utdömda läroverkshuset eller uppförande af nytt läroverkshus. Då det ej är skäl att närmare redogöra härför, innan frågan blifvit afgjord, hvilket jag hoppas snart och på tillfredsställande sätt kommer att ske, får jag här blott i korthet lemna de för innevarande år föreskrifna uppgifterna angående nedannämnda förhållanden:

1. Uppvärmningen af läsrummen sker medelst vanliga kakelugnar samt af Gymnastiksalen medelst jernkaminer. 2. Behöflig luftvexling åstadkommes genom öppnande af dörrar och fönster. 3. Till belysning nyttjas fotogénlampor. 4. Till sittplatser för lärjungarne begagnas i trenne läsrum längs efter väggarne gående bänkar med dithörande väggfasta pulpeter samt i de öfriga stolar med lösa bord. 5. I intet af läsrummen hafva sittplatserna kunnat så anordnas, att dagern infaller endast från venster. 6. Den till ungdomens lekar afsedda gårdstomtens ytvidd är 814,56 qv.meter.

Hvad inredningsmaterielen beträffar, synes af ofvannämnda, hur densamma är beskaffad i läsrummen. I trenne af dessa finnes dessutom katheder. Samlingssalen är försedd med en större katheder, der ofvan sittande pendyl, lösa bänkar längs efter salens långsidor samt vid fönsterpelarne fastgjorda fällbord, att begagnas hufvudsakligen vid öfningarna i Teckning och Välskrifning. För boksamlingen och naturalierna finnas 4 skåp, deribland ett större glasskåp för fogelsamlingen. Gymnastiksalen är försedd med pendyl.

För öfversigt öfver skolrummens dimensioner hänvisas till Tabellen Bil. 4.

Ekonomiska förhållanden.

För öfversigt för sist förflutna kalenderår öfver ställningen i Läroverkets kassor hänvisas till Tabellen Bil. 5.

De belopp, som under sist förflutna kalenderår utgått för underhåll och tillökning af boksamlingen, den öfriga undervisningsmaterielen samt iuredningsmaterielen, utgjorde: för boksamlingen 35: 50 kronor, för undervisningsmaterielen omkring 80 samt för inredningsmaterielen 54 kronor.

Examina och Terminsafslutning m. m.

Med de lärjungar, hvilka under förra årets Vårtermin anmält sig till Examen för behörighet att inträda i Högre Läroverks 6:te klass, anställdes sådan Examen den 13 Juni under tillsyn af Läroverkets Inspector, Kontraktsprosten och Kyrkoherden i Arboga, Fil. Dokt. *E. K. Klingberg*. Af de nuvarande lärjungarne i Läroverkets 5:te klass hafva 5 anmält sig till sådan afgangsexamen vid terminens slut.

Höstterminens examen hölls den 19 December, dervid såsom ledare och vittnen voro närvarande: Herrar Inspector Scholæ, Kontraktsprosten *Klingberg*, Domhafvanden i orten, Häradshöfding *C. Wåhlin*, Borgmästaren *R. W. Bosæus*, Förste Stadsläkaren, Dokt. *C. Wettergren*, Andre Stadsläkaren, Dokt. *W. Hartelius*, Handlanden och Riddaren *J. O. Rosendahl*, samt f. d. Föreståndaren för Arboga Mekaniska Verkstad, Ingeniören och Riddaren *C. W. Olsson*.

Den offentliga årsexamen är af H. H. Eforus utsatt till Fredagen den 11 inst. Juni och kommer att hållas från kl. 9 f. m. till kl. 1 e. m., hvarefter, sedan uppvisning i Sång och Musik egt rum, flyttningen klasserna emellan o. s. v. tillkännagifves, stipendier och premier utdelas samt lärjungarne hemförlovas.

Näst kommande Hösttermin börjas Tisdagen den 31 Augusti kl. 11 f. m.

Arboga den 13 Maj 1880.

Bil. 1.

Lärjungarnes ålder Höstterminen 1879.

Klass och linie.	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Summa närvarande lärjung.
	år.	år.	år.	år.	år.	år.	år.	år.	år.	
1	4	6	12	4	2	2	—	—	—	30
2	—	1	3	6	2	3	2	—	—	17
3	—	—	1	—	7	4	3	—	1	16
R. 4	—	—	—	—	1	4	1	2	—	8
L. 4	—	—	—	—	3	2	2	—	—	7
R. 5	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
L. 5	—	—	—	—	1	3	1	—	—	5
Summa för Gemensamma linien	4	7	16	10	11	9	5	—	1	63
Real-linien . . .	—	—	—	—	1	4	2	2	—	9
Latin-linien . . .	—	—	—	—	4	5	3	—	—	12
Summa	4	7	16	10	16	18	10	2	1	84

Bil. 2.

Uppgift om antalet af de lärjungar, som deltagit i nedan nämnda öfningar Höstterminen 1879.

Klass.	Närvarande lärjungar.	Lärjungar som deltagit i				
		Teckning		Sång.	Instrumentalmusik.	Gymnastik och vapen- öfningar enligt cirku- läret den 19 Juni 1866.
		obligatorisk.	frivillig.			
1	30	30	—	30	7	27
2	17	17	—	16	—	16
3	16	16	—	16	3	14
R. 4	8	8	—	4	1	8
L. 4	7	—	3	4	3	7
R. 5	1	1	—	—	—	1
L. 5	5	—	—	—	—	5
Summa för Gemensamma linien	63	63	—	62	10	57
Real-linien . . .	9	9	—	4	1	9
Latin-linien . . .	12	—	3	4	3	12
Summa	84	72	3	70	14	78

Bil. 3 b.

Höstterminen 1879.

Klass och linie.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 Sept. (så väl när- som frånvarande).			Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.					
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.						från andra linien.	Qvar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut vid föregående termins slut.	Inskrifne under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med 14 September.	från och med 15 September till terminens slut.	under näst följande mellan-termin.	S u m m a.
	0	1	2	3	4	5 eller flera									
1	—	—	—	—	—	—	3	—	27	30	—	—	—	—	
2	—	2	11	—	1	—	2	8	1	17	—	—	1	1	
3	—	1	8	—	4	—	3	7	—	16	—	—	1	1	
R. 4	—	—	6	—	—	—	2	1	—	8	—	—	—	—	
L. 4	—	—	4	—	—	—	3	2	—	7	—	—	—	—	
R. 5	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	
L. 5	—	—	5	—	—	—	—	5	—	5	—	—	—	—	
Summa för	—	3	19	—	5	—	8	15	28	63	—	—	2	2	
Gemensamma lin.	—	3	19	—	5	—	8	15	28	63	—	—	2	2	
Real-linien . . .	—	—	7	—	—	—	2	1	—	9	—	—	—	—	
Latin-linien . .	—	—	9	—	—	—	3	7	—	12	—	—	—	—	
Summa	—	3	35	—	5	—	13	23	28	84	—	—	2	2	

Bil. 4.

Skolrummens dimensioner.

Rummens nummer.	Rummens dimensioner.					Fönsteryta i kvadratmeter.	Rummens nuvarande användning.
	Längd i meter.	Bredd i meter.	Höjd i meter.	Golfyta i kvadratmeter.	Kubikinhåll i kub. meter.		
1	13,21	7,28	3,74	96,17	359,671	15,79	Samlingssal. Användes äfven till ritsal och undervisningsrum.
2	7,28	5,30	3,74	38,58	144,304	6,32	Läsrum för 1:sta klassen.
3	7,28	5,52	2,29	40,19	92,025	3,8	" " 2:dra "
4	7,28	5,02	2,29	36,55	83,689	3,8	" " 3:dje "
5	5,24	4,50	2,29	23,58	53,998	1,9	" " 4:e & 5:e klass. omvexl.
6	5,24	4,47	3,74	23,42	87,601	3,16	" " " " "
7	4,75	4,54	2,29	21,56	49,384	1,9	Rum för samlingarna.

Bil. 5.

Uppgifter om nedan nämnda till läroverket hörande kassors ställning kalendraråret 1879.

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behållning vid årets början.	Summa inkomster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
Byggnadsfonden	710,61	626,00		1336,61		357,77	978,84	1336,61
Ljus- och Vedkassan	0,96	867,50		868,46		549,87	318,59	868,46
Biblioteks- och Materielkassan	1391,07	765,00		2156,07		460,44	1695,63	2156,07
Premie- och Fattigkassan	22,62	123,16		145,78		36,50	109,28	145,78

IV. Stadspedagogien i Köping.

(Uppgift af Rektor, Fil. Doktor M. Barkén.)

A) Undervisningen.

Höstterminen började den 30 Augusti och slutade den 19 December. Vårterminen började den 21 Januari och kommer att avslutas den 10 Juni.

Undervisningen, som hela läsåret utan afbrott fortgått, har varit förlagd till kl. 7—9, 10—12 f. m. samt för Första klassen tre dagar, för Rektorsklassen fyra dagar i veckan, kl. 1—2 e. m. Hvarje morgon har hållits gemensam bön med sång och bibelläsning.

Gymnastiköfningarna hafva varit förlagda till kl. 12—1 Tisdagar, Onsdagar, Fredagar och Lördagar; öfningarna i Sång till kl. 3—4 Tisdags- och Fredagseftermiddagar och de i Teckning till Måndags- och Torsdagseftermiddagar kl. 3—5.

Antalet undervisningstimmar i hvarje vecka för de särskilda klasserna och lärarne ses af följande tabell:

Klass.	Antal lärjungar.		Antal timmar.		Summa.
	Hösttermin.	Vårtermin.	Rektor.	Kollega.	
1	24	24	3	24	27
2	25	21	24	4	28
Summa	49	45	27	28	55

Redogörelse för begagnade läroböcker och genomgångna lärokurser:

Första Klassen.

Kristendom, 3 t.r.: Bibl. historia efter Hübner: Gamla Test. Katekesen. Bibelläsning. Valda Psalmer.

Modersmålet, 5 t.r. Innanläsning med redogörelse för innehållet, satslösning, rättskrifningsöfningar, formlära och det viktigaste af allmänna satsläran, dels efter Sundén, dels muntligt meddeladt.

Tyska språket, 6 t.r. Öfre lexlaget: det viktigaste af formläran efter Flach; Mathesii elementarbok st. 53—slutet af boken, Calwagens elem.-bok st. 1—16 af 2:dra afdelningen; skriföfningar. Nedre lexl: Calwagens elem.-bok: hela 1:sta kursen, 2:dra kursen st. 1—12, med motsvarande paradigmer efter Calwagens språklära; skriföfningar.

Matematik, 4 t.r. Zweigbergks och Nyströms läroböcker. Repetition af hela tal till och med intresseräkning, efter olika framsteg.

Naturlära, 2 t.r. Agardhs lärobok till 6:te kap.
Historia och Geografi, 4 t.r. Historia (2 t.r.): Ekelunds mindre sammandrag. Öfre lexl.: från Magnus Ladulås till Sigismund. Nedre lexl.: från början till Gustaf Wasa. — Geografi (2 t.r.): Dahms lärobok. Öfre lexl.: Europas samt det allmännaste af de öfriga verdensdelarnes fys. och polit. geografi. Nedre lexl.: de skandinav. ländernas, Rysslands, Tysklands, Österrikes, Hollands och Belgiens fys. och polit. geografi.

Andra eller Rektors-klassen.

Kristendom, 3 t.r. Kurtz' Bibl. historia: Nya Testamentet. Katekesen med analytisk förklaring. Velander Bibelkännedom. Bibelläsning. Valda psalmer.
Modersmålet, 5 t.r. Sundéns språklära. Läsnig af läseböcker, Frithiofs Saga, Nattvardsbarren. Fänrik Stål m. m. med redogörelse för innehållet och satsanalys. Rättskrifnings- och satsbildningsöfningar. Skriftliga smärre uppsatser. Översättningar från tyskan på lärorummet.
Tyska språket, 6 t.r. Flachs språklära. Calwagens elem.-bok 2:dra afdeln. och en berättelse i Hauffs Märchen. Öfre lexl. dessutom akt. 4 och 5 af Schillers Wilhelm Tell. Extemporalier och någon gång en öfersätn. till tyska på lärorummet.
Engelska språket, 2 t.r. Öfre lexl.: Mathesii elem.-bok st. 30—slutet jämte repetition af det föregående; det viktigaste af formläran efter Modins språklära. Nedre lexl.: Mathesii elem.-bok st. 1—25.
Mathematik, 5 t.r. Geometri: öfre lexl.: Euclides (Lindmans upplaga) böck. 1—2 samt 15 propp. af 3:dje boken; en lärjunge hela 3:dje och 4:de böckerna. Nedre lexl.: bok. 1. Aritmetik: bråk, reg. de tri—rotutdragning; 2 lärjungar Björlings algebra till brutna tal.
Naturlära. 2 t.r. Öfre lexl.: Torins zoologi till kräldjuren. Nedre lexl.: Wahlstedts zoologi till foglarne. Bägge lexl.: Arrhenius' Botanikens första grunder samt undersökning af växter.
Historia och Geografi, 5 t.r. Historia (2 t.r.): Ekelunds mindre sammandrag: Frihetstiden—slutet jämte repet. af de föreg. tidehvarfven. 3 lärjungar dessutom allmän historia: gamla tiden efter Pallin. Geografi (2 t.r.): Asiens och Afrikas efter Dahm samt repet. af Europas. Öfning i kartritning.

Under läsåret hafva Calwagens språklära och elementarbok blifvit antagna i st. f. Flachs språklära och Mathesii elementarbok, samt Wahlstedts Zoologi.

I välskrifning hafva lärjungarne i första klassen öfvats trenne timmar i veckan och i andra klassen en timme.

I teckning hafva alla lärjungar i andra klassen åtnjutit undervisning fyra timmar hvarje vecka, och har densamma omfattat frihandsteckning efter folkskolans, Wohliens och Stuhlmanns väggtafflor, klotsritning efter naturen, grunddragen af linearperspektiv- och ornamentsritning, hufvudsakligen efter Hermes' Zeichenschule samt linearteckning med instrumenter.

I sång hafva lärjungarne varit indelade i två afdelningar. Den öfre har öfvats i tonträffning inom alla tonarter, i 2- och 3-stämmiga sånger efter Larssons och Lunds läroböcker samt i koralsång gemensamt med lägre afdelningen, hvilken öfvats i notkännedom, tonträffning och enstämig sång efter Cronhamn. 6 lärjungar hafva åtnjutit enskild undervisning i piano- och en i orgelspelning.

Uti gymnastik hafva lärjungarne öfvats i rörelser med och utan redskap samt i marscher och enklare infanterirörelser, det senare under den blidare årstiden i fria luften.

Blott en lärjunge har varit befriad från gymnastikundervisningen för sjukdom, nemligen för lidande i rörelseorganerna.

B) Lärarne.

Lärarnes tjänsteåligganden voro under höstterminen sålunda fördelade:

Rektor: alla ämnen, utom engelska och naturlära, i andra klassen, 24 t:r, samt kristendom i första klassen, 3 t:r, = 27 t:r i veckan;

Kollega *O. F. Hedström*: alla ämnen, utom kristendom, i första klassen, 24 t:r, samt i andra klassen engelska, 2 t:r, och naturlära, 2 t:r, = 28 t:r;

T. f. Gymnastikläraren *C. E. Klint*: 4 t:r;

T. f. Sångläraren *J. E. Ekholm*: 2 t:r;

T. f. Läraren i teckning *E. F. Hultgren*: 4 t:r.

Tjänstlediga: under hela läsåret Gymnastikläraren Löjtnant *R. Schenström*, som med Kongl. permission vistats utrikes, samt under höstterminen Musikläraren *A. Löthner* på grund af sjukdom.

Förordnade: till v. Gymnastiklärare under hela läsåret Sergeanten vid Kongl. Lifregem. Grenadierkår *C. E. Klint*, till v. Musiklärare under höstterminen Folkskoleläraren *J. E. Ekholm*, som därför af statsmedel åtnjutit ett arvode af 73 Kr. 50 öre, och till lärare i teckning Civilingenjören *E. F. Hultgren* äfven under hela detta läsåret mot ett arvode af 200 Kr.

C) Lärjungarne.

Lärjungarnes antal.

Klass.	Höstterminen 1879.			Vårterminen 1880.		
	Närv.	Frånv.	Summa.	Närv.	Frånv.	Summa.
1	24	—	24	24	—	24
2	25	—	25	21	—	21
Summa	49	—	49	45	—	45

De höstterminen närvarande lärjungarnes ålder, se bil. 1.

De höstterminen närvarande lärjungarnes hemorter:

a) från Westerås län	48.		
„ Örebro „	1.	49.	
b) från Köpings stad:		från annan ort:	summa:
1 klassen	18.	6.	24.
2 „	19.	6.	25.
Summa	37.	12.	49.

I afseende på lärjungarnes deltagande i teckning under höstterminen, se bil. 2.

I första klassen hafva i allmänhet 2 hemlexor för hvarje dag varit lärjungarne föresatta och ansetts erfordra 1 à 1½ timmes hemarbete; i andra klassen 2 à 3 hemlexor med 1½— à 2½ timmes hemarbete.

Lärjungarnes kroppskonstitution är i allmänhet god, och helsotillståndet har under större delen af läsåret varit godt; oaktadt isynnerhet difteri och skarlakansfeber äfven detta år varit allmänt rådande i både staden och orten för öfrigt.

Antalet inskrifne, flyttade och afgangne lärjungar under sist förflutna kalenderår inhemtas af bil. 3 a) och 3 b).

Af de under läsåret inskrifne hafva 6 förut bevistat endast folkskola och 2 förut åtnjutit enskild undervisning.

Efter Vårterminen 1879 afgingo:

från Rektorsklassen till Falu allm. lärov. (<i>E. A. Eriksson</i>)	1.
„ Westerås d:o 4:de klass (<i>P. E. Wisell</i>)	1.
„ yrken <i>P. F. Dandernell, C. R. Björklind</i>)	2.
„ jernväg (<i>F. A. Lindblom</i>)	1.
„ handel (<i>C. J. E. Nyqvist</i>)	1.
„ landtbruk (<i>E. Pettersson, C. L. Carlsson, O. E. Jansson</i>)	3. 9.
„ första klassen till Falu allm. lärov. (<i>A. R. Eriksson</i>)	1.
„ yrken (<i>J. A. Bergström, A. R. Enlund, J. G. A. Andersson</i>)	3. 4.

Efter Höstterminen afgingo:

från Rektorsklassen till Westerås allm. lärov. 5:te klass. (<i>N. L. H. Johanson</i>)	1.
„ d:o 4:de „ (<i>C. E. Arhusiander</i>)	1.
„ yrken (<i>A. E. Haglind, K. F. Wiman</i>)	2. 4.

Summa 17.

Under sist förflutna kalenderår hafva i stipendier, premier och understöd utdelats kr. 291: 95.

Från afgift till materielkassan voro befriade:

höstterminen 1879	8.
vårterminen 1880	7.

D) Undervisningsmateriel.

För skolans egna medel hafva under året inköpts: Holles väggharta öfver Palestina, uppf., Smitts plansch öfver Sveriges svampar inom glas och ram, fortsättn. af Sveriges historia af Montelius m. fl., Höjers Konungariket Sverige, åtskilliga läroböcker och mindre kartor samt för gymnastikundervisningen 2 st. remingtongevär.

Från Konsist.-expeditionen har skolan fått emottaga de flesta läroverks senaste årsberättelser.

Genom inköp har skolan småningom förskaffat sig en för sina behof någorlunda tillräcklig undervisningsmateriel, såsom: glob, tellurium, atlantar, väggharta och planscher för den geografiska och historiska undervisningen; ordböcker, läseböcker och åtskilliga svenska författare för den språkliga; fysiska apparater, herbarium, svampafgjutningar och planscher för den naturvetenskapliga; klotsar, väggharta och etyder för teckning; en mindre orgel m. m. för sångundervisningen, och för gymnastiköfningarna nödig appa-

relj och skolgevärd. För materielens förvaring fins deremot endast ett mindre rum innanför ett af lärorummen, hvadan något slags museum ej kunnat bildas af brist på utrymme.

Till utlåning åt lärjungarne hafva derjemte under senare år inköpts åtskilliga historiska arbeten, resebeskrifningar o. dyl., som äfven flitigt begagnas. Af läroböcker plägar skolan dessutom lemna fattiga lärjungar såsom lån hvad de behöfva.

E) Läroverksbyggnader m. m.

Skolan har sina två lärorum i samma hus som stadens gossefolkskolas tvenne klasser, hvaraf många och stora olägenheter uppstå. Lärorummet för Rektors-klassen är ljusst och temligen rymligt; men det för första klassen mörkt och trångt. Dessutom saknas alldeles ett större samlingsrum. Gymnastiklokalen, belägen ett stycke från skolan, är deremot nybygd, rymlig och ändamålsenlig samt omgifven af en stor fri plats för lekar och öfningar.

Uppvärmningen af skolrummen sker genom kakelugnar och af gymnastiksalen genom kaminer.

Luftvexling erhålles genom fönsterventiler och belysning genom fotogénlampor i taket.

Sittplatserna äro anordnade för 2 å 2 och så, att alla lärjungar i första och de flesta i andra klassen erhålla dagern från venster.

Gårdstomtens, till ungdomens lekar afsedda, ytvidd är ungefär 595 kvadratmeter; men då den måste delas med folkskolans lärjungar, alldeles otillräcklig.

Skolrummens dimensioner inhentas af Bil. 4.

Under sist förflutna kalenderår har utgått för underhåll och tillökning af

a) boksamlingen	kr. 89: 23.
böcker till utlåning åt lärjungarne	„ 23: 75.
b) den öfriga undervisningsmaterielen	„ 20: 20.
c) inredningsmaterielen	„ 79: 80. 212: 98.

G) Examina.

Höstterminsexamen anställdes den 19:de December, hvarvid såsom ledare och vittnen voro närvarande skolans Inspektor, Kontraktsposten D:r *A. Arhusiander* och Prosten i Himmata *E. E. Terserus*.

Årsexamen är af H. H. Eforus utsatt att hållas den 10 Juni och nästa hösttermin att börjas den 31 nästkommande Augusti.

Köping den 8 Maj 1880.

Bil. 1.

Lärjungarnes ålder Höstterminen 1879.

Klass.	9 år.	10 år.	11 år.	12 år.	13 år.	14 år.	15 år.	16 år.	Summa närva- rande lärjung.
1	1	—	8	4	6	3	2	—	24
2	—	—	—	4	7	6	8	—	25
Summa	1	—	8	8	13	9	10	—	49

Bil. 2.

*Uppgift om antalet af de lärjungar, som deltagit i nedan nämnda öfningar
Höstterminen 1879.*

Klass.	Närvarande lärjungar.	Lärjungar som deltagit i				
		Teckning		Sång.	Instrumentalmusik.	Gymnastik och vapen- öfningar enligt cirku- läret den 19 Juni 1866.
		obligatorisk.	frivillig.			
1	24	—	—	21	2	24
2	25	25	—	18	5	24
Summa	49	25	—	39	7	48

Bil. 3 a.

Vårterminen 1879.

Klass.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 Febr. (så väl när- som frånvarande).				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.				
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.						Qvar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med 31 Januari.	från och med 1 Februari till terminens slut.	under näst följande mellantermin.	S u m m a.
	0	1	2	3	4	5		vid våriterminens början	vid föregående terminens slut.						
1	—	—	—	—	—	—	31	—	—	1	32	—	—	4	4
2	—	—	—	—	—	—	22	—	—	—	22	—	—	9	9
Summa	—	—	—	—	—	—	53	—	—	1	54	—	—	13	13

Bil. 3 b.

Höstterminen 1879.

Klass.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser							Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 Sept. (så väl när- som frånvarande).				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.				
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.							Qvar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med 14 September.	från och med 15 September till terminens slut.	under näst följande mellantermin.	S u m m a.
	1	2	3	4	5	6	7		vid föregående terminens slut.	vid höstterminens början.						
1	—	—	—	—	—	—	—	17	—	—	7	24	—	—	—	
2	—	—	1	6	2	1	1	13	11	—	1	25	—	—	4	
Summa	—	—	1	6	2	1	1	30	11	—	8	49	—	—	4	

Bil. 4.

Skolrummens dimensioner.

Rummens nummer.	Rummens dimensioner.					Fönsteryta i kvadratinmeter.	Rummens nuvarande användning.
	Längd i meter.	Bredd i meter.	Höjd i meter.	Golfyta i kvadrat- meter.	Kubikinne- håll i kub. meter.		
1	7,50	6,60	3,19	49,50	157,90	3,43	1 eller Kollega-klass.
2	8,20	7,20	3,16	59,04	186,56	7,61	2 eller Rektors-klass.
3	22,95	9,55	5,08	219,17	1033,47	31,06	Gymnastiksal.

Bil. 5.

*Uppgifter om nedan nämnda till läroverket hörande kassors ställning
kalenderåret 1879.*

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behåll- ning vid årets början.	Summa in- komster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behåll- ning vid årets slut.	Summa.
Ljus- och Vedkassan . . .	160,64	316,50		477,14		323,40	153,74	477,14
Materielkassan	182,46	376,50		558,96		317,39	241,57	558,96
Premie- och Fattigkassan .	4,22	22,50		26,72		10,00	16,72	26,72

V. Stadspedagogien i Nora.

(Uppgift af Rektor Ernst Brandberg.)

A) Undervisningen.

Höstterminen började den 27 Augusti och afslutades den 18 December. Vårterminen, som tog sin början den 23 Januari, kommer att afslutas den 8 Juni.

Undervisningen, som om morgnarna föregåtts af bön och bibelläsning med kort förklaring, har fortgått alla dagar från kl. $\frac{1}{2}8$ — $\frac{1}{2}10$ och $\frac{1}{2}12$ —2 samt dessutom med *första* klassen Mån- och Torsdagar 4—5 och med *andra* klassen Måndagar, Tisdagar och Torsdagar 4—5 och Fredagar 3—4.

Öfningarna i *Gymnastik* hafva alla dagar varit förlagda till 11— $\frac{1}{2}12$ och i *Sång* 4—5 Onsdags- och Fredagseftermiddagar.

Efter fastställd läsordning har under hvardera terminen undervisning meddelats af särskilda lärare enligt nedanstående tabell:

Höstterminen.				Vårterminen.			
Klass.	Lärjungar.	Timmar i veckan.	Lärare.	Klass.	Lärjungar.	Timmar i veckan.	Lärare.
I	15	10	Rektor.	I	16	10	Rektor.
”	”	19	Kollega.	”	”	19	Kollega.
II	24	20	Rektor.	II	22	20	Rektor.
”	”	11	Kollega.	”	”	11	Kollega.

Lärokurser och Läroböcker.

Första Klassen.

Krisendom, 4 tim. — Katekes: Afdeln. 1) 3 hufvudst. af förklaringen (1 lärjunge efter den nya läroboken); Afdeln. 2) Hela läroboken. Katekisation, psalmer och psalmverser. — Bibl. historia efter Åkerblom: Afd. 1) Gamla Testamentet; 2) Nya Testam.

Historia och Geografi, 4 tim. — Fäderneslandets historia efter Odhner: Afd. 1) Hedna- och Medeltiden; 2) från Gust. Wasa till Karl XI af Nyare tiden samt repet. af Medeltidens 3:dje afdeln. — *Geografi* efter Roth: Afd. 1) det allmännaste om jorden och världsdelarne, de Skandinaviska staternas samt Finlands, Rysslands och Tysklands fys. och polit. geografi; 2) Europas geografi från och med Schweiz afslutad samt Asiens och Afrikas.

Naturlära, 2 tim. — Afd. 1) Kap. 12—14 af 3:e afd.; 2) kap. 15—19 af 3:e afd. efter Ce-lander.

Matematik, 8 tim. — Geometri: Afd. 1) Första kursen i Bergii lärobok; 2) Euklid. bok. I, defin. postul. och axiom samt prop. 1—20. — Aritmetik efter Phragmén: Afd. 1)

"Fullständigare kurs i hela tal" till blandade öfningar; 2) samma pensum repeteradt samt af "blandade öfningar" till "bolagsfrågor." Hufvudräkning med alla 1 timme i veckan.

Modersmålet, 5 tim. — Afd. 1) Formläran utom starka verb; 2) Formläran fullständigt (grofva stilen) samt den enkla satsens delar. Innanläsning med alla i Folkskolans läsebok jämte redogörelse för det lästas innehåll samt ett hemthema rättskrifningsöfningar hvarje vecka.

Tyska språket efter Flach, 5 tim. — Afd. 1) Uttalsläran, artiklarne, substantivens, hjälp- och svaga verbeus böjning samt st. 1—17 i Elementarboken; 2) Formläran utom de starka verben samt st. 14—42 i Elem.boken.

Andra Klassen.

Kristendom, 3 tim. — Hela katekesen genomgången af båda afdelningarna. Katekisation, psalmer och psalmsverser. — Bibl. historia: Afd. 1) repet. af Gamla och Nya Testam.; 2) hela Westlings bibelhandbok.

Historia och Geografi, 5 tim. — Fäderneslandets historia efter Odhner: Afd. 1) Nyare tiden fr. o. m. Karl XII afslutad och repeterad. — Allmän historia efter Pallin: 2) olika kurser: a) Gamla tiden och till "Nyare tideus förebud" af Medeltiden, b) Medeltiden till "Reaktionens tid" af den Nyare tiden. — Geografi: Afd. 1) Europas politiska efter Sörensson fr. o. m. Schweiz afslutad samt de öfriga verdensdelarne efter Dahms mindre lärobok; 2) Europa efter Sörensson repet. samt en del af Asien.

Naturkunskap, 2 tim. — Afd. 1) kap. 20 samt kap. 7—11 i Celanders Naturlära, sexualsystemet efter Andersson, insamling och examinering af lefvande växter; 2) Anderssons botanik h. 1 afslutad, undersökning af lefvande växter, genomgående af herbarier samt repet. af en del af Naturalhistorien i Celanders lärobok.

Matematik, 6 tim. — Geometri: Afd. 1) Euklid. bok. 1 prop. 27—bok. III prop. 13; 2) Eukl. böck. III o. IV. — *Aritmetik* efter Phragmén: 1) "Blandade öfningar" i hela tal, "Förberedande och fullständigare kurs i decimalbråk" jemte tillämpning deraf på nya sorters reduktion; 2) sorters reduktion samt addit.; subtr. och multipl. i sorter efter Zweigbergk; 3) olika kurser fr. o. m. bråk t. o. m. sammans. reg.-de-tri efter Zweigbergk, Nyström och Elowsson — *Algebra* efter Björling: De 4 räknesätten i hela tal och bråk. Hufvudräkning med alla hvarje vecka.

Modersmålet, 4 tim. — Afd. 1) Satsläran till Interpunktion; 2) Satsläran fullst. repeterad; interpunktionsläran samt repet. utaf en del af formläran. Alla dessutom öfvats i innanläsning och resolution samt haft ett kria-ämne såsom hemarbete hvarje vecka.

Tyska språket, 6 $\frac{1}{2}$ tim. — Afd. 1) Formläran efter Flach fullständigare repet., st. 41—63 af 1:a afd., 64—68 af 2:a, hela 3:e afdeln. i Elem.boken samt st. 1—21, 23—26 i Lyths läsebok; 2) fullst. repet. af formläran, det allmännaste af syntaxen med extemporalier samt st. 32, 44—46, 52, 55—58, 70, 79, 81 i Lyths läsebok. Ett hemthema merendels hvarje vecka för båda afdelningarna.

Engelska språket efter Herlén, 2 $\frac{1}{2}$ tim. — Afd. 2) Olika kurser: a) uttalsläran, det viktigaste af formläran t. o. m. prepositionerna samt 13 styck. i Elementarboken; b) formläran något fullständigare, sidd. 10—38 i Moréns större läsebok samt några öfversättningsöfningar på lärorummet.

Latin, 1 $\frac{1}{2}$ tim. — Endast 1 lärjunge på 2:a afdeln. har begagnat sig af undervisning i detta språk och har genomgått det viktigaste af formläran i Ellent-Seyfferts grammatik samt st. 22—53 i Törneblads elementarbok.

Under läsåret har för högre afdelningen af 2:dra klassen Westlings Bibelhandbok blifvit antagen och Wennerströms lärobok i Allmänna historien utbytt mot Pallins.

Undervisning i *Välskrifning* har af Rektor meddelats i 1:a klassen 2 och i 2:a klassen 1½ timma hvarje vecka.

Undervisning i *Sång* har under läsåret fortgått 1 timme hvarje Ons- och Fredagseftermiddag, hvarvid båda klassernas lärjungar samfäldt öfvats i tonträffning, koralsång samt *en-* och *fler-*stämmiga sånger ur Josephsons och Larssons läroböcker. I koralsång hafva alla deltagit, men från öfriga öfningar hafva de befriats, som antingen till följd af målbrott eller fullkomlig brist på öra icke kunnat i dem deltaga, och hafva dessas antal under Höstterminen utgjort 13 och Vårterminen 9.

I Gymnastik- och Vapenöfningarne deltogo under Höstterminen 33 lärjungar och under Vårterminen 34. Antalet af dem, som från dessa öfningar varit befriade, samt orsakerna dertill inhemtas af följande tabellariska uppgift:

Termin och åldersgrupp.	S j u k d o m a r.											Andra orsaker.	Summa i öfningarne icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvar. lärjungar.		
	I syn- och hörsel-organ.	I nerv- systemet.	I circulations organerne.	I andedräfts- organerne.	I matsmältin- organerna.	I urin- och köns-organ.	I rörelse- organerne.	Missbildning.	Bräck.	Allmän svaghet.	Andra sjuk- domar.				Summa.	
Hösttermin 1879.																
Under 15 år . .	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1*)	5	—	5	31	
15 år ell. deröfv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	8	
Summa	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	1	6	—	6	39	
Vårtermin 1880.																
Under 15 år . .	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	3	—	3	24	
15 år ell. deröfv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	14	
Summa	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	4	—	4	38	

*) Bleksot.

Alla lärjungar, som deltagit i gymnastiköfningarna, hafva äfven deltagit i förekommande vapenöfningar. Vid de förra hafva de varit fördelade på 2 afdelningar, hvardera med sin förman, som under lärarens öfverinseende ledt de för dagen föreskrifna öfningarna. Vid vapenöfningar och marscher hafva alla deltagande utgjort 1 afdelning.

I afseende på de särskilda slagen af öfningar har apppareljgymnastik öfvats 4 halftimmar och fristående 2:ne halftimmar i veckan under kallare årstiden, men marscher, vapenöfningar och lekar i fria luften under den varmare.

B) Lärarne.

Lärarnes tjensteåligganden hafva under Höstterminen varit fördelade på följ. sätt:

Rektor har undervisat i Kristendom (1 och 2) 7 tr, i Historia och Geografi (1 och 2) 9, i Tyska språket (2) 6½, i Engelska (2) 2½, i Latin (2) 1½ och i Välskrifning

(1 och 2) 3' = 30 t:r, utom lärorummet rättat 2:a klassens tyska skriföfningar, haft ledningen af bönstunderna, bestridt alla honom åliggande göromål och varit föreståndare för 2:a klassen.

Kollega D:r *P. R. Billmanson* har undervisat i Naturlära (1 och 2) 4 t:r, i Matematik (1 och 2) 13, i Modersmålet (1 och 2) 8 och i Tyska språket (1) 5 = 30 tim., rättat alla lärjungarnes skriftliga uppsatser på modersmålet, haft vården om museets samlingar och varit föreståndare för 1:a klassen.

Läraren i *Sång* har under samma termin undervisat i 2:e och läraren i *Gymnastik* 3:ne timmar i veckan.

Ingen lärare har under läsåret åtnjutit tjänstledighet.

Under Høstterminen har Kollega D:r *Billmanson* varit förordnad såsom vik. lärare i *Sång* och Underlöjtnanten *B. A. Zetzell* (såsom vik. lärare) i *Gymnastik*. Tiden för dessa lärares tjänstgöring utgjorde 16 $\frac{2}{7}$ veckor, hvarför den förre uppburit i arvode 90 kr. 47 öre och den senare 135 kr. 71 öre. Under Vårterminen tjänstgöra på förordnande Folkskoleläraren *P. E. Persson* såsom lärare i *Sång* och Underlöjtnanten *Zetzell* såsom lärare i *Gymnastik*. För denna tjänstgöringstid, som kommer att omfatta 19 $\frac{5}{7}$ veckor, hafva arvodesmedel för den förre requirerats till ett belopp af 109 kr. 52 öre och för den senare af 164 kr. 29 öre. Alla dessa vikarier hafva uppehållet vakanta tjänster.

C) Lärjungarne.

Deras antal.

Klass.	Høstterminen 1879.			Vårterminen 1880.		
	Närv.	Frånv.	Summa.	Närv.	Frånv.	Summa.
1	15	—	15	16	—	16
2	24	—	24	22	—	22
S:ma	39	—	39	38	—	38

Beträffande de under Høstterminen närvarande lärjungars ålder se Bil. 1.

Af de under Høstterminen närvarande lärjungar voro samtliga från Örebro län; men, fördelade efter särskilda hemorter, tillhörde bland 1:a klassens lärjungar 9 Nora stad, 4 Nora bergsförsamling och 2 Wikers kapellförsamling, och bland 2:a klassens lärjungar 13 staden, 7 bergsförsamlingen, 2 Wikers kapellförsamling och 2 Kils s:n.

I afseende på lärjungarnes deltagande i *Sång* och *Gymnastik* under Høstterminen se Bil. 2.

Hemlexor hafva i allmänhet hvarje dag i 2 å 3 läroämnen blifvit lärjungarne föresatta, och hafva dessa, som merendels förberedts å lärorummet, ansetts kunna erfordra 1 $\frac{1}{2}$ å 2 $\frac{1}{2}$ timmars hemarbete för lärjungar af medelmåttiga anlag.

Då man undantager, att *en* af 1:a klassens lärjungar i och för sjuklighet nödgats

afbryta sin skolgång vid medlet af Vårterminen, har helsotillståndet bland ungdomen under hela läsåret varit särdeles godt.

Om antalet inskrifne, inom läroverket flyttade och derifrån afgångne lärjungar under sist förflutna kalenderår se Bill. 3 *a* och 3 *b*.

Af de under läsåret inskrifne hafva 6 förut bevestat folkskola och 2 åtnjutit enskild undervisning.

Under och efter Vårterminen af sist förflutna kalenderår afgingo från 1:a klassen 2 lärjungar, den ene till Allmänna läroverket i Sala, den andre utan uppgifven bestämmelse, samt från 2:a klassen 7, deribland 1 till Allmänna läroverket i Westerås (5 kl.), 1 till tekniskt läroverk, 1 för att antaga plats på kontor, 2 för att egna sig åt handverk, 1 åt gartneryrket och 1 utan uppgifven bestämmelse. Under Hötterminen afgick från 2:a klassen 1, som erhöil plats på kontor, och efter Hötterminen äfven 1 från 2:a klassen, för att egna sig åt urmakeriyrket.

Under sista kalenderåret hafva stipendier, premier och understöd utdelats till ett belopp af 93 kronor 05 öre.

Från afgift till materielkassan hafva under Hötterminen 18 och under Vårterminen 19 befriats.

D) Undervisningsmateriel.

a) Boksamlingen:

Olai Petri krönika, Gust. Wasas historia af Erich Jörensso, Svenska allmogespråket af Rietz 10 h., Fruktorna af 40 års mödor på undervisningens fält af Wy-Bromander, Inledning till skolarkitekturen af Siljeström med planscher, 4 årgångar Högmessopredikningar af olika författare, Folkskolans läsebok 22 ex., Bjurstens läsebok 9 ex., Engelskt Konstruktions-lexikon af C. G. Morén, Engelsk-Svensk Ordbok af Nilson och Widmark, Engelskt-Svenskt samt Svenskt och Engelskt handlexikon, Bidrag till Sveriges officiela Statistik för år 1874, Förenta staternas af Amerika länderier, Några årgångar af Pedagog. Tidskrift, Åtskilliga komité-betänkanden, Skolstadga för 1820, dito för 1859 och 1878, Svenska Stilöfningar af Cedervall, Tyskt-Svenskt lexikon 3 ex., Svenskt-Tyskt lexikon, Hæffners korabok, Lewerths d:o, Rikets Ekonomiska Kartverk, Örebro län, med 21 kartor, Olympen af Petiscus, Fäderneslandets häfder af Starbäck och v. Kræmer 3 delar, Sveriges historia af Montelius m. fl. 26 h., Samling af författningar rörande läroverken af Zimmerman, Jordan och dess folk af Hellwald, Läsebok i Allmänna historien af Sjögren, Fria lekar af Törngren, 18 mer och mindre fullständiga årgångar af läroverkens årsredogörelser, Historiskt sammandrag om svenska bergverkens uppkomst och utveckling af J. O. Carlberg, Fjellstedts bibel, Nya Testament. m. fl. jämte en mängd gamla, nu mera värdelösa böcker.

b) Utlånings-boksamlingen:

Lärobok i Geografi af Sörensso, äldre och nyare upplagor, 17 ex., Lärobok i Fäderneslandets historia af Odhner (flera uppl.) 13 ex., Lärobok i Naturlära af Celandier

(fl. uppl.) 11 ex., Inledn. till Botaniken af Andersson (fl. uppl.) 5 ex., Lärobok i Zoologien af Torin 2 ex., v. Zweigbergks Räknelära (fl. uppl.) 12 ex., Lärobok i Arithmetik af Phragmén 8 ex., Nyströms Sifferräkningslära 2 ex., Euklides Elementa af Strömer 14 ex., Björlings lärobok i Algebra (fl. uppl.) 5 ex., Flachs Tyska språklära 14 ex., Flachs Tyska Elementarbok 14 ex., Brodén's Sv. språklära (fl. uppl.) 11 ex., Herléns Engelska språklära 4 ex., Läsebok i Engelska språket af Morén 3 ex., Bergii Geometri 7 ex., Lyths Tyska läsebok 7 ex., Pallins lärobok i Allmänna historien 4 ex., Svedboms Tyska läsebok 1 ex.

c) Undervisningsmateriel:

1 jordglob, 2:ne tellurier, 1 större globkarta, 1 mindre d:o, 2:ne väggkartor öfver Europa, Sydows väggkartor öfver Europa, Asien, Afrika och Amerika, 3 väggkartor öfver Skandinavien och 1 väggkarta öfver Palestina af Menzer, 2 mindre kartor öfver Palestina af Beskow, Stielers skolatlas 2 ex., 1 Menzers större atlas, skolatlas af Roth 2 ex., Anderssons väggplanscher, atlas till djurrikets naturalhistoria af Bromme, atlas öfver Skandinavien's däggdjur af Meves, naturhistorisk atlas af Olsson, d:o af Sandström 2 ex., 3 satser stereometriska figurer, 1 meterstång, 1 sats meterkuber, 1 tabell öfver metersystemet, bihang till Nordbloms sångskola 19 ex., sångkurs af Larsson 3 h., Lundhs tonträffningsskola 1 ex., 3 st. räknetaflor af trä, 1 normal-stånggaffel och 1 cirkel.

d) Museets samlingar:

1) 179 ex. uppstoppade foglar, 2) 2 ex. uppstoppade däggdjur, 3) 15 ex. amfibier i sprit, 4) 3 ex. fiskar i sprit, 5) 4 ex. mask- och kräftdjur i sprit, 6) en äggsamling, 7) några däggdjurs cranier, 8) ett svenskt och ett utländskt herbarium, 9) en mineraliesamling, 10) en myntsamling af omkring 30 silfver- och 3 å 400 kopparmynt.

Efter sista årsberättelsens afgifvande har för skolans medel inköpts: Sjögrens historiska läsebok, 3:e delen af Fäderneslandets häfder af Starbäck och v. Kræmer, några häften af Fäderneslandets historia af Montelius m. fl. och af Pedagogisk tidskrift, 2 ex. af Roths skolatlas, en meterstång, en sats metr. kuber, 4 uppstoppade foglar samt några läroböcker till utlåning. Såsom gåfvor har skolan fått emottaga: Underånigt betänkande och förslag ang. löneregleringen för lärarne vid Rikets Allmänna läroverk m. m. och de flesta af läroverkens årsberättelser, vidare Historiskt sammandrag om Svenska bergverkens uppkomst och utveckling samt grufvelagstiftningen m. m. af J. O. Carlberg, skänkt af Riksdagsman J. Johansson, en mineraliesamling af Bergshauptman. och Ridd. P. N. Sevén i Sala, en ödla och en tagelmask af lärjungar, ett lommägg af Nämndem. P. Persson, 2:ne pilbågar af Brukspatron K. Wedberg samt åtskilliga silfver- och kopparmynt af Herr S. Nordström, Haques, C. E. Bergstrand, J. Fredriksson, Billmanson, Brandberg, A. Forsell, P. V. Andersson och Isr. Israelsson.

E) Läroverksbyggnader och Inredningsmateriel.

Pedagogiens lokal, som är inrymd i öfversta våningen utaf stadens allmänna, af sten uppförda skolhus, består af 4 rum, af hvilka de 2:ne större begagnas som läsrum

och de 2:ne mindre såsom förvaringsrum för böcker och naturaliesamlingar. Gymnastiklokalen utgöres af ett särskildt, äfven af sten uppfördt hus, inrymmande utom den egentliga gymnastiksalen 2:ne tamburer eller kapprum.

Läsrummens uppvärmning sker genom vanliga kakelugnar och gymnastiksalens genom tvänne större jernkaminer.

För luftvexlingen i läsrummen finnas inga andra ventiler än de å kakelugnarne anbragta, i gymnastiksalen deremot äro ventiler anbragte såväl nederst å kaminerne som öfverst å tvenne af ytterväggarne.

För läsrummens belysning begagnas från taken nedhängande fotogénlampor.

Inredningen i det större läsrummet utgöres af pulpeter med dervid fastgjorda bänkar med sittplatser dels för 4, dels för 5 lärjungar. I detta rum, som äfven begagnas såsom samlingsrum vid bönstunderna och examina, finnas dessutom sittplatser anbragta kring 2:ne af väggarne. Inredningen i det mindre läsrummet består af vid väggarne fästade pulpeter med lösa bänkar, som lemna plats under lästimmarne för ungefär 20, men under skriftimmarne blott för 16 lärjungar.

I intetdera af läsrummen äro sittplatserne så anordnade, att dagern infaller från venster.

Den för ungdomens lekar afsedda planens ytvidd utgör 288 qv.meter.

Några mindre reparationer hafva under året verkstälts å gymnastik-attiraljen och skolmöblerna, hvarjemte några hyllor insatts i museets skåp och läsrummens pulpeter och bänkar blifvit ommålade.

F) Ekonomiska förhållanden.

Om kassornas ställning under kalenderåret 1879 se Bil. 5.

Under samma år hafva utgått följande belopp till underhåll och tillökning af

a) boksamlingen	31: 25.
b) den öfriga undervisningsmaterielen	16: 40.
c) inredningsmaterielen	46: 14.
d) utlånings-boksamlingen	20: 85.
	Summa 114: 64.

G) Examina och Terminsafslutning.

Höstterminen afslutades med examen den 18 December, och voro dervid såsom ledare och vittnen närvarande: Skolans Inspector, Kontraktsposten och Ledamoten af K. W. O. *Oskar Bohm*, Borgmästaren *C. J. Watz* samt Doktorn och Riddaren af K. N. O. *Björn Floderus*. Vårtermins-examen är af H. H. Eforus utsatt till den 8 Juni och kommer att fortgå kl. 9— $\frac{1}{2}$. Efter dess afslutande följa premieutdelning, ungdomens hemförlofning och terminsafslutning. Uppvisning i sång och gymnastik sker dagen förut kl. 6—7 e. m.

Höstterminens början är utsatt till den 26 Augusti kl. 10 f. m.

Nora den 13 Maj 1880.

Bil. 1.

Lärjungarnes ålder Höstterminen 1879.

Klass.	10 år.	11 år.	12 år.	13 år.	14 år.	15 år.	16 år.	Summa närva- rande lärjung.
1	3	5	4	2	1	—	—	15
2	—	—	2	8	6	7	1	24
Summa	3	5	6	10	7	7	1	39

Bil. 2.

*Uppgift om antalet af de lärjungar, som deltagit i nedan nämnda öfningar
Höstterminen 1879.*

Klass.	Närvarande lärjungar.	Lärjungar som deltagit i				
		Teckning		Sång.	Instrumentalmusik.	Gymnastik och vapen- öfningar enligt cirku- läret den 19 Juni 1866.
obligatorisk.	frivillig.					
1	15	—	—	15	—	13
2	24	—	—	24	—	20
Summa	39	—	—	39	—	33

Bil. 3 a.

Vårterminen 1879.

Klass.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 Febr. (så väl när- som frånvarande).				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.				
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.						Qvar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med 31 Januari.	från och med 1 Februari till terminens slut.	under näst följande mellantermin.	S u m m a.
	0	1	2	3	4	5		vid föregående termins slut.	vid vårterminens början.						
1	—	—	—	—	—	—	21	—	—	—	21	—	—	2	2
2	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	20	—	—	7	7
Summa	—	—	—	—	—	—	41	—	—	—	41	—	—	9	9

Bil. 3 b.

Höstterminen 1879.

Klass.	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 Sept. (så väl när- som frånvarande).				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser.				
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.						Qvar i klassen från föregående termin.	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med 14 September.	från och med 15 September till terminens slut.	under näst följande mellan-termin.	S u m m a.
	0	1	2	3	4	5 eller flera		vid föregående termins slut.	vid höstterminens början.						
1	—	—	—	—	—	—	8	—	—	7	15	—	—	—	—
2	—	—	1	—	8	3	13	11	—	—	24	—	1	1	2
Summa	—	—	1	—	8	3	21	11	—	7	39	—	1	1	2

Bil. 4.

Skolrummens dimensioner.

Rummens nummer.	Rummens dimensioner.					Fönsteryta i kvadrater.	Rummens nuvarande användning.
	Längd i meter.	Bredd i meter.	Höjd i meter.	Golfytta i kvadrat- meter.	Kubikinne- håll i kub. meter.		
1	5,86	3,50	3,33	20,51	68,30	2,28	Första klassens lärum.
2	9,37	5,50	3,30	51,54	170,07	2,28	Andra klassens lärum.

Bil. 5.

*Uppgifter om nedan nämnda till läroverket hörande kassors ställning
kalenderåret 1879.*

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behåll- ning vid årets början.	Summa in- komster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behåll- ning vid årets slut.	Summa.
Ljus- och Vedkassan	8,10	114,50		122,60		109,79	12,81	122,60
Materielkassan	1750,65	270,35		2021,00		114,64	1906,36	2021,00
Premie- och Fattigkassan	462,97	60,77		523,74		35,00	488,74	523,74

VI. Stadspedagogien i Linde.

(Uppgift af Rektor, Fil. Dokt. C. J. M. Wahlén.)

A. Undervisningen.

Höstterminen tog sin början den 28 Augusti och afslöts den 22 December. Innevarande vårtermin började den 26 Januari och kommer att afslutas den 8 Juni.

Undervisningen har varit förlagd till kl. 8—10 och 11— $\frac{1}{2}$, bönestunderna inberäknade, hvilka upptagit vanligen 15 min. Under den kallare och mörkare tiden hafva dock morgonlektionerna varit framflyttade en half timme.

Antalet undervisningstimmar i veckan samt lärjungeantalet under hvardera terminen synes af nedanstående tabell:

Afdelning.	Antal undervisningstimmar i veckan.				Antal lärjungar.	
	Höstterminen.		Vårterminen.		Höstterm.	Vårterm.
	Rektor	Extra lärare	Rektor	Extra lärare		
1	12 $\frac{1}{2}$	14 $\frac{1}{2}$	12 $\frac{1}{2}$	14 $\frac{1}{2}$	26	26
2	14 $\frac{1}{2}$	12 $\frac{1}{2}$	14 $\frac{1}{2}$	12 $\frac{1}{2}$	23	19
	27	27	27	27	49	45

Läroböcker:

Kristendom: Petterssons Bibl. Historia.

Modersmålet: Sundéns Språklära, Folkskolans samt Sundéns och Modins Läseböcker; Fritiofs Saga och Fänrik Ståls Sägner.

Tyska: Flachs Grammatik, Elementarbok, Läsebok och Extemporaliebok.

Aritmetik: Nyströms, Pihlstrands, Zweigbergks och Phragmén's.

Geometri: Euklides jemte Todhunters Geometr. Öfningssatser.

Historia och Geografi: Odhuers mindre lärobok i Sv. Historia, Pallins i Allmän Historia och Vinges Geografi.

Naturalhistoria: Celanders och Sandbergs Naturlära samt Anderssons Inledning till Botaniken.

Lärokurser:

Lägre Afdelningen:

Kristendom (3 t.): Katekes: 1:sta, 3:dje, 4:de och 5:te Hufvudstyckena. Bibl. Historia: Nya Testamentet.

- Modersmålet* ($7\frac{1}{2}$ t.): Innanläsning med redogörelse för innehållet. Rättstafningslära samt Rättstafnings- och Interpunktionsöfningar. — Af Språkläran det viktigaste af Ordböjningsläran samt kap. I af Satsläran.
- Aritmetik* ($8\frac{1}{2}$ t.): Olika pensa från och med räkning med hela tal till och med decimalräkning; äfven Metersystemet.
- Historia och Geografi* (4 t.): Sv. Historia: till Sigismund. Geografi: den fysiska geografin samt Sveriges, Norges, Danmarks och Tysklands politiska.
- Naturlära* (2 t.): Första Afdelningen: Verldskunskap, kap. 1 och 2. Tredje Afdelningen: Naturalhistoria, kap. 12 om människan, kap. 13 och 14 om djurriket samt kap. 17 och 18 om växtriket. (Celandier).

Högre Afdelningen.

- Kristendom* (3 t.): Katekes: Hela Läroboken; Bibl. Historia: Hela Läroboken.
- Modersmålet* (6 t.): Läsnig af valda stycken i obunden och bunden form. Rättstafningslära i förening med Rättskrifnings- och Interpunktionsöfningar. Formlära och Satslära. Satsanalys. Hvar tredje vecka en uppsats på lärorummet för de högre och för de lägre skrifning efter diktamen.
- Tyska* (5 t.): Det hufvudsakligare af Form- och Satsläran jemte motsvarande läsöfningar i Elementarboken (2:dra afdeln.). Läseboken st. 15—30. Extemporalier.
- Aritmetik* ($3\frac{1}{2}$ t.): Olika pensa till och med intresse-, rabatt-, diskont-, bolags-, alligations- och kedjeräkning. Metersystemet.
- Geometri* (3 t.): 1:sta och 2:dra Boken af Euklides jemte några öfningssatser.
- Historia och Geografi* (4 t.): Sv. Historia: fr. Sigismund till Carl XIV Johan. Allmän Historia: Gamla tiden och Medeltiden (de äldre). Geografi: hela läroboken.
- Naturlära* ($1\frac{1}{2}$ t.): Sandbergs lärobok, Afdeln. I, om människan samt af Afdeln. II, de typiska djurarterna.
- Botanik* (1 tim.): Anderssons Inledning till Botaniken med Anderssons Väggtaflor. Insamling och examinering af lefvande växter.

Inom Lägre Afdelningen har Pihlstrands Räknelära införts.

Undervisning i Välskrifning har meddelats Lägre Afdelningens lärjungar i 2 timmar; inom Högre Afdelningen har ingen viss tid dertill anslagits, hvilket tiden ej medgifvit.

I Teckning, Sång och Gymnastik har, i saknad af anslag, ingen undervisning meddelats.

B. Lärarne.

Beträffande lärarnes tjänsteåligganden under Höstterminen har rektor hvarje vecka undervisat Lägre Afdelningens lärjungar: i Kristendom 3, Aritmetik $8\frac{1}{2}$ och Välskrifning 1 timme, samt Högre Afdelningens: i Kristendom 3, Aritmetik $3\frac{1}{2}$, Geometri 3 och Tyska 5 timmar, tillsammans 27 timmar; extra läraren åter Lägre Afdelningens lärjungar: i Modersmålet $7\frac{1}{2}$, Historia och Geografi 4, Naturlära 2 och Välskrifning 1 timme, samt Högre Afdelningens: i Modersmålet 6, Historia och Geografi 4 och Naturlära $2\frac{1}{2}$ timmar, tillsammans 27 timmar.

Genom de af Kongl. Maj:t äfven för innevarande år beviljade medel, 1200 kronor för år, till arvode åt en extra lärare har det blifvit möjligt att äfven under detta läseår anställa en extra lärare; och har i sådan egenskap tjenstgjort Stud. *J. C. Wulff* med H. H. Efori förordnande.

C. Lärjungarne.

Lärjungarnes antal under hvardera terminen synes af nedanstående tabell:

Afdelning.	Höstterminen 1879.			Vårterminen 1880.		
	Närvarande.	Frånvarande	Summa.	Närvarande.	Frånvarande	Summa.
1	26	—	26	26	—	26
2	23	—	23	19	—	19
Summa	49	—	49	45	—	45

De under sistlidne hösttermin närvarande lärjungarnes ålder synes af nedanstående tabell:

Afdeln.	9 år	10 år	11 år	12 år	13 år	14 år	15 år	Summa närvarande lärjungar
1	2	3	6	3	5	2	5	26
2	—	—	1	6	8	7	1	23
Summa	2	3	7	9	13	9	6	49

De under höstterminen närvarande lärjungarne tillhörde alla Örebro län, med undantag af en, tillhörande Fahlslän. Inom staden bosatta voro inom Högre Afdelningen 12, inom Lägre 16 = 28. Å annan ort bosatta voro inom Högre Afdelningen 11, inom Lägre 10 = 21.

Hemlexor hafva i allmänhet blifvit lärjungarne föresatta i 2 à 3 ämnen för hvarje dag och anses de hafva upptagit 1½ à 2 timmar.

Lärjungarnes kroppskonstitution är i allmänhet god och har deras helsotillstånd varit mycket godt.

Den 1 Februari 1879 qvarstodo i skolan sedan föregående termin 48 lärjungar, under terminen inskrefvos 4; hvadan antalet lärjungar under Vårtermin 1879 utgjorde 52. Under samma termin afgingo 5 lärjungar, under påföljande mellantermin 7; vid Höstterminens början inskrefvos 9; och utgjorde alltså antalet lärjungar under Höstterminen 1879 49.

Af de under läseåret inskrifne lärjungar hafva 9 bevistat folkskola, 2 pedagogi samt 2 åtnjutit enskild undervisning.

Under sist förflutna kalenderår hafva följande lärjungar afgått från pedagogien: Vårterminen 1879: *A. B. Obbarius* (eldare), *G. F. Larsson* (smed), *A. G. Carlsson* (utan

uppgifven bestämmelse), *C. F. Lindstedt* (bagare), *G. Andersson* (utan uppgifven afsigt), *P. Pettersson* (jordbrukare), *C. E. Nygren* (arbetare), *P. E. Andersson* (d:o), *E. A. Pettersson* (jordbrukare), *A. Larsson* (d:o), *A. Pettersson* (arbetare), *C. E. Lindqvist* (jordbrukare).

Höstterminen 1879: *W. Eriksson* (jordbrukare), *P. I. Larsson* (d:o), *Johan Andersson* (d:o), *E. W. Janzon* (d:o), *P. J. Morin* (elev i teknisk skola), *A. F. Frö-dell* (handtverk), *C. A. Wålstrand* (d:o).

Under sist förflutna kalenderår utdelades stipendier, premier och understöd till belopp af 56 kronor 15 öre.

Från afgift till Materielkassan hafva under Höstterminen 19, under Vårterminen 16 lärjungar blifvit befriade. Bygnadsfond finnes ej.

D. Undervisningsmateriel.

Boksamlingen:

Författningar m. m. rörande Elementarläroverken 1877; Kongl. Maj:ts nådiga stadga för Rikets allmänna läroverk 1879; Metersystemet, *J. Bäckman*, 1879; Doktor *Mårten Luthers* Lilla Katekes med kort utveckling 1877; Underdånigt Betänkande angående undervisningen i Matematik och Naturvetenskap 1872; Underdånigt Betänkande och Förslag angående gällande Läroverksstadga 1872; Underdånigt Betänkande och Förslag till stadga för lärareexamen 1878; Underdånigt Betänkande och Förslag angående Lönreglering för lärare vid Rikets allmänna läroverk; Underdånigt Betänkande och Förslag angående Teckningsundervisningen 1879; Kongl. Maj:ts nådiga Reglemente för lärarnes enke- och pupillkassa 1878; Brand- och Bygnadsordning m. m. för Lindesbergs stad 1876; *Fria Lekar*, *Törngren*, 1879; *Westerås Domkapitels Kungörelser från N:o 424—438*; Bidrag till Sveriges Officiela Statistik, Första och Andra Afdelningen, för år 1874; *Lindesbergs Scholæ Enskilte och Almenne samt Gamlare och Nyare Documenter, Bref och Handlingar 1754*, *Lindesbergs Skolas Räkenskaper från 1791—1831*; D:o 1831—1862; D:o 1862 till närv. tid; Förteckning å Inskrifne från och med Höstterminen 1793; Beskrifning öfver Skandinaviska Halfön, *Sköldberg*, 1846; *Bibeln 1822*; *Den sv. Psalmboken 1798*; D:o 1819, 3 ex.

Den till utlåning åt lärjungarne afsedda Boksamlingen:

Palmblads Geografi 1861; *Björlings Algebra, 1:sta delen, defekt.*; *Euklides Elementa, 1:sta Boken, 1830*; *Latinska Skriföfningar, Rabe 1864*; *Räknesätten och deras Tillämpning, Guldberg 1869*; *Lärobok i Sv. Språket, Sjöstrand 1865*; *Första Begreppen i Allmänna Historien, Bredow, öfversättning 1859*; *Celanders Naturlära 1876*; *Pihlstrands Lärobok i Räknekonsten 1878*; *Sundéns och Modins Sv. Läsebok 1876, 12 ex.*; *Frithiofs Saga 1877, 9 ex.*; *Fänrik Ståls Sägner 1877, 6 ex.*; *Folkskolans Läsebok, 9 ex.*; *Odhners mindre Lärobok i Sv. Historia 1878*; *Sandbergs Lärobok i Naturkunnighet 1879, 4 ex.*; *Anderssons Inledning till Botaniken, 6 ex.*; *Phragmén's Aritmetik 1877*; *Euklides Elementa 1874, 5 ex.*; *Sundéns Rättskrifningslära 1876*; *Lundblads Öfningar i Sv. Rättskrifning 1874*; *Christlig Läsebok för Skolan och Hemmet, E. Mau 1876.*

Den öfriga Undervisningsmaterielen:

En äldre polit. Karta öfver Palestina, Assheton 1859; En mindre polit. Karta öfver Sverige och Norge jemte Danmark och Finland, Mentzer 1855; En D:o öfver Europa, Mentzer 1855; En mindre Jordglob; En d:o Himmelsglob; Karta öfver Grimstens Härad (tillhörande Rikets ekonomiska Kartverk); D:o öfver Skyllersta Härad; D:o öfver Sundbro Härad; Beskrifning deröfver, 3 ht.; En äldre polit. Karta öfver Sverige och Norge, 1844, 2 ex.; En d:o fysisk d:o d:o 1855; En polit. Karta öfver Sverige och Norge jemte Danmark och Finland, Mentzer; En fysisk Karta öfver Sverige och Norge, Mentzer; En polit. Karta öfver Europa, Mentzer och Vadner; Chart of the World by Hermann Berghaus; 2:ne Planiglober; 21 st. mindre Kartor öfver större och mindre delar af jorden; En Mineraliesamling för Folkskolor, Anderberg; En sats längd-, yt- och kubikmått efter Metersystemet; En större Vägghäfte öfver Metersystemet; En d:o öfver nu gällande mått, vigter och mynt; 4 st. Anatomiska Vägghäfte, Gumperts förlag; Beskrifning deröfver, Fiedler 1872; 3 st. Astronomiska Vägghäfte 1878 och 1879; 4 st. Fysiska Vägghäfte öfver de särskilda Verldsdelarne; 20 st. Växtplanscher; Atlas till Djurrikets Naturalhistoria, Thraugott Bromme; Svenska Fornsaker, Ulfsparre.

E. Läroverksbyggnader och Inredningsmateriel.

I det större lärorummet sker uppvärmningen medels jernkamin, i det mindre medels kakelugn.

För luftvexlingen äro i båda rummen anbragta 2 större ventiler.

Ingen konstgjord belysning har användts, utan hafva, som ofvan är nämnt, morgonlektionerna blifvit under den mörkare tiden framflyttade.

Inredningen utgöres af större bord, 6 lärjungar vid hvarje.

Till följd häraf faller dagen för halfva antalet lärjungar in från venster, för de öfriga från höger.

Den till ungdomens lekar afsedda planen intager en yta af 750 qv.meter (gemensam för pedagogiens och folkskolans lärjungar).

Skolrummens dimensioner synas af följande tabell:

Rummens N:r.	Rummens dimensioner.					Fönster- yta i kvadrat- meter.
	Längd i meter.	Bredd i meter.	Höjd i meter.	Golfyta i kvadrat- meter.	Kubik- innehåll i kubik- meter.	
1	7,22	6,73	3,05	48,59	148,20	8,36
2	7,22	5,51	3,05	39,78	121,33	10,45

F. Ekonomiska förhållanden.

Kassornas ställning för år 1879 synes af nedanstående tabell:

Kassans rubrik.	Debet.				Kredit.			
	Behållning vid årets början.	Summa inkomster.	Skuld vid årets slut.	Summa.	Skuld vid årets början.	Summa utgifter.	Behållning vid årets slut.	Summa.
Byggnadsfonden .	—	fin	nes	—	ej.	—	—	—
Ljus- och Vedkass.	—	187,25	140,36	327,61	152,46	175,15	—	327,61
Materielkassan . .	1401,70	364,99	—	1766,69	—	93,91	1672,78	1766,69
Bibliotekskassan .	—	fin	nes	—	ej.	—	—	—
Premie-o.Fattigkass.	10,48	35,00	—	45,48	—	22,65	22,83	45,48

Under år 1879 hafva följande belopp utgått för underhåll och tillökning af

Boksamlingen Kr. 36: 35.

Den öfriga undervisningsmaterielen . „ 18: —

Inredningsmaterielen „ 3: 87.

G. Examina och Terminsafslutning m. m.

Höstterminen afslöts med examen den 22 December af pedagogiens inspektor, ledamoten af K. N: O. Fil. och Teol. Doktor *C. D. Arosenius*. För innevarande Vårtermin är examen af H. H. Eforus bestämd att hållas den 8 Juni kl. 9 f. m., hvarefter premier och understöd utdelas samt ungdomen hemförlofvas.

Nästinstundande Hösttermin tager sin början den 28 Augusti kl. 10 f. m.

Lindesberg den 8 Maj 1880.

